

PENSIOENREGLEMENT

Stichting Pensioenfonds ABP

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	7
Artikel 1.1	Begripsbepalingen	7
Artikel 1.2	Deeltijddienstverhouding en deeltijdfactor	7
Artikel 1.3	Deeltijdfactor bij ontsluitkering of werkloosheidsuitkering	7
Artikel 1.4	Deeltijdfactor bij ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen	8
Artikel 1.5	Ontsluitkering	8
Artikel 1.6	Werkloosheidsuitkering	8
Artikel 1.7	Suppletie	8
Artikel 1.8	Partner en partnerschap	8
Artikel 1.9	Herbevestiging van aanmelding als partner	9
Artikel 1.10	Sectoren en clusters	9
Artikel 1.11	Openbaarheid van statuten en reglementen	9
Artikel 1.12	Inlichtingen en inzage verstrekken	9
Artikel 1.13	Afkoop, vervreemden, prijsgeven of bezwaren van pensioen in principe niet mogelijk	9
Hoofdstuk 2	Werkings sfeer, deelneming en aanspraken	10
Artikel 2.1	Werkings sfeer	10
Artikel 2.2	Werkings sfeer voor militairen	10
Artikel 2.3	Aangesloten werkgevers	10
Artikel 2.4	Werknemers	10
Artikel 2.5	Deelnemers	10
Artikel 2.6	Premievrije aanspraken bij tussentijds eindigen deelneming	11
Artikel 2.7	Berichtgeving	11
Artikel 2.8	Vrijstelling van verplichte deelneming wegens gemoedsbezwaren	11
Hoofdstuk 3	Pensioengevend inkomen	12
Artikel 3.1	Pensioengevend inkomen	12
Artikel 3.2	Berekening pensioengevend inkomen	12
Artikel 3.3	Pensioengevend inkomen bij werkloosheidsuitkering of ontsluitkering	12
Artikel 3.4	Pensioengevend inkomen bij ziekte, verlof e.d.	13
Artikel 3.5	Pensioengevend inkomen na demotie	13
Hoofdstuk 4	Pensioenpremie	14
Artikel 4.1	Premieplicht ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie	14
Artikel 4.2	Premiegrondslag, ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie	14
Artikel 4.3	Pensioenpremie, ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie	14
Artikel 4.4	Pensioenpremie, ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie voor deelnemer met recht op een ontsluitkering of een werkloosheidsuitkering	14
Artikel 4.5	Pensioenpremie ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie bij samenloop van ontsluitkering of werkloosheidsuitkering met arbeidsongeschiktheidsuitkering	15
Artikel 4.6	Premieplicht ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen	15
Artikel 4.7	Premiegrondslag ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen	15
Artikel 4.8	Pensioenpremie ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen	15
Artikel 4.9	Pensioenpremie verlaagd invaliditeitspensioen	16
Artikel 4.10	Nadere vaststelling franchise voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen	16
Artikel 4.11	Nadere vaststelling franchise voor ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen	16
Artikel 4.12	Premievaststelling	16
Artikel 4.13	Premiebetaling	16
Artikel 4.14	Premiebetaling en premieverhaal	16
Hoofdstuk 5	Pensioengeldige tijd	17
Artikel 5.1	Pensioengeldige tijd voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen	17
Artikel 5.2	Pensioengeldige tijd bij arbeidsongeschiktheid	17
Artikel 5.3	Pensioengeldige tijd bij ontsluitkering	18
Artikel 5.4	Pensioengeldige tijd bij werkloosheidsuitkering	18
Artikel 5.5	Pensioengeldige tijd bij suppletie	18
Artikel 5.6	Verlof	18
Hoofdstuk 6	Overgangsbepalingen flexibel pensioen	20
Hoofdstuk 7	Ouderdomspensioen	21
Artikel 7.1	Toekenning, betaling en einde ouderdomspensioen	21
Artikel 7.2	Uittreding	21
Artikel 7.3	Recht op ouderdomspensioen	21
Artikel 7.4	Recht op ouderdomspensioen vóór 65 jaar	21
Artikel 7.5	Opbouw aanspraak op ouderdomspensioen	21
Artikel 7.6	Berekening ouderdomspensioen	23
Artikel 7.7	Toekenning ouderdomspensioen bij overschrijding inkomen	23

Artikel 7.8	Verhoging opbouw aanspraak op ouderdomspensioen bij lage grondslag.....	23
Artikel 7.9	Berekening ouderdomspensioen en voortzetting meerdere dienstverhoudingen bij gedeeltelijke uittreding.....	23
Artikel 7.10	Bijzonder ouderdomspensioen.....	24
Artikel 7.11	Vermindering ouderdomspensioen met bijzonder ouderdomspensioen.....	24
Artikel 7.12	Vermindering ouderdomspensioen bij scheiding.....	24
Artikel 7.13	Verhoging ouderdomspensioen door omzetting van partnerpensioen.....	24
Artikel 7.14	Vermindering ouderdomspensioen door omzetting in partnerpensioen.....	25
Artikel 7.15	Afkoop klein ouderdomspensioen.....	25
Artikel 7.16	Overlijdensuitkering.....	25
Hoofdstuk 8	Partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar.....	26
Artikel 8.1	Toekenning, betaling en einde partnerpensioen.....	26
Artikel 8.2	Recht op partnerpensioen.....	26
Artikel 8.3	Berekening partnerpensioen.....	26
Artikel 8.4	Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen.....	27
Artikel 8.5	Geen recht op partnerpensioen.....	27
Artikel 8.6	Berekening partnerpensioen: bijzondere bepalingen.....	27
Artikel 8.7	Mededelingsplicht.....	28
Artikel 8.8	Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw.....	28
Artikel 8.9	Toeslag: compensatie bij verminderde Anw.....	28
Artikel 8.10	Afkoop klein partnerpensioen.....	29
Hoofdstuk 9	Partnerpensioen bij overlijden op of na 65 jaar.....	30
Artikel 9.1	Toekenning, betaling en einde partnerpensioen.....	30
Artikel 9.2	Recht op partnerpensioen.....	30
Artikel 9.3	Berekening partnerpensioen.....	30
Artikel 9.4	Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen.....	31
Artikel 9.5	Recht op bijzonder partnerpensioen.....	31
Artikel 9.6	Berekening bijzonder partnerpensioen.....	31
Artikel 9.7	Geen recht op (bijzonder) partnerpensioen.....	32
Artikel 9.8	Berekening (bijzonder) partnerpensioen: bijzondere bepalingen.....	32
Artikel 9.9	Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw.....	32
Artikel 9.10	Toeslag: compensatie bij verminderde Anw.....	32
Artikel 9.11	Premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen.....	33
Artikel 9.12	Afkoop klein partnerpensioen.....	33
Hoofdstuk 10	Wezenpensioen.....	35
Artikel 10.1	Toekenning, betaling en einde wezenpensioen.....	35
Artikel 10.2	Recht op wezenpensioen.....	35
Artikel 10.3	Berekening wezenpensioen.....	35
Artikel 10.4	Beperking gezamenlijk bedrag wezenpensioenen.....	35
Artikel 10.5	Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over wezenpensioen.....	35
Artikel 10.6	Afkoop klein wezenpensioen.....	36
Hoofdstuk 11	ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.....	37
Artikel 11.1	Begripsbepalingen.....	37
Artikel 11.2	Toekenning, betaling en einde ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.....	37
Artikel 11.3	Recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.....	37
Artikel 11.4	Vaststellen ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.....	37
Artikel 11.5	Doorvertalen sancties WIA gericht op deelnemer.....	37
Artikel 11.6	Inkomen ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.....	37
Artikel 11.7	WIA-franchise.....	38
Artikel 11.8	Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid.....	38
Artikel 11.9	Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij volledige en niet duurzame arbeidsongeschiktheid.....	38
Artikel 11.10	Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in aanvulling op loongerelateerde uitkering.....	38
Artikel 11.11	Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in aanvulling op de loonaanvullingsuitkering.....	38
Artikel 11.12	Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in aanvulling op de vervolguutkering.....	39
Artikel 11.13	Eenmalige bonus.....	39
Artikel 11.14	Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij hulpbehoevendheid.....	39
Artikel 11.15	Nadere vaststelling ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij meerdere arbeidsverhoudingen.....	40
Artikel 11.16	Inkomsten uit arbeid.....	40

Artikel 11.17	Overlijdensuitkering	40
Hoofdstuk 12	Overgangsbepalingen herplaatsingstoelage	42
Hoofdstuk 13	Waarde-overdracht en waarde-overname	43
Artikel 13.1	Waarde-overdracht	43
Artikel 13.2	Waarde-overname	43
Artikel 13.3	Omrekening bij wisselend deelnemerschap burger militair	43
Artikel 13.4	Overname aanspraak levensloopregeling	43
Artikel 13.5	Waarde-overdracht en waarde-overname volgens regels PSW	43
Hoofdstuk 14	Voorwaardelijke indexatie	44
Hoofdstuk 15	Sanctiebepalingen	46
Artikel 15.1	Belangrijk zwaardere lasten.....	46
Artikel 15.2	Zwaardere lasten door werktijduitbreiding zonder aanpassing van deeltijdfactor	46
Artikel 15.3	Recht of aanspraak op pensioen in strijd met de strekking van het pensioenreglement	46
Artikel 15.4	Doorvertaling WIA sanctie naar werkgever	46
Artikel 15.5	Tewerkstelling in strijd met medisch advies.....	46
Artikel 15.6	Ontbreken van suppletie-regelingen bij gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer	46
Hoofdstuk 16	Vrijwillige voorzieningen	47
Artikel 16.1	Vrijwillige deelneming	47
Artikel 16.2	Vrijwillige voortzetting van de deelneming	47
Artikel 16.3	Vrijwillige aanvullende voortzetting van de deelneming	47
Artikel 16.4	Bijsparen voor een aanvulling op ouderdomspensioen (ABP ExtraPensioen).....	47
Artikel 16.5	Bijsparen voor een hoger partnerpensioen (PartnerPlusPensioen)	48
Artikel 16.6	Aanvullende individuele regeling voor deelnemers	48
Hoofdstuk 17	Pensioenregeling Militairen	50
§ 1. Algemene bepalingen		50
Artikel 17.1.1	Begripsbepalingen	50
Artikel 17.1.2	Ontslagitkering	50
Artikel 17.1.3	Werkloosheidsuitkering.....	50
Artikel 17.1.4	Suppletie	50
Artikel 17.1.5	Deeltijddienstverhouding en deeltijdfactor	50
Artikel 17.1.6	Deeltijdfactor bij ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering	51
Artikel 17.1.7	Partner en partnerschap	51
Artikel 17.1.8	Herbevestiging van aanmelding als partner	51
Artikel 17.1.9	Openbaarheid van statuten en reglementen	52
Artikel 17.1.10	Inlichtingen en inzage verstrekken	52
Artikel 17.1.11	Afkoop, vervreemden, prijsgeven of bezwaren van pensioen in principe niet mogelijk ...	52
§ 2 Werkingsfeer, deelneming en aanspraken		52
Artikel 17.2.1	Werkingsfeer	52
Artikel 17.2.2	Deelnemers.....	52
Artikel 17.2.3	Premievrije aanspraken bij tussentijds eindigen deelneming	52
Artikel 17.2.4	Berichtgeving	52
Artikel 17.2.5	Vrijstelling van verplichte deelneming wegens gemoedsbezwaren	53
§ 3 Pensioengevend inkomen		53
Artikel 17.3.1	Pensioengevend inkomen.....	53
Artikel 17.3.2	Berekening pensioengevend inkomen.....	53
Artikel 17.3.3	Pensioengevend inkomen bij werkloosheidsuitkering of ontslaguitkering	53
Artikel 17.3.4	Pensioengevend inkomen bij ziekte, verlof e.d.	53
§ 4 Pensioenpremie		53
Artikel 17.4.1	Premieplicht ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie	53
Artikel 17.4.2	Premiegrondslag ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie ..	53
Artikel 17.4.3	Pensioenpremie ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie....	54
Artikel 17.4.4	Pensioenpremie ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie voor deelnemer met recht op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering	54
Artikel 17.4.5	Nadere vaststelling franchise voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.....	54
Artikel 17.4.6	Premievaststelling	54
Artikel 17.4.7	Premiebetaling	54
Artikel 17.4.8	Premieverhaal.....	54
§ 5 Pensioengeldige tijd		54
Artikel 17.5.1	Pensioengeldige tijd voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.....	54
Artikel 17.5.2	Pensioengeldige tijd bij arbeidsongeschiktheid	55
Artikel 17.5.3	Pensioengeldige tijd bij ontslaguitkering.....	55
Artikel 17.5.4	Pensioengeldige tijd bij werkloosheidsuitkering	55
Artikel 17.5.5	Pensioengeldige tijd bij suppletie.....	56
Artikel 17.5.6	Verlof.....	56

Artikel 17.5.7	Omrekening	56
§ 6 Ouderdomspensioen		57
Artikel 17.6.1	Toekenning, betaling en einde ouderdomspensioen	57
Artikel 17.6.2	Recht op ouderdomspensioen	57
Artikel 17.6.3	Berekening ouderdomspensioen	58
Artikel 17.6.4	Toekenning ouderdomspensioen bij overschrijding inkomen	59
Artikel 17.6.5	Verhoging ouderdomspensioen bij lage grondslag	59
Artikel 17.6.7	Vermindering van ouderdomspensioen met bijzonder ouderdomspensioen	59
Artikel 17.6.8	Vermindering van ouderdomspensioen bij scheiding	59
Artikel 17.6.9	Verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen	60
Artikel 17.6.10	Afkoop klein ouderdomspensioen	60
Artikel 17.6.11	Overlijdensuitkering	60
§ 7 Partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar		61
Artikel 17.7.1	Toekenning, betaling en einde partnerpensioen	61
Artikel 17.7.2	Recht op partnerpensioen	61
Artikel 17.7.3	Berekening partnerpensioen	62
Artikel 17.7.4	Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen	62
Artikel 17.7.5	Geen recht op partnerpensioen	63
Artikel 17.7.6	Berekening partnerpensioen: bijzondere bepalingen	63
Artikel 17.7.7	Mededelingsplicht	63
Artikel 17.7.8	Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw	63
Artikel 17.7.9	Toeslag: compensatie bij verminderde Anw	64
Artikel 17.7.10	Afkoop klein partnerpensioen	64
§ 8 Partnerpensioen bij overlijden op of na 65 jaar		65
Artikel 17.8.1	Toekenning pensioen, betaling pensioen en einde partnerpensioen	65
Artikel 17.8.2	Recht op partnerpensioen	65
Artikel 17.8.3	Berekening partnerpensioen	65
Artikel 17.8.4	Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen	66
Artikel 17.8.5	Recht op bijzonder partnerpensioen	66
Artikel 17.8.6	Berekening bijzonder partnerpensioen	67
Artikel 17.8.7	Geen recht op (bijzonder) partnerpensioen	67
Artikel 17.8.8	Berekening (bijzonder) partnerpensioen: bijzondere bepalingen	67
Artikel 17.8.9	Mededelingsplicht	67
Artikel 17.8.10	Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw	68
Artikel 17.8.11	Toeslag: compensatie bij verminderde Anw	68
Artikel 17.8.12	Premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen	69
Artikel 17.8.13	Afkoop klein partnerpensioen	69
§ 9 Wezenpensioen		69
Artikel 17.9.1	Toekenning, betaling en einde wezenpensioen	69
Artikel 17.9.2	Recht op wezenpensioen	70
Artikel 17.9.3	Berekening wezenpensioen	70
Artikel 17.9.4	Beperking gezamenlijk bedrag wezenpensioenen	70
Artikel 17.9.5	Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over wezenpensioen	70
Artikel 17.9.6	Afkoop klein wezenpensioen	70
§ 10 Waarde-overdracht en waarde-overname		71
Artikel 17.10.1	Waarde-overdracht	71
Artikel 17.10.2	Waarde-overname	71
Artikel 17.10.3	Omrekening bij wisselen deelnemerschap militair burger	71
Artikel 17.10.4	Overname aanspraak levensloopregeling	71
Artikel 17.10.5	Waarde-overdracht en waarde-overname volgens regels PSW	71
§ 11 Voorwaardelijke indexatie		71
Artikel 17.11.1	Voorwaardelijke indexatie	71
§ 12 Sanctiebepalingen		72
Artikel 17.12.1	Belangrijk zwaardere lasten	72
Artikel 17.12.2	Zwaardere lasten door werktijduitbreiding zonder aanpassing van deeltijdfactor	72
Artikel 17.12.3	Recht of aanspraak op pensioen in strijd met de strekking van het hoofdstuk	73
§ 13 Vrijwillige voorzieningen		73
Artikel 17.13.1	Vrijwillige voortzetting van de deelneming	73
Artikel 17.13.2	Vrijwillige aanvullende voortzetting van de deelneming	73
Artikel 17.13.3	Bijsparen voor een aanvulling op ouderdomspensioen (ABP ExtraPensioen)	73
Artikel 17.13.4	Bijsparen voor een hoger partnerpensioen (PartnerPlusPensioen)	73
Artikel 17.13.5	Aanvullende individuele regeling voor deelnemers	74
§ 14 Slotbepalingen		74
Artikel 17.14.1	Nadere voorschriften	74

Artikel 17.14.2	Bijzondere gevallen.....	74
Artikel 17.14.3	Onvoorziene gevallen	74
Artikel 17.14.4	Bezwaar en beroep.....	74
Artikel 17.14.5	Wijzigingsbevoegdheid	74
Artikel 17.14.6	Inwerkingtreding/overgangsbepaling	74
	Bijlage A bij hoofdstuk 17	75
	Bijlage B bij hoofdstuk 17 (Artikel 17.2.5)	76
	Bijlage C bij hoofdstuk 17 (Artikel 17.11.1)	77
	Bijlage D bij hoofdstuk 17 (Artikelen 17.6.10, 17.7.10 en 17.8.13)	79
Hoofdstuk 18	Slotbepalingen	80
Artikel 18.1	Nadere voorschriften.....	80
Artikel 18.2	Bijzondere gevallen.....	80
Artikel 18.3	Onvoorziene gevallen	80
Artikel 18.4	Bezwaar en beroep.....	80
Artikel 18.5	Wijzigingsbevoegdheid	80
Artikel 18.6	Inwerkingtreding/overgangsbepaling	80
Bijlage A	bij het pensioenreglement van ABP	81
Bijlage B	bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 2.4)	83
Bijlage C	bij het pensioenreglement van ABP (Overgangsbepaling artikel 2.6)	85
Bijlage D	bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 2.8)	86
Bijlage E	bij het pensioenreglement van ABP (Overgangsbepaling D bij hoofdstuk 6)	88
Bijlage F	bij het Pensioenreglement van ABP (Artikelen 7.15, 8.10 en 9.12)	89
Bijlage G	bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 7.6)	90
Bijlage H	bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 14.1)	91
Bijlage I	bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 15.4)	93
Bijlage J	bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 15.6)	94
Bijlage K	bij het pensioenreglement van ABP (Overgangsbepaling bij de artikelen 7.6, 8.3, 9.3 en 10.3)	95

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Dit reglement verstaat onder:

- a. ABP: de Stichting Pensioenfonds ABP;
- b. Abp-wet: de Algemene burgerlijke pensioenwet, zoals die luidde op 31 december 1995;
- c. Amp-wet: de Algemene militaire pensioenwet, zoals die luidde op 31 mei 2001;
- d. Anw: de Algemene nabestaandenwet;
- e. AOW: de Algemene ouderdomswet;
- f. 1. arbeidsongeschiktheid: arbeidsongeschiktheid als bedoeld in hoofdstuk 1 van de WIA;
2. arbeidsongeschiktheidsuitkering: arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in hoofdstuk 6 van de WIA;
- g. dienstverhouding: een publiekrechtelijke aanstelling of arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht;
- h. FPU-gepensioneerde: degene die recht heeft op flexibel pensioen ten laste van ABP,
- i. FPU-reglement: het FPU-reglement basisuitkering en aanvullende uitkering;
- j. gepensioneerde: degene die recht heeft op ouderdomspensioen ten laste van ABP;
- k. gewezen deelnemer: degene van wie de deelneming is geëindigd, anders dan door ingang van flexibel pensioen, ouderdomspensioen of overlijden;
- l. jaar: een kalenderjaar, tenzij uit de desbetreffende bepaling het tegendeel blijkt;
- m. levensloopverlof: verlof als bedoeld in artikel 19g van de Wet op de Loonbelasting 1964
- n. PSW: de Pensioen- en spaarfondsenwet;
- o. Vut-fonds: de Stichting vrijwillig vervroegd uittreden overheidspersoneel;
- p. WAO: de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering;
- q. WIA: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;
- r. WPA: de Wet privatisering ABP.

Overgangsbepaling bij artikel 1.1	
Arbeitsongeschiktheid ingetreden vóór 1 januari 2004 en de daarmee verband houdende arbeidsongeschiktheidsuitkering	Onder arbeidsongeschiktheid en arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt verstaan arbeidsongeschiktheid en arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in hoofdstuk II WAO.
Invaliditeitspensioen	Onder invaliditeitspensioen wordt verstaan: <ul style="list-style-type: none"> - het invaliditeitspensioen in aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in hoofdstuk II WAO; - het invaliditeitspensioen toegekend in de periode tussen 1 januari 2006 en 1 januari 2007 in aanvulling op een uitkering ingevolge hoofdstuk 6 of hoofdstuk 7 van de WIA.
Suppletie	Onder suppletie wordt verstaan de uitkering vóór 1 januari 2007 toegekend door een werkgever op grond van een rechtspositieregeling aan een belanghebbende die is ontslagen in verband met ongeschiktheid voor zijn arbeid wegens ziekte en die bij zijn ontslag minder dan 80 procent arbeidsongeschikt is in de zin van de WAO.

Artikel 1.2 Deeltijddienstverhouding en deeltijdfactor

1. Een deeltijddienstverhouding is een dienstverhouding met een kortere of langere arbeidsduur dan bij de betrokken werkgever voor een soortgelijke volledige dienstverhouding gebruikelijk is.
2. De omvang van een deeltijddienstverhouding wordt aangegeven door de deeltijdfactor. De deeltijdfactor is een breuk, waarvan:
  - a. de teller gelijk is aan het door de deelnemer feitelijk ontvangen inkomen; en
  - b. de noemer gelijk is aan het inkomen dat de deelnemer bij de betrokken werkgever in een soortgelijke volledige dienstverhouding zou hebben ontvangen.
3. Voor de deelnemer die door ziekte, verlof of een ander hem persoonlijk betreffende omstandigheid zijn inkomen niet of niet volledig ontvangt, geldt de deeltijdfactor die zou hebben gegolden, als die omstandigheid zich niet zou hebben voorgedaan.

Artikel 1.3 Deeltijdfactor bij ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering

1. De deeltijdfactor voor een deelnemer met een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering uit een deeltijddienstverhouding is de breuk, waarvan:
  - a. de teller gelijk is aan het feitelijk ontvangen inkomen vóór het ontslag; en
  - b. de noemer gelijk is aan het inkomen dat de deelnemer bij de betrokken werkgever in een soortgelijke volledige dienstverhouding zou hebben ontvangen.
2. Wanneer de deelnemer met een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering op of na de datum van het ontslag waaraan hij die uitkering ontleent, een andere dienstverhouding waarin hij deelnemer is,

- aanvaardt, of wanneer hij het aantal uren in een dienstverhouding waarin hij al werkzaam is, uitbreidt, wordt zijn deeltijdfactor verminderd. De vermindering is gelijk aan de deeltijdfactor voor de andere dienstverhouding, dan wel aan de verhoging van de deeltijdfactor voor de al bestaande dienstverhouding.
3. De deelnemer met een werkloosheidsuitkering bouwt ongeacht zijn deeltijdfactor aanspraak op pensioen op in dezelfde mate als waarin hij recht heeft op die uitkering.

Overgangsbepaling bij artikel 1.3	
Deelnemer met recht op suppletie	Artikel 1.3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1.4 Deeltijdfactor bij ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

De deeltijdfactor voor de deelnemer met een ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen is de in tijd gewogen gemiddelde deeltijdfactor over het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen is ontstaan waarvan ABP uitgaat voor de vaststelling van dat pensioen.

Overgangsbepaling bij artikel 1.4	
Invaliditeitspensioen	Artikel 1.4 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1.5 Ontslaguitkering

Dit reglement verstaat onder ontslaguitkering:

- a. een wachtgelduitkering, een uitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag of een vut-uitkering;
- b. elke andere periodieke uitkering, toegekend door een werkgever uit hoofde van onvrijwillige werkloosheid.

Artikel 1.6 Werkloosheidsuitkering

Dit reglement verstaat onder werkloosheidsuitkering:

- a. een uitkering op grond van de Werkloosheidswet toegekend terzake van werkloosheid ontstaan door ontslag uit een dienstverhouding met een werkgever;
- b. een uitkering toegekend in aanvulling of in aansluiting op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet terzake van werkloosheid ontstaan door ontslag uit een dienstverhouding met een werkgever.

Artikel 1.7 Suppletie

Vervallen per 01-01-2007

Artikel 1.8 Partner en partnerschap

1. Dit reglement verstaat onder partner:
  - a. de echtgenoot van de deelnemer, gewezen deelnemer, FPU-gepensioneerde of gepensioneerde;
  - b. de geregistreerde partner, bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, van de deelnemer, gewezen deelnemer, FPU-gepensioneerde of gepensioneerde;
  - c. degene die ABP als partner heeft ingeschreven na aanmelding door een deelnemer, gewezen deelnemer, FPU-gepensioneerde of gepensioneerde.
2. Dit reglement verstaat onder partnerschap:
  - a. het huwelijk;
  - b. het geregistreerd partnerschap, bedoeld in het Burgerlijk Wetboek;
  - c. de relatie tussen de aanmelder en degene die ABP als zijn partner heeft ingeschreven.
3. ABP schrijft de partner bedoeld in het eerste lid onder c alleen in, als de aanmelder de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt. Verder moeten de partner en de aanmelder voldoen aan de voorwaarden dat zij:
  - a. ongehuwd zijn, geen geregistreerde partner zijn en niet als partner of als aanmelder betrokken zijn bij een andere inschrijving;
  - b. als ingezetene met hetzelfde woonadres in de basisadministratie, bedoeld in de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven;
  - c. blijkens een notarieel verleden samenlevingscontract zich tegenover elkaar verplicht hebben over en weer bij te dragen in de kosten van levensonderhoud;
  - d. geen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn zijn;
  - e. achttien jaar of ouder zijn.
4. De inschrijving eindigt met ingang van:
  - a. de dag van ontvangst van een schriftelijk verzoek daartoe van de partner of van de aanmelder;
  - b. de dag van overlijden van de partner;
  - c. de dag waarop de partner of de aanmelder in het huwelijk treedt, een geregistreerd partnerschap aangaat of als partner, dan wel als aanmelder betrokken is bij een andere inschrijving;
  - d. de dag na het verstrijken van de termijn die ABP de aanmelder heeft gesteld voor de herbevestiging van de aanmelding.

Artikel 1.9 Herbevestiging van aanmelding als partner

1. ABP verzoekt de aanmelder periodiek schriftelijk te verklaren dat hij en zijn partner nog steeds voldoen aan de voorwaarden voor de inschrijving.
2. ABP herhaalt haar verzoek wanneer zij de gevraagde verklaring niet binnen zes weken na het eerste verzoek heeft ontvangen.
3. Bij het herhaalde verzoek wijst ABP de aanmelder erop dat de inschrijving eindigt, als hij de gevraagde verklaring niet binnen een termijn van zes weken inzendt.

Artikel 1.10 Sectoren en clusters

1. ABP deelt de overheidswerkgevers bedoeld in de WPA in, in een sector.
2. Sector zijn:
  - a. Rijk;
  - b. Defensie;
  - c. Onderwijs;
  - d. Politie;
  - e. Rechterlijke Macht;
  - f. Gemeenten;
  - g. Provincies;
  - h. Waterschappen;
  - i. Academische Ziekenhuizen;
  - j. Hoger Beroepsonderwijs;
  - k. Wetenschappelijk Onderwijs;
  - l. Onderzoekinstellingen;
  - m. Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie;
  - n. Energie- en Nutsbedrijven/Waterbedrijven;
  - o. de sector Overig.
3. ABP kan een groep van sectoren voor de toepassing van daarbij aan te geven sectorspecifieke regelingen in het pensioenreglement samenvoegen tot cluster.
4. De indeling van een werkgever in een sector, de wijziging daarvan en het samenvoegen van een groep van sectoren tot cluster vindt plaats in overleg met de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid.

Artikel 1.11 Openbaarheid van statuten en reglementen

ABP stelt belanghebbenden in staat kennis te nemen van statuten en reglementen.

Artikel 1.12 Inlichtingen en inzage verstrekken

1. De werkgevers, deelnemers en degenen die aanspraak of recht op pensioen hebben, moeten ABP alle informatie geven die nodig is voor een juiste uitvoering van dit reglement.
2. Werkgevers moeten ABP toegang verlenen tot hun administratie voor zover dat nodig is voor een juiste uitvoering van het pensioenreglement. Deze verplichting blijft in stand als de werkgever niet meer bij ABP is aangesloten of de werknemer geen deelnemer bij ABP meer is.

Artikel 1.13 Afkoop, vervreemden, prijsgeven of bezwaren van pensioen in principe niet mogelijk

Aanspraken of rechten op grond van dit reglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden. Afkoop van kleine pensioenen is echter mogelijk onder de voorwaarden vermeld in de artikelen 7.15, 8.10, 9.12 en 10.6.

Hoofdstuk 2   Werkingsfeer, deelneming en aanspraken

Artikel 2.1   Werkingsfeer

Dit reglement is van toepassing op de aangesloten werkgevers, hun werknemers, gewezen werknemers, FPU-gepensioneerden en gepensioneerden, alsmede op de nabestaanden van die werknemers, gewezen werknemers, FPU-gepensioneerden en gepensioneerden.

Artikel 2.2   Werkingsfeer voor militairen

De pensioenaanspraken van:

- a. de werknemers die als beroepsmilitair of daarmee gelijkgestelde op basis van het Algemeen militair ambtenarenreglement werkzaam zijn;
- b. de gewezen werknemers die recht hebben op een arbeidsongeschiktheidspensioen ingevolge het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen;
- c. de gewezen werknemers die recht hebben op een uitkering krachtens:
  - de Uitkeringswet gewezen militairen;
  - het Besluit bovenwettelijke uitkeringen bij werkloosheid voor de sector Defensie voor zover dit besluit van toepassing is op de gewezen werknemers die als beroepsmilitair of daarmee gelijkstelde, op basis van het Algemeen militair ambtenarenreglement werkzaam zijn geweest;
  - de Militaire Wachtgeldregeling 1961;

worden vastgesteld als beschreven in hoofdstuk 17 van dit reglement.

Artikel 2.3   Aangesloten werkgevers

1. Aangesloten werkgevers zijn:
  - a. de overheidswerkgevers, bedoeld in de WPA;
  - b. de privaatrechtelijke lichamen die op hun verzoek door ABP zijn toegelaten.
2. Aangesloten werkgever voor de deelnemer die een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering ontvangt, is de werkgever uit wiens dienst de werknemer met recht op de uitkering is ontslagen.

Overgangsbepaling bij artikel 2.3	
Deelnemer met recht op suppletie	Artikel 2.3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.4   Werknemers

Werknemers zijn:

- a. de overheidswerknemers, bedoeld in artikel 2 van de WPA (zie bijlage B);
- b. de werknemers werkzaam bij de door ABP op hun verzoek toegelaten lichamen, tenzij het personen betreft die ABP bij de toelating heeft uitgezonderd.

Artikel 2.5   Deelnemers

Deelnemers zijn:

- a. de werknemers;
- b. de werknemers met recht op ABP Arbeidsongeschiktheidspensioen
- c. de gewezen werknemers die recht hebben op een ABP Arbeidsongeschiktheidspensioen, voor zolang dat recht is toegekend;
- d. de gewezen werknemers die recht hebben op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering voor zolang dat recht is toegekend, maar niet langer dan tot de eerste dag van de maand volgende op die waarin zij 62 jaar worden;
- e. degenen die op grond van artikel 16.1, eerste lid, vrijwillig deelnemen in het fonds;
- f. degenen die op grond van artikel 16.2, eerste lid, de deelneming in het fonds vrijwillig voortzetten.

Overgangsbepaling A bij artikel 2.5	
Datum beëindiging deelnemerschap bij ontstaan van: <ol style="list-style-type: none"> a. recht op invaliditeitspensioen vóór 1 januari 2003; b. recht op invaliditeitspensioen tussen 31 december 2002 en 1 juli 2004 voor de belanghebbende die op 1 juli 2004 62 jaar of ouder is, c. recht op invaliditeitspensioen na 31 december 2006 voor de belanghebbende geboren vóór 1 januari 1950 die niet onder overgangsrecht FPU valt	De deelneming eindigt op de dag waarop het recht invaliditeitspensioen eindigt.

Overgangsbepaling B bij artikel 2.5	
Afwijkende datum beëindiging deelnemerschap bij recht op ontslaguitkering op 1 april 1997	De deelneming van de gewezen werknemer die op 1 april 1997 recht had op een ontslaguitkering eindigt op dezelfde dag als de dag waarop de ontslaguitkering eindigt.

Overgangsbepaling C bij artikel 2.5	
Datum beëindiging deelnemerschap bij ontstaan van : <ul style="list-style-type: none"> a. recht op invaliditeitspensioen tussen 31 december 2002 en 1 januari 2007; b. recht op invaliditeitspensioen na 31 december 2006 voor de belanghebbende geboren vóór 1 januari 1950 die onder overgangsrecht FPU valt 	Deelnemers zijn de gewezen werknemers die recht hebben op een invaliditeitspensioen voor zolang dat recht is toegekend, maar niet langer dan tot de eerste dag van de maand volgende op die waarin zij 62 jaar worden.

Overgangsbepaling D bij artikel 2.5	
Gewezen werknemer met recht op suppletie	Artikel 2.5, aanhef onder c is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.6 Premievrije aanspraken bij tussentijds eindigen deelneming

1. De deelnemer krijgt bij eindigen van de deelneming anders dan door ingang van flexibel pensioen of ouderdompensioen of door overlijden een premievrije aanspraak op:
  - a. ouderdompensioen;
  - b. partnerpensioen en wezenpensioen.
2. ABP stelt de premievrije aanspraken op ouderdompensioen vast op grond van hoofdstuk 7.
3. ABP stelt de premievrije aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen vast op grond van de overgangsbepalingen B, C en D bij artikel 8.2, de overgangsbepalingen E en F bij artikel 8.3, de hoofdstukken 9 en 10 en de bij dit reglement behorende bijlage K.

Overgangsbepaling bij artikel 2.6	
Aanspraken op afup-pensioen	ABP stelt de tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op afup-pensioen vast op basis van het afup-opbouwreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005. De aanspraken op afup-pensioen zijn vastgelegd in bijlage C bij dit reglement.

Artikel 2.7 Berichtgeving

1. De werkgever geeft zijn werknemer bij indiensttreding een bewijs van aanmelding bij ABP. ABP stelt de deelnemer bij het begin van zijn deelnemerschap schriftelijk op de hoogte van de inhoud van de statuten en reglementen en jaarlijks van de wijzigingen.
2. ABP geeft de deelnemer jaarlijks een overzicht van de opgebouwde aanspraken en het te bereiken pensioen. ABP verstrekt daarbij tevens een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaanwinst van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop rustende bepalingen.
3. ABP geeft de gewezen deelnemer ten minste één keer in vijf jaar een opgave van de opgebouwde aanspraken.
4. ABP geeft de deelnemer of gewezen deelnemer na een schriftelijk verzoek binnen drie maanden een overzicht van de opgebouwde aanspraken. ABP kan de kosten die hieraan verbonden zijn in rekening brengen.
5. De werkgever geeft zijn werknemer bij uitdiensttreding een bewijs van afmelding bij ABP. ABP geeft de gewezen deelnemer bij het einde van zijn deelnemerschap een overzicht van de opgebouwde aanspraken op flexibel pensioen, ouderdompensioen en nabestaandenpensioen.

Artikel 2.8 Vrijstelling van verplichte deelneming wegens gemoedsbezwaren

1. ABP verleent de werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, op zijn verzoek vrijstelling van de verplichting tot naleving van dit reglement. Deze vrijstelling kan ook worden verleend aan een werkgever.
2. ABP trekt de vrijstelling in:
  - a. op verzoek van de werknemer aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. wanneer de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan;
  - c. wanneer de werknemer of de werkgever de aan de vrijstelling gestelde voorwaarden niet naleeft.
3. De vrijstelling van een aangesloten werkgever vervalt in ieder geval na vijf jaren na de dag van ingang van de vrijstelling. Daarna kan weer een nieuwe vrijstelling worden verleend.
4. Bij de vrijstelling gelden de voorwaarden en de regels zoals deze zijn opgenomen in bijlage D bij dit reglement.

Hoofdstuk 3 Pensioengevend inkomen

Artikel 3.1 Pensioengevend inkomen

Tot het pensioengevend inkomen behoren alle inkomensbestanddelen in geld die een werknemer uit hoofde van zijn dienstverhouding van zijn werkgever ontvangt, met uitzondering van:

- a. de verhoging van het inkomen ingevolge artikel 3 van de Wet brutoering overhevelingstoelage lonen 1993;
- b. alle inkomensbestanddelen die op grond van fiscale wetgeving niet kunnen worden aangemerkt als pensioengevend;
- c. alle inkomensbestanddelen die het karakter hebben van een onkostenvergoeding;
- d. een gratificatie in verband met een ambtsjubileum;
- e. vergoedingen voor variabel overwerk, tenzij in de desbetreffende rechtspositieregeling, collectieve arbeidsovereenkomst, individuele aanstelling- of individuele arbeidsovereenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat deze pensioengevend zijn;
- f. winstuitkeringen en bonussen die, wat de hoogte betreft, uitzonderlijk zijn, voor zover in de desbetreffende rechtspositieregeling, collectieve arbeidsovereenkomst, individuele aanstelling- of individuele arbeidsovereenkomst is vastgelegd dat zij voor het geheel, dan wel voor een bepaald gedeelte niet pensioengevend zijn;
- g. de werkgeversbijdrage van 0,8 procent die ingevolge het Hoofdlijnenakkoord van 5 juli 2005 beschikbaar is voor levensloop, tenzij in de desbetreffende rechtspositieregeling, collectieve arbeidsovereenkomst, individuele aanstelling- of individuele arbeidsovereenkomst anders is bepaald. Als de werkgeversbijdrage meer bedraagt dan het hiervoor vermelde percentage, dan behoort het meerdere wel tot het pensioengevend inkomen, tenzij in de desbetreffende rechtspositieregeling, collectieve arbeidsovereenkomst, individuele aanstelling- of individuele arbeidsovereenkomst anders is bepaald. Het bepaalde in de vorige volzinnen is van toepassing ongeacht of de werkgeversbijdrage voor levensloop wordt aangewend of voor verhoging van het inkomen.

Overgangsbepaling bij artikel 3.1	
Vóór 1 juli 2005 ontvangen variabele inkomensbestanddelen	Tot 1 juli 2005 worden alleen de volgende variabele inkomensbestanddelen tot het pensioengevend inkomen gerekend: a. de tot een jaarbedrag herleide gratificaties in verband met bijzondere prestaties, bonussen, tijdelijke bindingstoelagen en arbeidsmarkttoelagen, persoonlijke functioneringstoelagen, waarnemingstoelagen waarbij de werkgever jaarlijks over de hoogte en de toekenning kan beslissen, indien van toepassing vermeerderd met de vakantie-uitkering over die toelagen; b. alle overige tot een jaarbedrag herleide toelagen, indien van toepassing vermeerderd met de vakantie-uitkering over die toelagen, mits in de desbetreffende rechtspositieregeling, collectieve arbeidsovereenkomst, individuele aanstelling- of individuele arbeidsovereenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat deze toelagen pensioengevend zijn, met uitzondering van: overwerktoelagen, toelagen onregelmatige dienst, toelagen in verband met bijzondere omstandigheden waarin werkzaamheden worden uitgevoerd, functiegebonden functioneringstoelagen en bindingstoelagen die voor onbepaalde tijd zijn verleend en aanstellingspremies die op grond van de rechtspositie automatisch worden verleend.

Artikel 3.2 Berekening pensioengevend inkomen

1. Voor de berekening van het pensioengevend inkomen in enig jaar gaat ABP uit van het vaste salaris en de vaste toelagen op de peildatum 1 januari. Verder worden alle inkomensbestanddelen, bedoeld in artikel 3.1, tot een jaarbedrag herleid.
2. Voor degene van wie de dienstverhouding met de aangesloten werkgever in de loop van het jaar is ingegaan, geldt de ingangsdatum van de dienstverhouding als peildatum.
3. Voor zover de toelagen gedurende het jaar in hoogte variëren, worden zij tot het inkomen gerekend tot de som van die toelagen over het voorafgaande jaar.
4. De variabele toelagen zijn pensioengevend per 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin zij zijn genoten.
5. Voor de deelnemer die een deeltijd dienstverhouding vervult, wordt het inkomen omgerekend naar een inkomen uit een volledige dienstverhouding door het te delen door de deeltijdfactor.

Artikel 3.3 Pensioengevend inkomen bij werkloosheidsuitkering of ontslaguitkering

1. Het pensioengevend inkomen voor de deelnemer met recht op een werkloosheidsuitkering is het tot een jaarbedrag herleide bedrag van het inkomen vóór de datum van ingang van het ontslag uit de dienstverhouding bij de betrokken werkgever. Dit inkomen wordt jaarlijks op 1 januari aangepast overeenkomstig de wijziging van de salarissen in de desbetreffende sector.

2. Het pensioengevend inkomen voor de deelnemer met recht op een ontslaguitkering is het tot een jaarbedrag herleide bedrag, dat op 1 januari van het desbetreffende jaar als grondslag dient voor de berekening van de ontslaguitkering.

Overgangsbepaling bij artikel 3.3	
Pensioengevend inkomen bij suppletie	Artikel 3.3, tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.4 Pensioengevend inkomen bij ziekte, verlof e.d.

1. Als een deelnemer in een dienstverhouding door ziekte, verlof, of een andere hem persoonlijk betreffende omstandigheid zijn inkomen niet of niet volledig geniet, wordt onder pensioengevend inkomen verstaan het inkomen dat voor hem zou hebben gegolden als die omstandigheid zich niet zou hebben voorgedaan;
2. Als de deelnemer met levensloopverlof een inkomen geniet dat lager is dan 70% van het pensioengevend inkomen dat zou zijn genoten als deze omstandigheid zich niet zou hebben voorgedaan, dan wordt de pensioenopbouw gebaseerd op dat lagere inkomen.

Artikel 3.5 Pensioengevend inkomen na demotie

Als de deelnemer in verband met demotie na het bereiken van de leeftijd van 55 jaar bij dezelfde of een andere aangesloten werkgever een nieuwe dienstverhouding aanvaardt met een lager salaris, geldt het inkomen vóór het aanvaarden van het lagere salaris als zijn pensioengevend inkomen. Dit inkomen wordt steeds per 1 januari aangepast aan de wijziging van de salarissen in de betreffende sector. Demotie moet berusten op een collectieve arbeidsovereenkomst of een andere collectieve regeling van arbeidsvoorwaarden.

Hoofdstuk 4 Pensioenpremie

Artikel 4.1 Premieplicht ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie

1. De aangesloten werkgever is pensioenpremie voor ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie verschuldigd voor:
  - a. zijn werknemers;
  - b. zijn werknemers met recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen;
  - c. de gewezen werknemers die met recht op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering uit zijn dienst zijn ontslagen voor zolang zij deelnemer zijn.
2. Na het verstrijken van een aaneengesloten periode van levensloopverlof van één jaar is de aangesloten werkgever gedurende de resterende periode van levensloopverlof alleen de premie voor Anw-compensatie verschuldigd.

Overgangsbepaling A bij artikel 4.1	
Einde premieplicht voor gewezen werknemers met recht op ontslaguitkering op 1 april 1997	De premieplicht voor de gewezen werknemer die op 1 april 1997 recht had op een ontslaguitkering, eindigt op dezelfde dag als de dag waarop de ontslaguitkering eindigt.

Overgangsbepaling B bij artikel 4.1	
Gewezen werknemer met recht op suppletie	Artikel 4.1, eerste lid onderdeel b is van overeenkomstige toepassing.

Overgangsbepaling C bij artikel 4.1	
Premieplicht bij levensloopverlof langer dan één jaar <ol style="list-style-type: none"> a. in sectoren waarin nadere afspraken zijn gemaakt; of b. in sectoren waarin regelingen voor functioneel leeftijdsontslag zijn vervangen door sectorale levensloopregelingen	Het tweede lid is niet van toepassing voor wat betreft de premieplicht voor: <ol style="list-style-type: none"> a. werknemers werkzaam in sectoren waarin vóór 1 maart 2006 m.b.t. de periode waarover pensioenopbouw plaatsvindt anders is overeengekomen; of b. werknemers met uitzicht op functioneel leeftijdsontslag, werkzaam in sectoren waarin regelingen voor functioneel leeftijdsontslag zijn vervangen door sectorale levensloopregelingen, voor zover einddatum levensloopverlof en ingangsdatum ouderdomspensioen direct op elkaar aansluiten.

Artikel 4.2 Premiegrondslag, ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie

1. De premiegrondslag is het pensioengevend inkomen verminderd met de franchise.
2. Bijlage A bij dit reglement vermeldt het bedrag van de hier bedoelde franchise en de periode waarvoor het geldt. ABP wijzigt deze bijlage na iedere nadere vaststelling van de franchise volgens artikel 4.10.

Artikel 4.3 Pensioenpremie, ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie

1. De pensioenpremie bedraagt een percentage van de premiegrondslag.
2. ABP stelt het premiepercentage vast volgens de methodiek, beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten.
3. De pensioenpremie voor een deelnemer in een deeltijd dienstverhouding bedraagt de in het eerste lid bedoelde pensioenpremie vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
4. Bijlage A bij dit reglement vermeldt het percentage van de premie en de periode waarvoor het geldt. ABP wijzigt deze bijlage na iedere wijziging van het percentage.

Artikel 4.4 Pensioenpremie, ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie voor deelnemer met recht op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering

1. De pensioenpremie voor de deelnemer die een ontslaguitkering ontvangt is gelijk aan de helft van de pensioenpremie voor de werknemer.
2. De pensioenpremie voor de deelnemer die een werkloosheidsuitkering ontvangt is gelijk aan drie achtste deel van de pensioenpremie voor de werknemer.

Overgangsbepaling A bij artikel 4.4	
Werkloosheidsuitkering vóór 1 april 2005	De pensioenpremie voor de deelnemer die een werkloosheidsuitkering ontvangt is voor de tijd tot 1 april 2005 gelijk aan de helft van de pensioenpremie voor de werknemer.

Overgangsbepaling B bij artikel 4.4	
Deelnemer die suppletie ontvangt	De premie voor de deelnemer die een suppletie ontvangt is gelijk aan de premie voor de werknemer.

Artikel 4.5 Pensioenpremie ouderdompensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie bij samenloop van ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering met arbeidsongeschiktheidsuitkering

1. Als de deelnemer die recht heeft op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering, tevens recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering verlaagt ABP de volgens artikel 4.4 verschuldigde pensioenpremie. Deze verlaging bedraagt bij een arbeidsongeschiktheid van:
  - a. 65% tot 80%: 80%;
  - b. 55% tot 65%: 60%;
  - c. 45% tot 55%: 50%;
  - d. 35% tot 45%: 40%;
2. Het eerste lid is ook van toepassing als sprake is van een WGA-uitkering, gedeeltelijk arbeidsgeschikten, bedoeld in hoofdstuk 7 van de WIA

Overgangsbepaling A bij artikel 4.5	
Arbeidsongeschiktheid ingetreden vóór 1 januari 2004	In aanvulling op artikel 4.5, eerste lid bedraagt de verlaging bij een arbeidsongeschiktheid van <ol style="list-style-type: none"> a. 25% tot 35%: 30%; b. 15% tot 25%: 20%.

Overgangsbepaling B bij artikel 4.5	
Deelnemer die suppletie ontvangt	Artikel 4.5 en overgangsbepaling A zijn van overeenkomstige toepassing

Artikel 4.6 Premieplicht ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

1. De aangesloten werkgever is pensioenpremie voor ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen verschuldigd voor:
  - a. zijn werknemers;
  - b. zijn werknemers met recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen;
  - c. zijn gewezen werknemers, die met recht op ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering uit dienst zijn ontslagen voor zolang zij deelnemer zijn.
2. In afwijking van het eerste lid is de aangesloten werkgever geen pensioenpremie voor ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen verschuldigd voor de uit zijn dienst ontslagen gewezen werknemer, die een vut-uitkering dan wel een uitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag ontvangt.

Overgangsbepaling A bij artikel 4.6	
Einde premieplicht voor werknemers met recht op ontslaguitkering op 1 april 1997	De premieplicht voor de gewezen werknemers die op 1 april 1997 recht hadden op een ontslaguitkering eindigt op dezelfde dag als de dag waarop de ontslaguitkering of de FPU-uitkering eindigt.

Overgangsbepaling B bij artikel 4.6	
Gewezen werknemer met recht op suppletie	Artikel 4.6, eerste lid, onder a is van overeenkomstige toepassing.

Overgangsbepaling C bij artikel 4.6	
Invalideitpensioen	Artikel 4.6 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.7 Premiegrondslag ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

1. De premiegrondslag is het pensioengevend inkomen verminderd met een franchise.
2. Bijlage A bij dit reglement vermeldt het bedrag van de franchise en de periode waarvoor het geldt. ABP wijzigt deze bijlage na iedere nadere vaststelling van de franchise volgens artikel 4.11.

Overgangsbepaling bij artikel 4.7	
Invalideitpensioen	Artikel 4.7 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.8 Pensioenpremie ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

1. De pensioenpremie bedraagt een percentage van de premiegrondslag voor ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.
2. ABP stelt de premiepercentages vast per sector of cluster van sectoren. Daarbij hanteert ABP de methodiek, beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten. ABP verhoogt of verlaagt de premie naarmate de kans op invalidering in een sector of cluster van sectoren afwijkt van het gemiddelde. De invloed van de man-vrouwverhouding en de gemiddelde leeftijd in de sector of cluster van sectoren op de kans op invalidering blijft daarbij evenwel buiten beschouwing.
3. De pensioenpremie voor een deelnemer in een deeltijdsdienstverhouding bedraagt de in het eerste lid bedoelde pensioenpremie vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.

4. De pensioenpremie voor een deelnemer die een werkloosheidsuitkering ontvangt, bedraagt drie vierde deel van de in het eerste lid bedoelde pensioenpremie.
5. Bijlage A bij dit reglement vermeldt het percentage van de premie en de periode waarvoor het geldt. ABP wijzigt deze bijlage na iedere wijziging van het percentage.

Overgangsbepaling bij artikel 4.8	
Invalideitpensioen	Artikel 4.8 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.9 Pensioenpremie verlaagd invaliditeitspensioen

Vervallen per 01-01-2007

Artikel 4.10 Nadere vaststelling franchise voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen

ABP kan de in artikel 4.2 bedoelde franchise nader vaststellen op een veelvoud van € 50. Voorwaarde voor nadere vaststelling is dat het ouderdomspensioen voor gehuwden ingevolge de AOW, een of meer wijzigingen heeft ondergaan, waardoor het, herleid tot een jaarbedrag, sinds de laatste aanpassing van de franchise, € 50 of meer is gewijzigd.

Artikel 4.11 Nadere vaststelling franchise voor ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

ABP kan de in artikel 4.7 bedoelde franchise nader vaststellen op een veelvoud van € 50. Voorwaarde voor nadere vaststelling is dat minimumloon per maand, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, vermeerderd met de vakantiebijslag, bedoeld in artikel 15 van die wet, een of meerdere wijzigingen heeft ondergaan, waardoor het, herleid tot een jaarbedrag, sinds de laatste aanpassing van de franchise, € 50 of meer is gewijzigd.

Overgangsbepaling bij artikel 4.11	
Invalideitpensioen	Artikel 4.11 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.12 Premievaststelling

1. De in dit hoofdstuk bedoelde premies worden door ABP op een kostendekkend niveau vastgesteld. Deze premies worden bepaald conform de daarvoor geldende regelgeving op de wijze zoals omschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten.
2. De door ABP te bepalen feitelijk te betalen premies kunnen anders uitvallen dan de premies als bedoeld in het eerste lid, doordat daarin nog eventueel rekening wordt gehouden met een inhaalpremie op basis van een herstelplan of een korting in verband met de financiering uit het vrije vermogen wanneer is voldaan aan het bepaalde in artikel 11 van bijlage H bij dit reglement.

Artikel 4.13 Premiebetaling

1. De aangesloten werkgever betaalt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4.12, de pensioenpremies in evenredige termijnen aan ABP, waarbij de minimale termijn vier weken bedraagt. De betaling moet gebeuren voor het einde van de maand volgende op de uitbetalingstermijn waarop die pensioenpremie betrekking heeft.
2. De aangesloten werkgever is aan het fonds de wettelijke rente verschuldigd over bedragen die niet of niet tijdig zijn betaald.

Artikel 4.14 Premiebetaling en premieverhaal

De aangesloten werkgever verhaalt een deel van de verschuldigde premies op de deelnemer met inachtneming van de bepalingen in de pensioenovereenkomst.

Hoofdstuk 5 Pensioengeldige tijd

Artikel 5.1 Pensioengeldige tijd voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen

1. Pensioengeldige tijd is tijd doorgebracht als deelnemer. Voor een deelnemer in een deeltijddienstverhouding wordt deze tijd vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
2. Pensioengeldige tijd is tevens de tijd die ABP bij waarde-overname heeft toegekend.
3. ABP administreert de pensioengeldige tijd.

Overgangsbepaling A bij artikel 5.1	
Pensioengeldige tijd voor flexibel pensioen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pensioengeldige tijd is de tijd doorgebracht als deelnemer tot 1 januari 2006. Voor een deelnemer in een deeltijddienstverhouding wordt deze tijd vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. 2. Pensioengeldige tijd is tevens:<ol style="list-style-type: none"> a. tijd die ABP tot 1 januari 2006 bij waarde-overname heeft toegekend; b. de tijd die vóór 1 januari 2006 toegekend is aan een deelnemer in het kader van een omrekening bij wisselend deelnemerschap militair-burger.

Overgangsbepaling B bij artikel 5.1	
Aanvulling op pensioen voor deelnemers die op 1 april 1997 een dienstverhouding hadden, geboren zijn vóór 1 januari 1950 en recht hebben op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het ouderdomspensioen of het nabestaandenpensioen wordt aangevuld als de werknemer voor het bereiken van de leeftijd van 65 jaar, doch uiterlijk vóór 1 april 2009 een invaliditeitspensioen gaat genieten of komt te overlijden. 2. De aanvulling is gelijk aan de contante waarde van de uitkomst van de volgende berekening: (aanspraak op flexibel pensioen over 12 pensioengeldige jaren) minus (aanspraak op flexibel pensioen over verstreken jaren tussen 1 april 1997 en ingangsdatum invaliditeitspensioen of datum overlijden) De contante waarde wordt vermenigvuldigd met de laatste deeltijdfactor en met het percentage bedoeld in artikel 5.2. 3. Voor de deelnemer met recht op invaliditeitspensioen, die vóór 1 april 2009 weer werknemer bij een aangesloten werkgever wordt, geldt dat de aanvulling gelijk is aan de contante waarde van de uitkomst van de volgende berekening: (aanspraak op flexibel pensioen over pensioengeldige jaren gelegen tussen 1 april 1997 en de ingangsdatum van het nieuwe deelnemerschap) minus (aanspraak op flexibel pensioen over verstreken jaren tussen 1 april 1997 en ingangsdatum invaliditeitspensioen of datum overlijden).

Artikel 5.2 Pensioengeldige tijd bij arbeidsongeschiktheid

1. De tijd gedurende welke de gewezen werknemer recht heeft op een ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen telt mee volgens onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Waarde
80% of meer	50%
65% tot 80%	40%
55% tot 65%	30%
45% tot 55%	25%
35% tot 45%	20%

2. Voor de deelnemer, van wie de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een dienstongeval of beroepsziekte, telt de tijd mee volgens onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Waarde
80% of meer	100%
65% tot 80%	80%
55% tot 65%	60%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%

3. Als de mate van arbeidsongeschiktheid wijzigt omdat de arbeidsongeschikte wegens ziekte een andere dienstverhouding niet meer kan vervullen, wijzigt ABP de mate waarin de tijd meetelt pas na de beëindiging van die dienstverhouding.
4. De waardepercentages in het eerste en tweede lid worden vermenigvuldigd met een breuk, als de arbeidsongeschiktheid minder dan 80% bedraagt en er sprake is van een aangehouden dienstverhouding bij een niet aangesloten werkgever. De teller van de breuk wordt gevormd door het ongemaximeerde dagloon waarnaar de arbeidsongeschiktheidsuitkering is berekend en de noemer door het inkomen als deelnemer dat deel uitmaakt van dat ongemaximeerde dagloon.

Overgangsbepaling A bij artikel 5.2	
Recht op invaliditeitspensioen ontstaan vóór 1 januari 2006	1. Als het recht op invaliditeitspensioen is ontstaan vóór 1 januari 2006, telt de tijd mee volgens de percentages in het tweede lid van artikel 5.2. 2. Bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 25 tot 35 telt de tijd voor 30% mee en bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 15 tot 25 telt de tijd voor 20% mee.

Overgangsbepaling B bij artikel 5.2		
Recht op invaliditeitspensioen ontstaan op of na 1 januari 2006 en deelnemer geboren vóór 1 januari 1950 die onder overgangsrecht FPU valt; of recht op ABP ArbeidongeschiktheidsPensioen en gewezen werknemer geboren vóór 1 januari 1950 die onder overgangsrecht FPU valt	De tijd telt mee volgens onderstaande tabel	
	arbeidongeschiktheidspercentage	waarde
	80% of meer	70%
	65% tot 80%	56%
	55% tot 65%	42%
	45% tot 55%	35%
	35% tot 45%	28%
	25% tot 35%	21%
15% tot 25%	14%	

Overgangsbepaling C bij artikel 5.2	
Recht op invaliditeitspensioen ontstaan op of na 1 januari 2006 en deelnemer geboren vóór 1950 die niet onder overgangsrecht FPU valt	1. De tijd telt mee volgens de percentages in het eerste lid van artikel 5.2. 2. Bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 25 tot 35 telt de tijd voor 15% mee en bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 15 tot 25 telt de tijd voor 10% mee.

Overgangsbepaling D bij artikel 5.2	
Arbeidsongeschiktheid ontstaan vóór 1 januari 2004	Onder de mate van arbeidsongeschiktheid wordt mede verstaan de mate van arbeidsongeschiktheid met inachtneming van artikel 44 van de WAO.

Artikel 5.3 Pensioengeldige tijd bij ontslaguitkering

1. De tijd gedurende welke de deelnemer recht heeft op een ontslaguitkering telt voor de helft mee.
2. De tijd bedoeld in het eerste lid wordt vermenigvuldigd met de deeltijdfactor behorende bij de dienstverhouding waaruit de deelnemer met recht op ontslaguitkering is ontslagen.

Artikel 5.4 Pensioengeldige tijd bij werkloosheidsuitkering

1. De tijd gedurende welke de deelnemer recht heeft op een werkloosheidsuitkering telt voor drie achtste deel mee.
2. De tijd bedoeld in het eerste lid wordt vermenigvuldigd met de deeltijdfactor behorende bij de dienstverhouding waaruit de deelnemer met recht op werkloosheidsuitkering is ontslagen.
3. Gedurende de tijd waarover de deelnemer met recht op een werkloosheidsuitkering een bijdrage van de Stichting FVP ontvangt, wordt de deelneming aanvullend voortgezet volgens nader door ABP te stellen regels.

Overgangsbepaling A bij artikel 5.4	
Gewezen werknemer met recht op FPU	Voor de werknemer met recht op FPU ten laste van het Vut-fonds, die op of vóór 1 april 1997 na ontslag zou hebben voldaan aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het recht op een vut-uitkering, telt de tijd gedurende welke hij FPU ontvangt voor de helft mee.

Overgangsbepaling B bij artikel 5.4	
Werkloosheidsuitkering vóór 1 april 2005	De tijd gedurende welke de deelnemer vóór 1 april 2005 recht heeft op een werkloosheidsuitkering telt voor de helft mee.

Artikel 5.5 Pensioengeldige tijd bij suppletie

Vervallen per 01-01-2007

Overgangsbepaling pensioengeldige tijd bij suppletie	
Deelnemer met recht op suppletie	De tijd gedurende welke een deelnemer een suppletie ontvangt telt volledig mee.

Artikel 5.6 Verlof

1. ABP kan regels stellen ten aanzien van de tijd gedurende welke de deelnemer geheel of gedeeltelijk ontheven is geweest van de uitoefening van zijn dienstverhouding en hij elders pensioen opbouwt.

2. Na het verstrijken van een aaneengesloten periode van levensloopverlof van een jaar telt de tijd gedurende welke de werknemer de periode van levensloopverlof aansluitend continueert niet mee voor de pensioenopbouw.

Overgangsbepaling bij artikel 5.6	
Levensloopverlof langer dan één jaar a. in sectoren waarin nadere afspraken zijn gemaakt; of b. in sectoren waarin regelingen voor functioneel leeftijdsontslag zijn vervangen door sectorale levensloopregelingen	Het tweede lid is niet van toepassing op: a. werknemers werkzaam in sectoren waarin vóór 1 maart 2006 m.b.t. de periode waarover pensioenopbouw plaatsvindt anders is overeengekomen; of b. werknemers met uitzicht op functioneel leeftijdsontslag, werkzaam in sectoren waarin regelingen voor functioneel leeftijdsontslag zijn vervangen door sectorale levensloopregelingen, voor zover einddatum levensloopverlof en ingangsdatum ouderdomspensioen direct op elkaar aansluiten.

Hoofdstuk 6 Overgangsbepalingen flexibel pensioen

Overgangsbepaling A bij hoofdstuk 6	
Verplicht opgebouwde aanspraken op flexibel pensioen	<p>ABP stelt de tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op flexibel pensioen vast.</p> <p>Dit zijn de</p> <ol style="list-style-type: none"> op basis van hoofdstuk 5a. van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005 opgebouwde aanspraken op flexibel pensioen; met toepassing van artikel 11.3 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005, bij waarde-overname verkregen aanspraken op flexibel pensioen; met toepassing van artikel 5.7 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005 bij wisselend deelnemerschap militair - burger verkregen aanspraken op flexibel pensioen.
Overgangsbepaling B bij hoofdstuk 6	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer en gewezen deelnemer, geboren op of na 1 januari 1950	<ol style="list-style-type: none"> ABP zet de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A om in aanspraken op ouderdomspensioen; Bij de omzetting bedoeld in het eerste lid hanteert ABP een uniforme ruilvoet die voldoet aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.
Overgangsbepaling C bij hoofdstuk 6	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer en gewezen deelnemer, geboren vóór 1 januari 1950, die geen recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement	<ol style="list-style-type: none"> ABP zet de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A om in aanspraken op ouderdomspensioen; Bij de omzetting bedoeld in het eerste lid hanteert ABP een uniforme ruilvoet die voldoet aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.
Overgangsbepaling D bij hoofdstuk 6	
Toekennen flexibel pensioen aan deelnemer, geboren voor 1 januari 1950, die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement.	<ol style="list-style-type: none"> ABP kent flexibel pensioen toe aan de deelnemer op moment van toekenning door het bestuur van het Vut-fonds van de uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement; Het flexibel pensioen wordt berekend op basis van de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A; Het flexibel pensioen bedoeld in het eerste lid wordt toegekend met toepassing van de factoren opgenomen in bijlage E bij dit reglement; Voor de deelnemer die doorwerkt tot leeftijd 65 jaar, worden de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in het eerste lid omgezet in aanspraken op ouderdomspensioen; Bij de omzetting bedoeld in het vierde lid hanteert ABP een uniforme ruilvoet, die voldoet aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.
Overgangsbepaling E bij hoofdstuk 6	
Toekennen flexibel pensioen aan deelnemer met recht op invaliditeitspensioen toegekend na 31 december 2002 en vóór 1 januari 2007	Op leeftijd 62 jaar eindigt het invaliditeitspensioen en kent ABP flexibel pensioen toe.
Overgangsbepaling F bij hoofdstuk 6	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer met recht op invaliditeitspensioen, toegekend na 31 december 2002 en vóór 1 juli 2004 die vóór laatstgenoemde datum 62 jaar of ouder is	<ol style="list-style-type: none"> ABP zet de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A om in aanspraken op ouderdomspensioen. Bij de omzetting hanteert ABP een uniforme ruilvoet, die voldoet aan het vereiste van actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.
Overgangsbepaling G bij hoofdstuk 6	
Toekennen flexibel pensioen aan deelnemer, geboren vóór 1 januari 1950, die recht zou hebben gehad op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement en na 31 december 2006 recht heeft op invaliditeitspensioen	Op leeftijd 62 jaar eindigt het invaliditeitspensioen en kent ABP flexibel pensioen toe.
Overgangsbepaling H bij hoofdstuk 6	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer, geboren vóór 1 januari 1950, die recht zou hebben gehad op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement en na 31 december 2006 recht heeft op een ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen	<ol style="list-style-type: none"> ABP zet de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A om in aanspraken op ouderdomspensioen. Bij de omzetting hanteert ABP een uniforme ruilvoet, die voldoet aan het vereiste van actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.

Hoofdstuk 7 Ouderdomspensioen

Algemene bepalingen

Artikel 7.1 Toekenning, betaling en einde ouderdomspensioen

1. ABP kent het ouderdomspensioen toe op schriftelijke aanvraag van de belanghebbende.
2. ABP betaalt het ouderdomspensioen elke maand in de tweede helft van de maand.
3. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde is overleden.

Artikel 7.2 Uittreding

1. Uittreding is een ontslag op eigen verzoek uit een dienstverhouding met het oogmerk de deelneming te beëindigen met recht op ouderdomspensioen.
2. Gedeeltelijke uittreding is een ontslag op eigen verzoek uit een dienstverhouding met het oogmerk voor ten minste 10 procent de deelneming te beëindigen met recht op ouderdomspensioen.

Artikel 7.3 Recht op ouderdomspensioen

1. De deelnemer die de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt en geheel of gedeeltelijk uittreedt heeft recht op ouderdomspensioen.
2. De gewezen deelnemer en de deelnemer met recht op een ontslaguitkering heeft recht op ouderdomspensioen op de dag waarop hij 65 jaar wordt.
3. De deelnemer met recht op een werkloosheidsuitkering die eindigt op de eerste dag van de maand waarin hij 65 jaar wordt, heeft recht op ouderdomspensioen op de eerste dag van de maand waarin hij 65 jaar wordt; heeft recht op ouderdomspensioen op de eerste dag van de maand waarin hij 65 jaar wordt.
4. Het ouderdomspensioen gaat niet later in dan op de dag waarop de werknemer 70 jaar wordt.

Overgangsbepaling A bij artikel 7.3	
Gewezen werknemer met recht op invaliditeitspensioen op 1 april 1997	De gewezen werknemer, die op 1 april 1997 recht had op een invaliditeitspensioen, heeft recht op ouderdomspensioen op de eerste dag van de maand waarin hij 65 jaar wordt.

Overgangsbepaling B bij artikel 7.3	
FPU-gepensioneerde	De FPU-gepensioneerde heeft recht op ouderdomspensioen op de eerste dag van de maand volgende op die waarin hij 65 jaar wordt.

Overgangsbepaling C bij artikel 7.3	
Deelnemer geboren voor 1 januari 1950, die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement.	De deelnemer heeft niet eerder recht op ouderdomspensioen dan op de dag waarop hij 65 jaar wordt. Als de deelnemer doorwerkt na 65 jaar, heeft hij recht op ouderdomspensioen vanaf de dag waarop de deelneming eindigt.

Overgangsbepaling D bij artikel 7.3	
Deelnemer met recht op suppletie	Artikel 7.3, derde lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7.4 Recht op ouderdomspensioen vóór 65 jaar

1. De in artikel 7.3, eerste lid bedoelde deelnemer kan het ouderdomspensioen eerder laten ingaan, maar niet eerder dan op de dag waarop hij 60 jaar wordt.
2. De in artikel 7.3, tweede lid bedoelde gewezen deelnemer kan vanaf 1 januari 2008 het ouderdomspensioen eerder laten ingaan, maar niet eerder dan op de dag waarop hij 60 jaar wordt.

Artikel 7.5 Opbouw aanspraak op ouderdomspensioen

1. De deelnemer bouwt per jaar en per dienstverhouding ouderdomspensioen op volgens de formule: pensioengeldige tijd * 2,05% * (pensioengevend inkomen -/- franchise).
2. In het jaar van toekenning ouderdomspensioen vindt opbouw plaats op basis van het inkomen in het voorafgaande jaar.
3. De in het eerste lid bedoelde franchise, is de franchise bedoeld in artikel 4.2.
4. ABP indexeert de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen volgens artikel 14.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 7.5	
Opbouw aanspraak op ouderdomspensioen over het tijdvak van 1 januari 2004 tot 1 januari 2006	Het opbouwpercentage en de franchise bedraagt voor de deelnemer: a. geboren na 31 december 1963, 1,9 % en € 13.000; b. geboren na 31 december 1953 en vóór 1 januari 1964, 1,8% en € 14.250; c. geboren vóór 1 januari 1954, 1,75% en € 15.250.

Overgangsbepaling B bij artikel 7.5	
Opbouw aanspraak op ouderdomspensioen vanaf 1 januari 2006 voor deelnemer geboren vóór 1 januari 1950, die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld artikel 4 van het FPU-reglement.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De deelnemer bouwt per jaar en per dienstverhouding op volgens de formule: pensioengeldige tijd * 1,75% * (inkomen -/- franchise). 2. De hier bedoelde franchise is vermeld in bijlage A bij dit reglement.

Overgangsbepaling C bij artikel 7.5	
Opbouw aanspraak op ouderdomspensioen vanaf 1 januari 2007 voor <ol style="list-style-type: none"> a. deelnemer met recht op invaliditeitspensioen op 31 december 2005; b. deelnemer geboren vóór 1950 die in aanmerking zou zijn gekomen voor een uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement en ná 31 december 2005 recht heeft op invaliditeitspensioen; c. deelnemer geboren vóór 1950 die in aanmerking zou zijn gekomen voor een uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement en na 31 december 2006 recht heeft op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het opbouwpercentage bedraagt voor de deelnemer: <ol style="list-style-type: none"> a. geboren na 31 december 1963, 1,9%; b. geboren na 31 december 1953 en vóór 1 januari 1964, 1,8%; c. geboren vóór 1 januari 1954, 1,75%. 2. De franchises zijn opgenomen in bijlage A bij dit reglement.

Overgangsbepaling D bij artikel 7.5	
Inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen voor: <ol style="list-style-type: none"> a. de werknemer geboren op of na 1 januari 1950; b. de werknemer geboren vóór 1 januari 1950, die geen recht heeft op een aanvullende uitkering, als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen is mogelijk over perioden vóór 1 januari 2006 waarin minder pensioenaanspraken zijn opgebouwd dan is toegestaan op grond van de Wet op de loonbelasting 1964. 2. Recht op inkoop heeft de werknemer die én op 31 december 2005 werknemer én op 1 januari 2006 werknemer is en zonder onderbreking werknemer blijft tot 1 januari 2023, dan wel tot datum toekenning ouderdomspensioen als deze datum is gelegen vóór 1 januari 2023. 3. Als onderbreking wordt niet aangemerkt: <ol style="list-style-type: none"> a. een onderbreking van maximaal 2 maanden; b. een onderbreking van maximaal 5 jaar gelegen tussen het tijdstip van ontslag in verband met arbeidsongeschiktheid en het tijdstip van het wederom verwerven van de hoedanigheid van werknemer; c. een onderbreking van maximaal 18 maanden gelegen tussen het tijdstip van verkrijgen recht op wachtgelduitkering of werkloosheidsuitkering en het tijdstip van het wederom verwerven van de hoedanigheid van werknemer. 4. Voor de werknemer die op 1 april 1997 deelnemer was en op die datum uitzicht heeft gekregen op een minimaal in aanmerking te nemen aantal jaren van 30, 35 of 40 jaren bij toekenning van een aanvullende uitkering, bedoeld in de artikelen 4 en 5 van het FPU-reglement, zoals deze luiden op 31 december 2005 vindt inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen plaats over de door de fiscale wetgever als diensttijd aangemerkte tijd. 5. Voor de deelnemer geboren op of na 1 januari 1950 op wie artikel 5, lid 7.1.1 van het FPU-reglement, zoals dat luidde op 31 december 2005 van toepassing zou zijn geweest, wordt binnen de fiscale kaders via inkoop van diensttijd een uitkeringsniveau nagestreefd dat zou hebben gegolden bij ongewijzigde voortzetting van de FPU-regeling met dien verstande dat dat niveau wordt bereikt bij uittreden met 42 jaar en 6 maanden, 43 jaar en 6 maanden of 44 jaar en 6 maanden. 6. Het bij inkoop in aanmerking te nemen inkomen bedraagt maximaal het in bijlage A bij dit reglement opgenomen bedrag. 7. De met toepassing van de voorgaande leden berekende in te kopen aanspraken op ouderdomspensioen worden verminderd met de aanspraken op flexibel pensioen, bedoeld in overgangsbepaling A van hoofdstuk 6. 8. Inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen vangt aan per 1 januari 2008. Affinanciering van inkoop vindt plaats op 31 december 2022 of op de dag voorafgaande aan de datum van toekenning ouderdomspensioen, als deze datum is gelegen vóór 1 januari 2023. Bij gedeeltelijke uittreding met recht op ouderdomspensioen vindt inkoop naar rato plaats. De in te kopen pensioenaanspraken zijn pas opgebouwd op het moment dat deze zijn gefinancierd.

Artikel 7.6 Berekening ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen bedraagt de som van alle opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen.
2. Als het ouderdomspensioen eerder of later ingaat dan de eerste dag van de maand na die waarin de betrokkene 65 jaar is geworden, verlaagt of verhoogt ABP het pensioen met toepassing van de factoren, opgenomen in bijlage G bij dit reglement en met inachtneming van de Wet op de loonbelasting 1964.
3. ABP indexeert het ouderdomspensioen volgens artikel 14.1.
4. Op verzoek van de deelnemer of gewezen deelnemer kan het ouderdomspensioen in hoogte variëren voor zover de verhouding tussen het hoogste en het laagste pensioen van 100:75 niet wordt overschreden. Vóór leeftijd 65 jaar blijft daarbij buiten beschouwing het deel dat geacht wordt het gemis aan AOW te compenseren.
5. Als het ouderdomspensioen ingaat vóór leeftijd 65 jaar leidt dit niet tot een inkomen, dat meer bedraagt dan 100% van het pensioengevend inkomen voor vermindering van de omvang van de dienstverhouding.

Overgangsbepaling A bij artikel 7.6	
Toeslagen en kortingen in verband met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het pensioen van degene die pensioen heeft opgebouwd voor 1 januari 1996, de toeslagen en kortingen in verband met de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraak volgens hoofdstuk 18 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005. 2. Bijlage K bij dit reglement geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend of een korting wordt toegepast.

Overgangsbepaling B bij artikel 7.6	
Mededelingsplicht bij recht op ouderdomspensioen over diensttijd vóór 1 januari 1995	Als degene aan wie ABP een ouderdomspensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1995 een AOW-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Overgangsbepaling C bij artikel 7.6	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2006	ABP betreft bij de berekening van het pensioen: <ol style="list-style-type: none"> a. de vóór 1 januari 2004 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, die zijn vastgesteld op basis van hoofdstuk 18e van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005, geïndexeerd volgens artikel 14.1; b. de tussen 1 januari 2004 en 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, die zijn vastgesteld op basis van artikel 7.5 van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005, geïndexeerd volgens artikel 14.1.

Bijzondere bepalingen

Artikel 7.7 Toekenning ouderdomspensioen bij overschrijding inkomen

Zodra het ouderdomspensioen op of na 65 jaar in enig jaar meer bedraagt dan het inkomen van het jaar daaraan voorafgaand, kent ABP het ouderdomspensioen zonder aanvraag toe en eindigt de opbouw van pensioen.

Artikel 7.8 Verhoging opbouw aanspraak op ouderdomspensioen bij lage grondslag

1. Als het inkomen in een jaar gelijk is aan of minder bedraagt dan het grensbedrag vermeld in bijlage A bij dit reglement, bouwt de deelnemer in dat jaar een aanvullende aanspraak op ouderdomspensioen op volgens de formule: pensioengeldige tijd * aanvulling.
2. Als het inkomen in een jaar hoger is dan het grensbedrag, bedraagt de opgebouwde aanspraak niet minder dan hij met toepassing van het vorige lid zou hebben bedragen bij een inkomen gelijk aan het grensbedrag.
3. ABP indexeert het grensbedrag en het bedrag van de aanvulling volgens artikel 14.1.
4. Bijlage A bij dit reglement vermeldt het grensbedrag, het bedrag van de aanvulling en de periode waarvoor die bedragen gelden. ABP wijzigt de bijlage na iedere indexatie volgens het derde lid.

Artikel 7.9 Berekening ouderdomspensioen en voortzetting meerdere dienstverhoudingen bij gedeeltelijke uittreding

Voor de deelnemer, die gedeeltelijk uitstapt met recht op ouderdomspensioen, bedraagt het ouderdomspensioen een deel van de som van alle opgebouwde aanspraken. Dit deel verhoudt zich tot die som als het prijsgegeven inkomen zich verhoudt tot het totale inkomen als deelnemer. Bij iedere volgende uittreding past ABP deze verhouding aan. Verder verhoogt ABP het ingegane ouderdomspensioen met de som van de na de voorafgaande uittreding opgebouwde aanspraken, dan wel met een evenredig deel van die som als de belanghebbende nog inkomen als deelnemer blijft genieten.

Overgangsbepaling bij artikel 7.9	
Deelnemer geboren vóór 1 januari 1950, die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement.	Voor de deelnemer, die meerdere dienstverhoudingen heeft en bij 65 jaar worden of daarna wordt ontslagen uit één of meer dienstverhoudingen, terwijl hij één of meer dienstverhoudingen voortzet wordt het ouderdomspensioen berekend met overeenkomstige toepassing van artikel 7.9. Voor uittreding wordt gelezen ontslagen worden.

Artikel 7.10 Bijzonder ouderdomspensioen

1. Met gewezen echtgenoot wordt in dit artikel ook bedoeld gewezen geregistreerde partner. Met echtscheiding wordt ook bedoeld beëindiging van het geregistreerd partnerschap.
2. De gewezen echtgenoot heeft recht op bijzonder ouderdomspensioen, als toepassing wordt gegeven aan artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
3. Het bijzonder ouderdomspensioen gaat in:
  - a. op de dag waarop de gewezen echtgenoot 65 jaar wordt, óf
  - b. wanneer de echtscheiding na dit tijdstip plaatsvindt, zodra artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding van toepassing wordt; maar niet eerder dan een maand nadat ABP de vereiste stukken heeft ontvangen.
4. ABP geeft de gewezen echtgenoot een overzicht van het bijzonder ouderdomspensioen. ABP geeft de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een afschrift van dat overzicht en een overzicht van het verminderde ouderdomspensioen.

Overgangsbepaling bij artikel 7.10	
Gewezen echtgenoot van FPU-gepensioneerde	Artikel 7.10, vierde lid is van toepassing.

Artikel 7.11 Vermindering ouderdomspensioen met bijzonder ouderdomspensioen

ABP brengt de aanspraken die in aanmerking zijn genomen voor de aanspraak of het recht op een bijzonder ouderdomspensioen blijvend in mindering op het bedrag van het ouderdomspensioen.

Artikel 7.12 Vermindering ouderdomspensioen bij scheiding

1. Met gewezen echtgenoot wordt in dit artikel ook bedoeld gewezen geregistreerde partner. Met hertrouwen wordt ook bedoeld het partnerschap opnieuw laten registreren.
2. Als de gewezen echtgenoot volgens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht heeft op pensioenverevening, vermindert ABP het ouderdomspensioen met het bedrag van de verevening.
3. De vermindering eindigt op de laatste dag van de maand:
  - a. van overlijden van de gewezen echtgenoot;
  - b. van overlijden van de gepensioneerde;
  - c. waarin partijen ABP schriftelijk hebben laten weten dat ze met elkaar zijn getrouwd of zich hebben verzoend.
4. ABP geeft de gewezen echtgenoot een overzicht van de opgebouwde aanspraak waarop de verevening zal worden gebaseerd en de ingangsdatum van uitbetaling. ABP geeft de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een afschrift van dat overzicht.

Overgangsbepaling bij artikel 7.12	
Gewezen echtgenoot van FPU-gepensioneerde	Artikel 7.12, vierde lid is van toepassing.

Artikel 7.13 Verhoging ouderdomspensioen door omzetting van partnerpensioen

1. De deelnemer of gewezen deelnemer kan bij ingang van het ouderdomspensioen de aanspraak op partnerpensioen, bedoeld in hoofdstuk 9, omzetten in ouderdomspensioen. Door deze omzetting wordt het ouderdomspensioen met 6% verhoogd.
2. De deelnemer of gewezen deelnemer kan bij ingang van het ouderdomspensioen de aanspraak op partnerpensioen, bedoeld in artikel 16.5 of artikel 1 van bijlage C bij dit reglement, omzetten in ouderdomspensioen. Door deze omzetting wordt het ouderdomspensioen over de tijd van deelname aan het PartnerPlusPensioen of PartnerPlusPensioen Politie met 6% verhoogd.
3. Bij gedeeltelijke uittreding van de deelnemer vindt de omzetting, bedoeld in het eerste en tweede lid plaats naar rato van de mate van uittreden.
4. De omzetting is onherroepelijk.
5. De partner moet toestemming geven voor de omzetting.

Overgangsbepaling A bij artikel 7.13	
FPU-gepensioneerde	Artikel 7.13 is van toepassing.

Overgangsbepaling B bij artikel 7.13	
Deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerde met opbouw	Omzetting van de aanspraak op partnerpensioen in ouderdomspensioen is niet mogelijk voor de aanspraak die is

vóór 1 juli 1999	opgebouwd vóór 1 juli 1999.
------------------	-----------------------------

Overgangsbepaling C bij artikel 7.13	
Deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerde met opbouw vóór 1 januari 2004	Voor de deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerde die pensioen heeft opgebouwd vóór 1 januari 2004 bedraagt het in artikel 7.13, eerste lid, genoemde percentage 12 over de tijd tot 1 januari 2004.

Artikel 7.14 Vermindering ouderdomspensioen door omzetting in partnerpensioen

1. De deelnemer of gewezen deelnemer kan bij ingang van het ouderdomspensioen een deel van dat pensioen omzetten in een verhoging van de aanspraak op partnerpensioen bij overlijden op of na 65 jaar voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de Loonbelasting 1964.
2. Het ouderdomspensioen in het eerste lid is, indien van toepassing verminderd op grond van artikel 7.12.
3. De omzetting is onherroepelijk.
4. Bij gedeeltelijke uittreding van de deelnemer vindt omzetting plaats naar rato van de mate van uittreden.
5. Bij de omzetting hanteert ABP een uniforme ruilvoet. In bijlage A bij dit reglement is de ruilvoet opgenomen.

Overgangsbepaling bij artikel 7.14	
FPU-gepensioneerde	Artikel 7.14 is van toepassing.

Artikel 7.15 Afkoop klein ouderdomspensioen

1. Als het ouderdomspensioen op de dag waarop de rechthebbende 65 jaar wordt, op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. Betrokkene ontvangt dan een uitkering ineens.
2. Als de betrokkene op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af, als het op de dag waarop de rechthebbende 65 jaar wordt, niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.
3. Wie in het buitenland woont kan zijn aanspraak op pensioen afkopen en daarvoor een uitkering ineens ontvangen. De waarde van de aanspraak mag in dat geval niet meer bedragen dan het tweevoud van het in het eerste lid bedoeld bedrag.
4. ABP stelt de afkoopsom vast met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen waarbij voor mannen en vrouwen van dezelfde leeftijd bij gelijke rechten op pensioen gelijke bedragen worden uitgekeerd. De hierbij behorende contante waarde factoren zijn opgenomen in bijlage F bij dit reglement.

Artikel 7.16 Overlijdensuitkering

1. ABP kent na het overlijden van de gepensioneerde een overlijdensuitkering toe aan zijn partner van wie hij niet duurzaam gescheiden leefde. De uitkering bedraagt het ouderdomspensioen over twee maanden.
2. ABP keert de overlijdensuitkering niet uit als er geen recht op partnerpensioen is omdat de partner de gepensioneerde opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.
3. Als er geen partner is kent ABP de overlijdensuitkering toe aan:
  - a. de wezen;
  - b. ouders, meerderjarige kinderen, broers of zussen, als de overledene kostwinner van hen was.
4. Als er ook geen personen als bedoeld in het vorige lid zijn, kan ABP de overlijdensuitkering uitbetalen aan een derde voor de betaling van de kosten van de laatste ziekte en lijkbezorging. De nalatenschap van de overledene moet dan niet toereikend zijn voor deze kosten.

Hoofdstuk 8 Partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar

Algemene bepalingen

Artikel 8.1 Toekenning, betaling en einde partnerpensioen

1. ABP kent het partnerpensioen toe op schriftelijke aanvraag van de partner.
2. ABP betaalt het partnerpensioen elke maand in de tweede helft van de maand.
3. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner is overleden.

Artikel 8.2 Recht op partnerpensioen

1. Bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerd vóór 65 jaar heeft de partner recht op partnerpensioen.
2. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.

Overgangsbepaling A bij artikel 8.2	
Overlijden FPU-gepensioneerd	Artikel 8.2, eerste lid is van toepassing.

Overgangsbepaling B bij artikel 8.2	
Gewezen deelnemer met pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 januari 1996 en partnerschap aangegaan voor ontslag	Bij overlijden van de gewezen deelnemer heeft de partner recht op partnerpensioen als: - de overledene zijn pensioenaanspraken geheel heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996, en - het partnerschap is aangegaan voor het ontslag.

Overgangsbepaling C bij artikel 8.2	
Gewezen deelnemer met pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 juli 1999	Bij overlijden van de gewezen deelnemer heeft de partner recht op partnerpensioen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling D bij artikel 8.2	
Recht op bijzonder partnerpensioen voor gewezen partner over pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerd vóór 65 jaar heeft de gewezen partner recht op bijzonder partnerpensioen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999. 2. De gewezen partner heeft geen recht op bijzonder partnerpensioen als:<ol style="list-style-type: none"> a. de partners bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op het einde van het partnerschap dit overeenkomen en ABP daarmee instemt; b. de overledene alleen pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996 en geen uitzicht op bijzonder partnerpensioen ingevolge de Abp-wet bestond omdat:<ol style="list-style-type: none"> b1. de echtscheiding is uitgesproken vóór 1 januari 1966; b2. de echtscheiding is uitgesproken vóór 1 oktober 1971 op vordering van de man; b3. het partnerschap is aangegaan na het ontslag van de gepensioneerd of c. hij de deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerd opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor is veroordeeld.

Artikel 8.3 Berekening partnerpensioen

1. Het partnerpensioen bedraagt bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerd vóór 65 jaar vijf tiende gedeelte van het ouderdompensioen.
2. Het partnerpensioen gaat niet uit boven het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
3. ABP berekent het partnerpensioen ook over de tijd tot het einde van de maand waarin de overledene 65 jaar zou zijn geworden.
4. ABP indexeert het partnerpensioen volgens artikel 14.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 8.3	
Overlijden van - FPU-gepensioneerd; - deelnemer geboren vóór 1 januari 1950 die onder FPU overgangsrecht valt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het partnerpensioen bedraagt bij overlijden van de FPU-gepensioneerd of deelnemer vóór 65 jaar vijf zevende deel van het ouderdompensioen. 2. Als de deelnemer overlijdt voor het einde van de maand waarin hij 62 jaar is of zou zijn geworden, berekent ABP het partnerpensioen ook over de tijd na het overlijden tot het einde van de maand waarin de overledene 62 jaar zou zijn geworden. 3. Artikel 8.3, tweede en vierde lid zijn van toepassing.

Overgangsbepaling B bij artikel 8.3	
Toeslagen en kortingen in verband met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het partnerpensioen dat mede wordt ontleend aan pensioenaanspraken opgebouwd voor 1 januari 1996, de toeslagen en kortingen in verband de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraak volgens hoofdstuk 18 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005. 2. Bijlage K bij dit reglement geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend of een korting wordt toegepast.
Overgangsbepaling C bij artikel 8.3	
Mededelingsplicht bij partnerpensioen over diensttijd vóór 1 januari 1996	Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1996 een Anw-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.
Overgangsbepaling D bij artikel 8.3	
Gewezen werknemer die op 1 april 1997 recht heeft op invaliditeitspensioen	Als de overledene behoort tot de in overgangsbepaling A, onder a bij artikel 2.5 vermelde categorie en is overleden voor het einde van de maand waarin hij 65 jaar is of zou zijn geworden, berekent ABP het partnerpensioen ook over de tijd na het overlijden tot het einde van de maand waarin de overledene 65 jaar zou zijn geworden.
Overgangsbepaling E bij artikel 8.3	
Gewezen deelnemer met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Als de overledene een gewezen deelnemer was, berekent ABP het partnerpensioen alleen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.
Overgangsbepaling F bij artikel 8.3	
Berekening bijzonder partnerpensioen	ABP berekent het bijzonder partnerpensioen, bedoeld in overgangsbepaling D bij artikel 8.2 over de aanspraken opgebouwd tot datum einde partnerschap, maar uiterlijk tot 1 juli 1999.
Overgangsbepaling G bij artikel 8.3	
Berekening bijzonder partnerpensioen bij einde partnerschap vóór 1 januari 1996 en einde deelnemerschap ná 1 januari 1996	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd op 31 december 1995 en op 1 januari 1996 en het partnerschap is geëindigd vóór 1 januari 1996, bedraagt het bijzonder partnerpensioen vijf zevende deel van het ouderdompensioen berekend tot het einde van het partnerschap. Daarbij wordt evenwel de berekeningsgrondslag in de zin van de Abp-wet in aanmerking genomen voor het jaar 1995.
Overgangsbepaling H bij artikel 8.3	
Aanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2006	Het partnerpensioen bedraagt over aanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2006 vijf zevende deel van het ouderdompensioen.

Artikel 8.4 Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen

1. De partner met recht op partnerpensioen die nog geen 65 jaar is, heeft recht op een toeslag van 7,5% van het partnerpensioen. De toeslag bedraagt niet meer dan het bedrag vermeld in bijlage A bij dit reglement.
2. De toeslag eindigt op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt.
3. De partner heeft geen recht op deze toeslag als het partnerpensioen opnieuw is vastgesteld volgens artikel 8.6, eerste lid.

Overgangsbepaling bij artikel 8.4	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Voor zover de aanspraak op partnerpensioen is opgebouwd vóór 1 juli 1999, bedraagt de toeslag 15%.

Bijzondere bepalingen

Artikel 8.5 Geen recht op partnerpensioen

De partner heeft geen recht op partnerpensioen als hij opzettelijk zijn partner van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.

Artikel 8.6 Berekening partnerpensioen: bijzondere bepalingen

1. Als er sprake is van een nieuw partnerschap of als de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw, stelt ABP het partnerpensioen blijvend opnieuw vast. ABP berekent het partnerpensioen dan volgens het eerste lid van artikel 8.3. Dit opnieuw vastgestelde pensioen gaat in met ingang van de maand nadat de partner een nieuw partnerschap is aangegaan of een gezamenlijke huishouding is gaan voeren als bedoeld in de Anw.

2. Als er in verband met hetzelfde overlijden ook recht op een of meer bijzondere partnerpensioenen bestaat, vermindert ABP het partnerpensioen met deze bijzondere partnerpensioenen. Deze vermindering vindt ook plaats als gekozen is voor omzetting van het verevende ouderdompensioen en het nabestaandenpensioen in een eigen recht op ouderdompensioen voor de partner als bedoeld in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
3. Als bij de berekening van het ouderdompensioen een korting op het salaris heeft plaatsgevonden wegens leeftijd, laat ABP bij de berekening van het partnerpensioen deze korting buiten beschouwing.
4. Als de partner met recht op partnerpensioen in verband met een volgend overlijden opnieuw recht krijgt op partnerpensioen krachtens dit reglement of een ander pensioenreglement, telt ABP samenlopende tijd alleen mee bij de pensioenberekening waar die tijd het hoogste bedrag oplevert.

Artikel 8.7 Mededelingsplicht

Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Overgangsbepaling bij artikel 8.7	
Partnerpensioen berekend over diensttijd vóór 1 januari 1996	Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1996 een Anw-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Artikel 8.8 Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw

1. De partner van een deelnemer of gepensioneerd met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij geen of niet langer recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag eindigt na 12 maanden als de partner bij toekenning van het partnerpensioen jonger is dan 40 jaar.
4. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering.
5. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering.
6. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt;
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 8.8	
Partner van een FPU-gepensioneerd	Artikel 8.8 en overgangsbepaling B zijn van toepassing.

Overgangsbepaling B bij artikel 8.8	
Recht op toeslag is ontstaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999	Als het recht op de toeslag is ontstaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999 handhaaft ABP deze toeslag op het laatstelijk voor 1 juli 1999 vastgestelde niveau, tenzij de toeslag volgens artikel 8.8 hoger is.

Artikel 8.9 Toeslag: compensatie bij verminderde Anw

1. De partner van een deelnemer of gepensioneerd met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw-nabestaandenuitkering door inkomen uit of in verband met arbeid.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkering en de ingevolge artikel 18 van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering.
4. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw is gewijzigd.
5. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt;
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 8.9	
Partner van een FPU-gepensioneerd	Artikel 8.9 en overgangsbepalingen B, C en D zijn van toepassing.

Overgangsbepaling B bij artikel 8.9	
Compensatie voor voormalige AWW-ers	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als het recht op de toeslag is ontstaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999 volgens artikel 7.4b zoals dat artikel vóór 1 juli 1999 luidde, vervangt ABP per 1 januari 1998 deze toeslag door de toeslag bedoeld in artikel 8.9. 2. Deze vervanging vindt niet plaats zolang de reeds toegekende

	toeslag hoger is dan de toeslag bedoeld in artikel 8.9.
--	---

Overgangsbepaling C bij artikel 8.9

Recht op toeslag is ontstaan tussen 1 juli 1996 en 1 juli 1999	Is het partnerpensioen ingegaan tussen 1 juli 1996 en 1 juli 1999 en heeft de partner recht op een verminderde Anw - nabestaandenuitkering dan heeft hij over deze periode recht op de toeslag bedoeld in artikel 8.9. De vermindering moet het gevolg zijn van inkomen uit of in verband met arbeid.
--	---

Overgangsbepaling D bij artikel 8.9

Recht op toeslag voor degene die vóór 1 juli 1996 met dezelfde persoon samenwoont, waardoor de Anw is verminderd en die op 1 januari 1998 55 jaar of ouder is	<ol style="list-style-type: none"> 1. De partner van een deelnemer of gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw nabestaandenuitkering door samenwoning voor zover: <ol style="list-style-type: none"> a. hij op 1 januari 1998 55 jaar is, en b. al vóór 1 juli 1996 met dezelfde partner ongehuwd samenwoont. 2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden. 3. Deze toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkeringen de ingevolge artikel 67, derde of negende lid, van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering. 4. Het maximum bedraagt niet meer dan 75% van de Anw. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw is gewijzigd. 5. Het recht op toeslag vervalt: <ol style="list-style-type: none"> a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt; b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat; c. op de eerste dag van de maand waarin de vermindering ongedaan wordt gemaakt.
---	--

Artikel 8.10 Afkoop klein partnerpensioen

1. Als het partnerpensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. De partner ontvangt dan een uitkering ineens.
2. Als de partner op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.
3. ABP stelt de afkoopsom vast met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen waarbij voor mannen en vrouwen van dezelfde leeftijd bij gelijke rechten op pensioen gelijke bedragen worden uitgekeerd. De hierbij behorende contante waarde factoren zijn opgenomen in bijlage F bij dit reglement.

Hoofdstuk 9 Partnerpensioen bij overlijden op of na 65 jaar

Algemene bepalingen

Artikel 9.1 Toekenning, betaling en einde partnerpensioen

1. ABP kent het partnerpensioen toe op schriftelijke aanvraag van de partner of bijzondere partner.
2. ABP betaalt het partnerpensioen elke maand in de tweede helft van de maand.
3. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner of bijzondere partner is overleden.

Artikel 9.2 Recht op partnerpensioen

1. Bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerde op of na 65 jaar heeft de partner recht op partnerpensioen, tenzij het partnerschap is aangegaan op of na de dag waarop de deelnemer of gepensioneerde 65 jaar is geworden. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.
2. Voor zover omzetting van partnerpensioen in ouderdompensioen als bedoeld in artikel 7.13 heeft plaatsgevonden heeft de partner geen recht op partnerpensioen.

Overgangsbepaling bij artikel 9.2	
Gepensioneerde met pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 januari 1996 en partnerschap aangegaan voor ontslag	Bij overlijden van de gepensioneerde die zijn pensioenaanspraken geheel heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996 heeft de partner slechts recht op partnerpensioen als het partnerschap is aangegaan voor het ontslag.

Artikel 9.3 Berekening partnerpensioen

1. Het partnerpensioen bedraagt bij overlijden op of na 65 jaar vijf veertiende deel van het ouderdompensioen.
2. Als de deelnemer heeft gekozen voor PartnerPlusPensioen als bedoeld in artikel 16.5 wordt het partnerpensioen verhoogd met vijf veertiende deel van het ouderdompensioen dat is opgebouwd in de periode van deelname aan PartnerPlusPensioen.
3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van toepassing voor zover geen omzetting partnerpensioen in ouderdompensioen als bedoeld in artikel 7.13 heeft plaatsgevonden.
4. Als de deelnemer of gewezen deelnemer heeft gekozen voor omzetting van een deel van het ouderdompensioen in partnerpensioen als bedoeld in artikel 7.14 wordt het partnerpensioen verhoogd.
5. Het partnerpensioen gaat niet uit boven het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
6. Het in het eerste lid bedoelde ouderdompensioen is het ouderdompensioen:
  - a. voordat het pensioen is verlaagd of verhoogd met toepassing van artikel 7.6, tweede lid;
  - b. zonder rekening te houden met de omzetting van aanspraken flexibel pensioen, als bedoeld in overgangsbepalingen B en C bij hoofdstuk 6 en overgangsbepalingen B en C bij hoofdstuk 16
7. ABP indexeert het partnerpensioen volgens artikel 14.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 9.3	
FPU-gepensioneerde heeft gekozen voor omzetting van een deel van het ouderdompensioen in partnerpensioen.	Artikel 9.3, derde en vierde lid zijn van toepassing.

Overgangsbepaling B bij artikel 9.3	
Gepensioneerde heeft gekozen voor verhoging ouderdompensioen door omzetting partnerpensioen met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Als de gepensioneerde gekozen heeft voor verhoging ouderdompensioen door omzetting partnerpensioen als bedoeld in artikel 7.13 berekent ABP het partnerpensioen alleen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling C bij artikel 9.3	
Gepensioneerde met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2004	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 2004 bedraagt het partnerpensioen over deze pensioenaanspraken vijf zevende deel van het ouderdompensioen.

Overgangsbepaling D bij artikel 9.3	
Toeslagen en kortingen in verband met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het partnerpensioen dat mede wordt ontleend aan pensioenaanspraken opgebouwd voor 1 januari 1996, de toeslagen en kortingen in verband de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraak volgens hoofdstuk 18 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 30 juni 2005. 2. Bijlage K bij dit reglement geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend of een korting wordt toegepast.

Overgangsbepaling E bij artikel 9.3	
Mededelingsplicht bij nabestaandenpensioenen over diensttijd vóór 1 januari 1995	Als degene aan wie ABP een nabestaandenpensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1995 een Anw-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Overgangsbepaling F bij artikel 9.3	
Ouderdomspensioenen toegekend tussen 1 januari 2003 en 1 januari 2007 en gepensioneerde op moment van toekenning ouder dan 65 jaar	Bij overlijden van de gepensioneerde wordt het partnerpensioen afgeleid van het met toepassing van artikel 7.6, tweede lid verhoogde ouderdomspensioen.

Artikel 9.4 Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen

1. De partner met recht op partnerpensioen die nog geen 65 jaar is, heeft recht op een toeslag van 7,5% van het partnerpensioen.
2. De toeslag bedraagt niet meer dan het bedrag vermeld in bijlage A bij dit reglement.
3. De toeslag eindigt op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt.

Overgangsbepaling bij artikel 9.4	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Voor zover de aanspraak op partnerpensioen is opgebouwd vóór 1 juli 1999, bedraagt de toeslag 15%.

Artikel 9.5 Recht op bijzonder partnerpensioen

1. Bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerde op of na 65 jaar heeft de gewezen partner recht op bijzonder partnerpensioen. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.
2. De gewezen partner heeft bij overlijden geen recht op bijzonder partnerpensioen, als
  - a. het partnerschap is aangegaan op of na de dag waarop de deelnemer of gepensioneerde 65 jaar is geworden;
  - b. de partners bij huwelijks voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op het einde van het partnerschap dit overeenkomen en ABP daarmee instemt.
3. Voor zover omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 7.13 heeft plaatsgevonden heeft de gewezen partner geen recht op bijzonder partnerpensioen.

Overgangsbepaling bij artikel 9.5	
Pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 januari 1996 en geen uitzicht op bijzonder partnerpensioen ingevolge de Abp-wet	De gewezen partner heeft geen recht op bijzonder partnerpensioen als de overledene alleen pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996 en geen uitzicht op bijzonder partnerpensioen ingevolge de Abp-wet bestond omdat: <ol style="list-style-type: none"> a. de echtscheiding is uitgesproken vóór 1 januari 1966; b. de echtscheiding is uitgesproken vóór 1 oktober 1971 op vordering van de man; c. het partnerschap is aangegaan na het ontslag van de gepensioneerde.

Artikel 9.6 Berekening bijzonder partnerpensioen

1. Het bijzonder partnerpensioen bedraagt vijf veertiende deel van het ouderdomspensioen berekend tot de datum einde van het partnerschap.
2. Als de deelnemer heeft gekozen voor PartnerPlusPensioen als bedoeld in artikel 16.5 wordt het partnerpensioen verhoogd met vijf veertiende deel van het ouderdomspensioen dat is opgebouwd in de periode van deelname aan PartnerPlusPensioen.
3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van toepassing voor zover geen omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 7.13 heeft plaatsgevonden.
4. Het bijzonder partnerpensioen gaat niet uit boven het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
5. ABP indexeert het bijzonder partnerpensioen volgens artikel 14.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 9.6	
Gepensioneerde heeft gekozen voor verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Als de gepensioneerde gekozen heeft voor verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen als bedoeld in artikel 7.13 berekent ABP het bijzonder partnerpensioen alleen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling B bij artikel 9.6	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2004	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 2004 bedraagt het bijzonder partnerpensioen over deze pensioenaanspraken vijf zevende deel van het ouderdomspensioen.

Overgangsbepaling C bij artikel 9.6	
Toeslagen en kortingen in verband met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het bijzonder partnerpensioen dat mede wordt ontleend aan pensioenaanspraken opgebouwd voor 1 januari 1996, de toeslagen en kortingen in verband de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraak volgens hoofdstuk 18 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005. 2. Bijlage K bij dit reglement geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend of een korting wordt toegepast.

Overgangsbepaling D bij artikel 9.6	
Mededelingsplicht bij partnerpensioen over diensttijd vóór 1 januari 1996	Als degene aan wie ABP een bijzonder partnerpensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1996 een Anw-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Overgangsbepaling E bij artikel 9.6	
Einde partnerschap vóór 1 januari 1996 en einde deelnemerschap ná 1 januari 1996	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd op 31 december 1995 en op 1 januari 1996 en het partnerschap is geëindigd vóór 1 januari 1996, bedraagt het bijzonder partnerpensioen vijf zevende deel van het ouderdompensioen berekend tot het einde van het partnerschap. Daarbij wordt evenwel de berekeningsgrondslag in de zin van de Abp-wet in aanmerking genomen voor het jaar 1995.

Bijzondere bepalingen

Artikel 9.7 Geen recht op (bijzonder) partnerpensioen

De partner of gewezen partner heeft geen recht op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen als hij opzettelijk zijn partner of gewezen partner van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.

Artikel 9.8 Berekening (bijzonder) partnerpensioen: bijzondere bepalingen

1. Als er in verband met hetzelfde overlijden ook recht op een of meer bijzondere partnerpensioenen bestaat, vermindert ABP het partnerpensioen met deze bijzondere partnerpensioenen. Deze vermindering vindt ook plaats als gekozen is voor omzetting van het verevende ouderdompensioen en het nabestaandenpensioen in een eigen recht op ouderdompensioen voor de partner als bedoeld in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
2. Als de partner met recht op partnerpensioen in verband met een volgend overlijden opnieuw recht krijgt op partnerpensioen krachtens dit of een ander pensioenreglement, telt ABP samenlopende tijd alleen mee bij de pensioenberekening waar die tijd het hoogste bedrag oplevert.

Artikel 9.9 Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw

1. De partner van een deelnemer of gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij geen of niet langer recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag eindigt na 12 maanden als de partner bij toekenning van het partnerpensioen jonger is dan 40 jaar.
4. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering.
5. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering.
6. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling bij artikel 9.9	
Recht op toeslag is ontstaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999	Als het recht op de toeslag is ontstaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999 handhaaft ABP deze toeslag op het laatstelijk voor 1 juli 1999 vastgestelde niveau, tenzij de toeslag volgens artikel 9.9 hoger is.

Artikel 9.10 Toeslag: compensatie bij verminderde Anw

1. De partner van een deelnemer of gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw-nabestaandenuitkering door inkomen uit of in verband met arbeid.

2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkering en de ingevolge artikel 18 van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering.
4. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw-nabestaandenuitkering wijzigt.
5. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 9.10	
Compensatie voor voormalige AWW-ers	Als het recht op de toeslag is ontstaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999 volgens artikel 7.4b zoals dat artikel vóór 1 juli 1999 luidde, vervangt ABP per 1 januari 1998 deze toeslag door de toeslag als bedoeld in artikel 9.10. Deze vervanging vindt niet plaats zolang de reeds toegekende toeslag hoger is dan de toeslag bedoeld in artikel 9.10.

Overgangsbepaling B bij artikel 9.10	
Recht op toeslag is ontstaan tussen 1 juli 1996 en 1 juli 1999	Als het partnerpensioen is ingegaan tussen 1 juli 1996 en 1 juli 1999 en de partner recht heeft op een verminderde Anw nabestaandenuitkering, heeft de partner over deze periode recht op de toeslag als bedoeld in artikel 9.10. De vermindering moet het gevolg zijn van inkomen uit of in verband met arbeid.

Overgangsbepaling C bij artikel 9.10	
Recht op toeslag voor degene die vóór 1 juli 1996 met dezelfde persoon samenwoont, waardoor de Anw is verminderd en die op 1 januari 1998 55 jaar of ouder is	<ol style="list-style-type: none"> 1. De partner van een deelnemer of gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw nabestaandenuitkering door samenwoning voor zover: <ol style="list-style-type: none"> a. hij op 1 januari 1998 55 jaar is, en b. al vóór 1 juli 1996 met dezelfde partner ongehuwd samenwoont. 2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden. 3. Deze toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkeringen de ingevolge artikel 67, derde of negende lid, van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering. 4. Het maximum bedraagt niet meer dan 75% van de Anw. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw is gewijzigd. 5. Het recht op toeslag vervalt: <ol style="list-style-type: none"> a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt; b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat; c. op de eerste dag van de maand waarin de vermindering ongedaan wordt gemaakt.

Artikel 9.11 Premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen

1. Als het partnerschap anders dan door overlijden eindigt op of na 65 jaar van de gepensioneerde krijgt de gewezen partner een premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
2. ABP stelt de premievrije aanspraak vast volgens artikel 9.6.
3. ABP geeft de gewezen partner een overzicht van deze aanspraak.

Overgangsbepaling bij artikel 9.11	
Premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen bij einde partnerschap vóór 65 jaar	Als het partnerschap anders dan door overlijden eindigt vóór 65 jaar van de deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerde krijgt de gewezen partner een premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen. ABP stelt de premievrije aanspraak vast volgens artikel 9.6. ABP stelt daarbij tevens de aanspraak vast opgebouwd na 30 juni 1999 tot datum einde partnerschap voor de situatie dat de deelnemer, gewezen deelnemer of FPU-gepensioneerde zou overlijden na 65 jaar.

Artikel 9.12 Afkoop klein partnerpensioen

1. Als het partnerpensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. De partner ontvangt dan een uitkering ineens.

2. Als de partner op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.
3. ABP stelt de afkoopsom vast met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen waarbij voor mannen en vrouwen van dezelfde leeftijd bij gelijke rechten op pensioen gelijke bedragen worden uitgekeerd. De hierbij behorende contante waarde factoren zijn opgenomen in bijlage F bij dit reglement.

Hoofdstuk 10 Wezenpensioen

Algemene bepalingen

Artikel 10.1 Toekenning, betaling en einde wezenpensioen

1. ABP kent het wezenpensioen toe op schriftelijke aanvraag van of namens de wees.
2. ABP betaalt het wezenpensioen elke maand in de tweede helft van de maand.
3. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees:
  - a. is overleden;
  - b. 21 jaar is geworden, of daaraan voorafgaand een partnerschap is aangegaan;
  - c. wettig kind is geworden van een ander dan de partner of gewezen partner met recht op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.

Artikel 10.2 Recht op wezenpensioen

1. Bij overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde heeft de wees recht op wezenpensioen als de wees:
  - a. nog geen 21 jaar is;
  - b. niet betrokken is (geweest) bij een partnerschap.
2. Het wezenpensioen gaat in op de dag volgende op de dag van het overlijden.
3. Onder wees wordt verstaan:
  - a. het kind geboren of geadopteerd tijdens een partnerschap;
  - b. het kind dat deel uitmaakte van het gezin van de deelnemer, gewezen deelnemer, gepensioneerde waarvoor hij de kosten van levensonderhoud droeg;
  - c. het kind van de vrouwelijke deelnemer, gewezen deelnemer, gepensioneerde waarmee de familierechtelijke betrekking niet door adoptie is verbroken;
  - d. het kind voor wie de mannelijke deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde op datum overlijden tot onderhoud was verplicht op grond van artikel 1 : 394 van het Burgerlijk Wetboek of bij authentieke akte.

Overgangsbepaling bij artikel 10.2	
Overlijden FPU-gepensioneerde	Artikel 10.2 is van toepassing

Artikel 10.3 Berekening wezenpensioen

1. Het wezenpensioen bedraagt een zevende deel van het ouderdompensioen als de verzorger van de wees in verband met hetzelfde overlijden recht heeft op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.
2. Het wezenpensioen bedraagt twee zevende deel van het ouderdompensioen, als er geen verzorger is als bedoeld in het vorige lid.
3. ABP stelt het wezenpensioen opnieuw vast als de verzorger bedoeld in het eerste lid is overleden. Deze wijziging gaat in met ingang van de maand volgende op die waarin de verzorger is overleden.
4. Het wezenpensioen gaat niet uit boven het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
5. ABP indexeert het wezenpensioen volgens artikel 14.1.

Overgangsbepaling bij artikel 10.3	
Toeslagen en kortingen in verband met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het wezenpensioen dat mede wordt ontleend aan pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 1996, de toeslagen en kortingen in verband de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraak volgens hoofdstuk 18 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005. 2. Bijlage K bij dit reglement geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend of een korting wordt toegepast.

Bijzondere bepalingen

Artikel 10.4 Beperking gezamenlijk bedrag wezenpensioenen

1. De gezamenlijke wezenpensioenen bedragen niet meer dan vijf zevende deel van het ouderdompensioen.
2. Als de wezenpensioenen meer dan vijf zevende deel van het ouderdompensioen bedragen, vermindert ABP de wezenpensioenen. De vermindering gebeurt in evenredigheid naar de omvang van de wezenpensioenen.

Artikel 10.5 Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over wezenpensioen

1. De wees met recht op wezenpensioen heeft recht op een toeslag van 15% van het wezenpensioen. De toeslag bedraagt niet meer dan het bedrag vermeld in bijlage A bij dit reglement.

2. Deze toeslag gaat in op de eerste dag van de maand waarin de wees 15 jaar wordt.

Artikel 10.6 Afkoop klein wezenpensioen

1. Als het wezenpensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. De wees ontvangt dan een uitkering ineens.
2. Als de wees op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.

Hoofdstuk 11 ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

Algemene bepalingen

Artikel 11.1 Begripsbepalingen

Dit hoofdstuk verstaat onder:

- a. WGA-uitkering: de werkhervattingsuitkering gedeeltelijk arbeidsgeschikten, bedoeld in hoofdstuk 7 van de WIA;
- b. loongerelateerde uitkering, loonaanvullingsuitkering en vervolguitering: de loongerelateerde uitkering, loonaanvullingsuitkering en vervolguitering van de WGA-uitkering, bedoeld in hoofdstuk 7 van de WIA;
- c. resterende verdien capaciteit: de resterende verdien capaciteit, bedoeld in het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten;
- d. inkomen: het pensioengevend inkomen, bedoeld in artikel 3.4;
- e. nieuw inkomen: het inkomen, bedoeld in het Inkomensbesluit Wet WIA;
- f. maximum dagloon: het door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgestelde bedrag, bedoeld in artikel 17, eerste lid van de Wet financiering sociale verzekeringen;
- g. ongemaximeerd dagloon: het dagloon dat niet is gemaximeerd op grond van artikel 17, eerste lid van de Wet financiering sociale verzekeringen;
- h. breuk: maximum dagloon gedeeld door ongemaximeerd dagloon.

Artikel 11.2 Toekenning, betaling en einde ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

1. ABP kent het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen toe op schriftelijke aanvraag van de belanghebbende.
2.
  - a. ABP betaalt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen elke maand in de tweede helft van de maand;
  - b. ABP betaalt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen door tussenkomst van de werkgever als het toekomt aan een werknemer die niet uit zijn dienst is ontslagen.
3. Het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen eindigt:
  - a. op de eerste dag van de maand van 65 jaar worden; of
  - b. op de laatste dag van de maand waarin de rechthebbende overlijdt; of
  - c. na het verstrijken van de periode van 10 jaar als bedoeld in artikel 11.12.

Artikel 11.3 Recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

De deelnemer die arbeidsongeschikt is in de dienstverhouding waarin hij deelnemer is of was, heeft recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen als hij recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een WGA-uitkering verband houdend met de dienstverhouding waarin hij deelnemer is of was.

Overgangsbepaling bij artikel 11.3	
Deelnemer met recht op suppletie	Recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen ontstaat niet eerder dan na beëindiging van het recht op suppletie.

Artikel 11.4 Vaststellen ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

1. Voor de vaststelling van het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen gaat ABP uit van de met inachtneming van artikel 6 van de WIA vastgestelde mate van arbeidsongeschiktheid.
2. Wijzigingen in de arbeidsongeschiktheidsuitkering, de loongerelateerde uitkering, de loonaanvullingsuitkering of de vervolguitering leiden tot overeenkomstige wijzigingen in het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.

Artikel 11.5 Doorvertalen sancties WIA gericht op deelnemer

Als de arbeidsongeschiktheidsuitkering, de loongerelateerde uitkering, de loonaanvullingsuitkering of de vervolguitering wordt geweigerd of verminderd in verband met toepassing van een sanctie op grond van de WIA, op een andere wijze dan door middel van het buiten aanmerking laten van arbeidsongeschiktheid, wordt die sanctie doorvertaald naar het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.

Artikel 11.6 Inkomen ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen

1. Voor de vaststelling van het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen gaat ABP uit van het inkomen in het jaar voorafgaande aan het jaar waarin het recht op ArbeidsongeschiktheidsPensioen is ontstaan.
2. Als sprake is van leeftijds korting op het salaris, werkt die korting niet door in het inkomen waarnaar het ArbeidsongeschiktheidsPensioen wordt berekend.
3. Bij de vaststelling van een herlevend ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen wordt uitgegaan van het inkomen waarnaar het ingetrokken ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen was berekend, geïndexeerd volgens artikel 14.1.

Artikel 11.7 WIA-franchise

ABP stelt de WIA-franchise vast op basis van het maximum dagloon zoals dat op 1 januari van enig jaar geldt. De WIA-franchise is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.

Artikel 11.8 Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid

Voor de deelnemer die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is en een inkomen heeft dat hoger is dan de WIA-franchise bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen:

- a. als het ongemaximeerd dagloon lager is dan het maximum dagloon: 75% van (inkomen minus WIA-franchise);
- b. als het ongemaximeerd dagloon hoger is dan het maximum dagloon: (1 minus breuk) maal 75% van (inkomen minus nieuwe inkomen).

Artikel 11.9 Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij volledige en niet duurzame arbeidsongeschiktheid

Voor de deelnemer die volledig en niet duurzaam arbeidsongeschikt is en een inkomen heeft dat hoger is dan de WIA-franchise bedraagt het ArbeidsongeschiktheidsPensioen:

- a. als het ongemaximeerd dagloon lager is dan het maximum dagloon: 70% van (inkomen minus WIA-franchise);
- b. als het ongemaximeerd dagloon hoger is dan het maximum dagloon: (1 minus breuk) maal 70% van (inkomen minus nieuwe inkomen.)

Artikel 11.10 Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in aanvulling op loongerelateerde uitkering

1. Voor de deelnemer die gedeeltelijk arbeidsgeschikt is en recht heeft op een loongerelateerde uitkering en een inkomen hoger dan de WIA-franchise bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen:
  - a. als het nieuwe inkomen lager is dan de WIA-franchise en het ongemaximeerde dagloon lager is dan het maximum dagloon: 70% van (inkomen minus WIA-franchise);
  - b. als het ongemaximeerde dagloon hoger is dan het maximum dagloon: (1 minus breuk) maal 70% van (inkomen minus nieuwe inkomen).
2. Bij volledig benutten van de resterende verdien capaciteit bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen voor de deelnemer die recht heeft op een loongerelateerde uitkering en een inkomen hoger dan de WIA-franchise:
  - a. als het nieuwe inkomen lager is dan de WIA-franchise en het ongemaximeerde dagloon lager is dan het maximum dagloon: 80% van (inkomen minus WIA-franchise) én 10% van (WIA-franchise minus nieuwe inkomen)
  - b. als het nieuwe inkomen lager is dan de WIA-franchise en het ongemaximeerde dagloon hoger is dan het maximum dagloon: (1 minus breuk) maal 80% van het (inkomen minus nieuwe inkomen) én 10% van (WIA-franchise minus (breuk maal nieuwe inkomen))
  - c. als het nieuwe inkomen hoger is dan de WIA-franchise: (1 minus breuk) maal 80% van (inkomen minus nieuwe inkomen).
3. Bij volledig benutten van de resterende verdien capaciteit bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen voor de deelnemer met recht op een loongerelateerde uitkeringen en een inkomen lager dan de WIA-franchise:
  - a. als het ongemaximeerde dagloon lager is dan het maximum dagloon: 10% van (inkomen minus nieuwe inkomen);
  - b. als het ongemaximeerde dagloon is hoger dan het maximum dagloon: 10% van (inkomen minus (breuk maal nieuwe inkomen))
4. Als het wettelijk percentage uit artikel 61 WIA wordt verhoogd, worden de percentages bedoeld in het eerste, tweede en derde lid op gelijke wijze verhoogd.

Artikel 11.11 Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in aanvulling op de loonaanvullingsuitkering

1. Voor de deelnemer met een inkomen hoger dan de WIA-franchise die gedeeltelijk arbeidsgeschikt is en recht heeft op een loonaanvullingsuitkering bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen:
  - a. als de resterende verdien capaciteit lager is dan de WIA-franchise en het ongemaximeerde dagloon lager is dan het maximum dagloon:

- 80% van (inkomen minus WIA-franchise) én
10% van (WIA-franchise minus resterende verdien capaciteit);
- b. als de resterende verdien capaciteit lager is dan de WIA-franchise en het ongemaximeerde dagloon is hoger dan het maximum dagloon:
(1 minus breuk) maal 80% van (inkomen minus resterende verdien capaciteit) én
10% van (WIA-franchise minus (breuk minus resterende verdien capaciteit));
  - c. als de resterende verdien capaciteit hoger is dan de WIA-franchise en het ongemaximeerde dagloon hoger is dan het maximum dagloon:
(1 minus breuk) maal 80% van (inkomen minus resterende verdien capaciteit).
2. Voor de deelnemer met een inkomen lager dan de WIA-franchise die gedeeltelijk arbeidsgeschikt is, recht heeft op een loonaanvullingsuitkering en de resterende verdien capaciteit hoger is dan het nieuwe inkomen, bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen:
    - a. als het ongemaximeerde dagloon lager is dan het maximum dagloon:
10% van (inkomen minus de resterende verdien capaciteit);
    - b. als het ongemaximeerde dagloon hoger is dan het maximum dagloon:
10% van (inkomen minus (breuk maal resterende verdien capaciteit)).
  3. Als het nieuwe inkomen hoger is dan de resterende verdien capaciteit wordt in de formules in het eerste lid en tweede lid niet de resterende verdien capaciteit maar het nieuwe inkomen gehanteerd.

Artikel 11.12 Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in aanvulling op de vervolgitkering

1. Voor de deelnemer die gedeeltelijk arbeidsgeschikt is en recht heeft op een vervolgitkering bedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen:
(65% * arbeidsongeschiktheidspercentage * het inkomen) minus vervolgitkering.
2. De vervolgitkering wordt aangevuld gedurende een periode van maximaal 10 jaar. Onder 10 jaar wordt verstaan de som van de tijdvakken gedurende welke een ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen in aanvulling op de vervolgitkering is genoten.

Overgangsbepaling bij artikel 11.12	
Beperking uitkeringsperiode	De periode van 10 jaar wordt verminderd met de periode waarover recht op suppletie bestaat.

Artikel 11.13 Eenmalige bonus

1. De deelnemer met recht op vervolgitkering die voor het verstrijken van de periode van 10 jaar, bedoeld in artikel 11.12 de resterende verdien capaciteit, gedurende een periode van tenminste 6 maanden voor minimaal 50% benut ontvangt eenmalig een bonus.
2. De hoogte van de bonus wordt uitgedrukt in een percentage van het inkomen, bedoeld in artikel 11.6 en wordt vastgesteld met toepassing van de volgende tabel:

Integratie in jaar	Percentage van inkomen
1	50
2	45
3	41
4	36
5	31
6	27
7	22
8	18
9	13
10	8

Bijzondere bepalingen

Artikel 11.14 Hoogte ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij hulpbehoevendheid

1. Als de deelnemer blijvend of voorlopig hulpbehoevend is en de hoogte van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, de loongerelateerde uitkering, de loonaanvullingsuitkering of de vervolgitkering met toepassing van artikel 53 of artikel 63 WIA voor de duur van de hulpbehoevendheid wordt verhoogd, dan bedraagt het in de artikelen 11.8, 11.9, 11.10, 11.11 en 11.12 vermelde percentage 100.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als betrokkene in een inrichting is opgenomen en de verblijfkosten ten laste komen van een zorgverzekering of een verzekering inzake ziektekosten.

Artikel 11.15 Nadere vaststelling ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen bij meerdere arbeidsverhoudingen

1. Als de deelnemer een ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen geniet en arbeidsongeschikt raakt uit een aangehouden dienstverhouding wordt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen nader vastgesteld op basis van een middeling van het inkomen waarnaar het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen was berekend en het inkomen uit de aangehouden betrekking.
2. Het eerste lid vindt alleen toepassing voor zover dit voor belanghebbende tot een hoger ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen leidt.

Artikel 11.16 Inkomsten uit arbeid

1. Als de som van het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen, de arbeidsongeschiktheidsuitkering en de inkomsten uit of in verband met arbeid meer bedragen dan 95% van het inkomen waarnaar het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen is berekend, wordt het meerdere in mindering gebracht op het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als de inkomsten: vóór intreden van de arbeidsongeschiktheid werden genoten; en geen deel uitmaken van het inkomen waarnaar het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen is berekend en de omvang van de arbeid sindsdien niet is toegenomen.

Artikel 11.17 Overlijdensuitkering

1. ABP kent na het overlijden van de deelnemer met recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen een overlijdensuitkering toe aan zijn partner van wie hij niet duurzaam gescheiden leefde. De uitkering gedraagt het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen over twee maanden.
2. ABP keert de overlijdensuitkering niet uit als er geen recht op partnerpensioen is omdat de partner de deelnemer opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.
3. Als er geen partner is kent ABP de overlijdensuitkering toe aan:
  - a. de wezen;
  - b. de ouders, meerderjarige kinderen, broers of zussen, als de overledene kostwinner van hen was.
4. Als er ook geen personen als bedoeld in het vorige lid zijn, kan ABP de overlijdensuitkering uitbetalen aan een derde voor de betaling van de kosten van de laatste ziekte en lijkbezorging. De nalatenschap van de overledene moet dan niet toereikend zijn voor deze kosten.

Overgangsbepaling A bij hoofdstuk 11	
Recht op invaliditeitspensioen a. vóór 1 januari 2003; b. tussen 1 januari 2003 en 1 juli 2004 en de deelnemer is vóór 1 juli 2004 62 jaar	Het bepaalde in hoofdstuk 8, hoofdstuk 18d en de artikelen 13.2 en 13.3 van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005 is van toepassing.

Overgangsbepaling B bij hoofdstuk 11	
Recht op invaliditeitspensioen na 31 december 2002 en vóór 1 januari 2007 en niet behorende tot categorie b bij overgangsbepaling A	Het bepaalde in hoofdstuk 8 en de artikelen 13.2 en 13.3 van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005 is van toepassing.

Overgangsbepaling C bij hoofdstuk 11	
Recht op invaliditeitspensioen na 31 december 2005 en vóór 1 januari 2007 als aanvulling op een uitkering ingevolge de WIA	ABP kent invaliditeitspensioen toe aan de deelnemer met recht op een uitkering ingevolge de WIA met analoge toepassing van hoofdstuk 8 en de artikelen 13.3 en 13.4 van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005.

Overgangsbepaling D bij hoofdstuk 11	
Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering ontstaan vóór 1 januari 2004, zonder een lopend recht op invaliditeitspensioen op 31 december 2006	<ol style="list-style-type: none"> 1. De deelnemer die arbeidsongeschikt is voor de dienstverhouding waarin hij deelnemer is, heeft na de beëindiging van die dienstverhouding recht op invaliditeitspensioen als hij recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. 2. Het invaliditeitspensioen gaat niet eerder in dan met ingang van de dag waarop de arbeidsongeschiktheidsuitkering ingaat. 3. De deelnemer die na ontslag is herplaatst in een functie waaruit hij vervolgens met FPU gaat heeft recht op invaliditeitspensioen. 4. De gewezen deelnemer heeft recht op invaliditeitspensioen als hij recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van :<ol style="list-style-type: none"> a. artikel 17 WAO wegens arbeidsongeschiktheid ingetreden na het einde van zijn verzekering in de zin van de WAO; b. artikel 43a WAO wegens arbeidsongeschiktheid ingetreden binnen vijf jaar na intrekking van zijn arbeidsongeschiktheiduitkering, dan wel na het

	<p>einde van de wachttijd bedoeld in artikel 19 WAO; c. artikel 47 WAO wegens opnieuw ingetreden arbeidsongeschiktheid binnen vier weken na intrekking van zijn arbeidsongeschiktheiduitkering.</p> <p>5. Voor de vaststelling van het invaliditeitspensioen gaat ABP uit van het inkomen in het jaar voorafgaande aan het jaar waarin het recht op invaliditeitspensioen is ontstaan.</p> <p>6. Als sprake is van een leeftijds korting op het salaris, werkt die niet door in het inkomen waarnaar het invaliditeitspensioen wordt berekend.</p> <p>7. Het invaliditeitspensioen bij volledige arbeidsongeschiktheid is het bedrag dat nodig is om de arbeidsongeschiktheidsuitkering, voor zover deze is gerelateerd aan inkomen als deelnemer, aan te vullen tot 70% van het inkomen, bedoeld in lid 5.</p> <p>8. Als de belanghebbende heeft afgezien van individuele bijverzekering tegen de gevolgen van de verlaging van het invaliditeitspensioen tijdens de vervolgitkeringsfase, bedraagt het percentage in het zevende lid 65.</p> <p>9. Voor de deelnemer die op de datum van ingang van het invaliditeitspensioen 60 jaar of ouder is, bedraagt het percentage in het zevende lid 75.</p> <p>10. Als belanghebbende voorlopig blijvend hulpbehoevend is en geregeld oppassing en verzorging nodig heeft, bedraagt het in het zevende, achtste en negende lid vermelde percentage ten hoogste 100.</p> <p>11. Het tiende lid is niet van toepassing als betrokkene in een inrichting is opgenomen en de verblijfkosten ten laste komen van een verzekering inzake ziektekosten.</p> <p>12. Het invaliditeitspensioen bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is het bedrag dat nodig is om de arbeidsongeschiktheidsuitkering voor zover deze is gerelateerd aan inkomen als deelnemer, aan te vullen tot een percentage van het inkomen bedoeld in het vijfde lid.</p> <p>13. Het in het twaalfde lid bedoeld percentage bedraagt bij een mate van arbeidsongeschiktheid van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 65% tot 80%: 50,75%. 55% tot 65%: 42% 45% tot 55%: 35% 35% tot 45%: 28% 25% tot 35%: 21% 15% tot 25%: 14% <p>14. Als de belanghebbende gekozen heeft voor het verlaagde niveau van het invaliditeitspensioen, bedraagt het percentage, bedoeld in het dertiende lid, bij een mate van arbeidsongeschiktheid van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 65% tot 80%: 47,25%. 55% tot 65%: 39% 45% tot 55%: 32,5% 35% tot 45%: 26% 25% tot 35%: 19,5% 15 tot 25%: 13% <p>15. Het met toepassing van de voorgaande leden vastgestelde invaliditeitspensioen vult de arbeidsongeschiktheidsuitkering aan tot het bedrag van het ouderdompensioen.</p> <p>16. Bij toepassing van het vijftiende lid wordt verondersteld dat het ouderdompensioen wordt toegekend op de datum waarop het recht op invaliditeitspensioen is ingegaan.</p> <p>17. Het ouderdompensioen wordt dan berekend zonder rekening te houden met de franchise.</p> <p>Als de som van het invaliditeitspensioen, de arbeidsongeschiktheidsuitkering en de inkomsten uit of in verband met arbeid meer bedraagt dan 95% van het inkomen waarnaar het invaliditeitspensioen is berekend, wordt het meerdere in mindering gebracht op het invaliditeitspensioen.</p> <p>18. Het zeventiende lid is niet van toepassing als de inkomsten</p> <ul style="list-style-type: none"> - vóór intreden van de arbeidsongeschiktheid werden genoten; - geen deel uitmaken van het inkomen waarnaar het invaliditeitspensioen is berekend; en - de omvang van de arbeid niet is toegenomen. <p>19. Het invaliditeitspensioen eindigt op de eerste dag van de maand van 65 jaar worden of op de laatste dag van de maand waarin de rechthebbende overlijdt.</p>
--	---

Overgangsbepaling E bij hoofdstuk 11	
<p>Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering ontstaan vóór 1 januari 2004, zonder een lopend recht op invaliditeitspensioen op 31 december 2006 en de deelnemer is geboren vóór 1 januari 1950 en zou recht hebben gehad op een uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het bepaalde in de leden een tot en met 18 van overgangsbepaling D is van toepassing. 2. Het invaliditeitspensioen eindigt op de eerste dag van de maand na 62 jaar worden of op de laatste dag van de maand waarin de rechthebbende overlijdt. 3. ABP kent de deelnemer bij toekenning van flexibel pensioen op leeftijd 62 jaar een toelage toe. De toelage vult het flexibel pensioen aan tot het bedrag dat het invaliditeitspensioen zou hebben bedragen.

Hoofdstuk 12 Overgangsbepalingen herplaatsingstoelage

Overgangsbepaling A bij hoofdstuk 12	
Recht op herplaatsingstoelage vóór 1 januari 2007	Het bepaalde in hoofdstuk 9, hoofdstuk 18d en artikel 13.1 van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005 zijn van toepassing.

Overgangsbepaling B bij hoofdstuk 12	
Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering ontstaan vóór 1 januari 2004, zonder lopend recht op herplaatsingstoelage op 31 december 2006	<ol style="list-style-type: none"> 1. Recht op herplaatsingstoelage heeft de deelnemer die: <ul style="list-style-type: none"> - tijdens zijn ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid als deelnemer wegens ziekte of na ontslag op grond van ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid als deelnemer wegens ziekte onder andere voorwaarden wordt herplaatst in zijn dienstverhouding dan wel in een of meer andere dienstverhoudingen; en - niet volledig arbeidsongeschikt is, en - zijn resterende verdien capaciteit volledig benut. 2. In afwijking van het eerste lid heeft de deelnemer die bij ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid wegens ziekte voor ontslag wordt herplaatst niet eerder recht op een herplaatsingstoelage dan na afloop van de periode, bedoeld in artikel 19 van de WAO. 3. Onverminderd de overige voorwaarden in het eerste lid geldt in afwijking van onderdeel a dat voor de deelnemer die recht heeft op een ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering, dat hij eerst recht heeft op een herplaatsingstoelage als hij recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. 4. De herplaatsingstoelage bedraagt het nadelige verschil tussen enerzijds 100% van het inkomen dat als grondslag dient/zou hebben gediend voor de berekening van het invaliditeitspensioen en anderzijds het totaal van het daarmee overeenkomende inkomen uit de nieuwe dienstverhouding, de arbeidsongeschiktheidsuitkering en het invaliditeitspensioen. 5. De herplaatsingstoelage eindigt op de eerste dag van de maand van 65 jaar worden of op de laatste dag van de maand waarin de rechthebbende overlijdt.

Overgangsbepaling C bij hoofdstuk 12	
Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering ontstaan vóór 1 januari 2004, zonder een lopend recht op herplaatsingstoelage op 31 december 2006 en de deelnemer is geboren vóór 1 januari 1950 en zou recht hebben gehad op een uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het bepaalde in de leden een tot en met 4 van overgangsbepaling B is van toepassing. 2. De herplaatsingstoelage eindigt op de eerste dag van de maand na 62 jaar worden of op de laatste dag van de maand waarin de rechthebbende overlijdt.

Hoofdstuk 13   Waarde-overdracht en waarde-overname

Artikel 13.1   Waarde-overdracht

1. De gewezen deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken de waarde van het pensioen of de aanspraak op pensioen rechtstreeks over te dragen aan een andere pensioeninstantie.
2. De gewezen deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken bij zijn aanstelling in vaste dienst van een van de Europese Gemeenschappen de waarde van zijn aanspraak op ouderdomspensioen en de waarde van zijn aanspraak op partnerpensioen over te dragen aan de betrokken gemeenschap.

Artikel 13.2   Waarde-overname

De deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken de bij een voorafgaande pensioeninstantie opgebouwde aanspraken op pensioen over te nemen. ABP verleent de deelnemer voor deze waarde aanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen.

Artikel 13.3   Omrekening bij wisselend deelnemerschap burger militair

Bij het beëindigen van de deelneming bedoeld in artikel 2.5 gevolgd, al dan niet na een onderbreking, door deelneming als bedoeld in artikel 17.2.2, onder a, rekent ABP de aanspraken ontleend aan de hoofdstukken 7, 9, 16 en bijlage C bij dit reglement om in aanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen op basis van de paragrafen 7 en 9 van hoofdstuk 17.

Artikel 13.4   Overname aanspraak levensloopregeling

De deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken een aanspraak ingevolge een levensloopregeling om te zetten in een aanspraak op ouderdomspensioen, voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 13.5   Waarde-overdracht en waarde-overname volgens regels PSW

Bij de toepassing van dit hoofdstuk houdt ABP rekening met de artikelen 32a, 32b en 32ba van de PSW.

Hoofdstuk 14 Voorwaardelijke indexatie

Artikel 14.1 Voorwaardelijke indexatie

1. Het beleid van ABP omvat de ambitie om de pensioenen bestendig en volledig te indexeren. Het inhalen van in het verleden niet verleende volledige indexatie is onderdeel van die ambitie. Bestendig en volledig indexeren betekent dat het jaarlijks pensioenbedrag, berekend op grond van de hoofdstukken 5a, 6 en 7 van het pensioenreglement, zoals deze luiden op 31 december 2005 en het jaarlijks pensioenbedrag berekend op grond van de hoofdstukken 6, 7, 8, 9, 10 en 11 en met inbegrip van de bij dat pensioen behorende toeslagen voor zover daarop recht bestaat, dan wel een aanspraak op pensioen van een gewezen deelnemer dan wel een gewezen partner wordt aangepast overeenkomstig de algemene bezoldigingswijzigingen van het overheidspersoneel teneinde een aan die bezoldigingswijziging evenredige aanpassing van de pensioenen te bewerkstelligen, tenzij de financiële positie van het fonds zich dwingend tegen die aanpassing verzet. In het tweede en derde lid wordt beschreven of en zo ja, in hoeverre de in de vorige volzin bedoelde financiële positie van het fonds leidt tot vermindering, dan wel het geheel achterwege laten van de aanpassing.
2. Onverminderd het bepaalde in het derde lid vindt de aanpassing bedoeld in het eerste lid in het geheel niet, dan wel slechts gedeeltelijk plaats, indien de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds, uitgedrukt in de dekkingsgraad zich dwingend tegen volledige aanpassing verzet. Voor de toepassing van de vorige volzin stelt ABP nadere regels vast, waarin een jaarlijks vast te stellen ondergrens en bovengrens van de dekkingsgraad worden gedefinieerd, alsmede een beleidsstafel, waarmee ook een gedeeltelijke aanpassing kan worden bepaald. Bevindt de dekkingsgraad zich op of onder de voor pensioenfondsen geldende minimale dekkingsgraad dan is de aanpassing nihil. Bevindt de dekkingsgraad zich boven de minimale dekkingsgraad en beneden de bovengrens dan vindt gedeeltelijke aanpassing plaats. Bevindt de dekkingsgraad zich op of boven de bovengrens dan is de aanpassing gelijk aan de algemene bezoldigingswijzigingen. De in dit lid bedoelde nadere regels zijn neergelegd in bijlage H bij dit reglement.
3. De indexatie van het pensioen is voorwaardelijk; er is geen recht op indexatie en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden. ABP toetst elk jaar of de aanpassing als bedoeld in het eerste lid kan plaatsvinden. Bij het nemen van deze beslissing laat ABP zich behalve door de dekkingsgraad als beschreven in het tweede lid mede leiden door andere overwegingen welke bepalend zijn voor de beantwoording van de vraag of de financiële positie van het fonds zich dwingend tegen die aanpassing verzet, zoals, doch niet uitsluitend, de algemene economische situatie en de ontwikkeling op de financiële markten. Een besluit dat in enig jaar een aanpassing kan plaatsvinden, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren toe te kennen aanpassingen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die ABP ter zake heeft.
In de premies bepaald conform de daarvoor geldende regelgeving op de wijze zoals omschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten, wordt een marge aangehouden voor toekomstige indexatie. Om de indexatieambitie te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat op de langere termijn sprake is van een gerealiseerd reëel beleggingsrendement dat overeenkomt met het voor premievaststelling gehanteerde verwachte reële rendement. De indexatie-toezegging wordt aldus gefinancierd uit de premies alsook uit het beleggingsrendement dat het fonds maakt. Er wordt geen bestemmingsreserve gevormd voor indexatie.
4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de maximale bedragen, bedoeld in de artikelen 7.4, derde lid, 7.8, tweede lid en de correctiebedragen, bedoeld in artikel 18c.3, tweede lid, alsmede ten aanzien van de bedragen, genoemd in de artikelen 5a.4, eerste lid en 6.4, eerste lid van het pensioenreglement, zoals deze luiden op 31 december 2005 en ten aanzien van de maximale bedragen bedoeld in de artikelen 8.4, 10.5 en 7.8, met dien verstande dat het bedrag waarmee het pensioen wordt verhoogd, rekenkundig wordt afgerond op 50 eurocenten.
5. Alvorens tot vaststelling van de regels, bedoeld in het tweede lid, over te gaan, worden de externe actuaris, bedoeld in artikel 20 van de statuten, de deelnemersraad bedoeld in artikel 17 van de statuten, de werkgeversraad, bedoeld in artikel 17a van de statuten en de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid in de gelegenheid gesteld binnen twee maanden over die voorgenomen regels te adviseren. Bij de adviesaanvraag aan de deelnemersraad, de werkgeversraad en de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid wordt het advies van de externe actuaris gevoegd.
6. De algemene bezoldigingswijziging is het gewogen gemiddelde van de wijziging van de salarissen van het overheidspersoneel in de onderscheiden sectoren in de zin van de WPA.
7. ABP stelt de algemene bezoldigingswijziging, bedoeld in het zesde lid, en de datum waarop deze ingaat, vast.
8. Indien de salarissen, bedoeld in het zesde lid, in een sector een gedifferentieerde wijziging ondergaan, bepaalt ABP in hoeverre deze wijziging een algemeen karakter draagt, en wordt bij de toepassing van het zesde lid wat betreft de weging van de desbetreffende sectorale salarisontwikkeling uitgegaan of tevens uitgegaan van de aldus vastgestelde bezoldigingswijziging met algemeen karakter.

9. Bij de vaststelling van het gewogen gemiddelde, bedoeld in het zesde lid, wordt uitgegaan van de laatst vastgestelde jaarlijkse som van de met de deeltijdfactor vermenigvuldigde inkomens in de onderscheiden sectoren, afgerond op miljoenen euro's.
10. Indien aan het personeel, bedoeld in het zesde lid, een eenmalige uitkering is of wordt toegekend, bepaalt ABP in hoeverre deze uitkering een algemeen karakter draagt.
11. ABP stelt regels voor de toepassing van het eerste lid en het vierde lid, en in voorkomend geval voorts over de wijze waarop eenmalige uitkeringen, bedoeld in het tiende lid, leiden tot eenmalige uitkeringen aan pensioengerechtigden en tot een overeenkomstige aanpassing van de aanspraken van gewezen deelnemers.
12. De aanpassingen, bedoeld in het eerste lid, en de uitkeringen, bedoeld in het elfde lid, vinden in beginsel slechts met ingang van 1 januari plaats en zijn gebaseerd op de bezoldigingswijzigingen en de uitkeringen die zich tot en met die datum hebben voorgedaan.

Hoofdstuk 15 Sanctie bepalingen

Artikel 15.1 Belangrijk zwaardere lasten

1. Als ABP van oordeel is dat een besluit van een werkgever ten aanzien van een deelnemer of groep van deelnemers lasten op het fonds legt of in uitzicht stelt die het fonds belangrijk zwaarder belasten dan voor overeenkomstige deelnemers in het algemeen het geval is, kan ABP die zwaardere lasten aan de werkgever in rekening brengen.
2. ABP kan dit oordeel slechts uitspreken binnen een jaar nadat zij van bedoeld besluit kennis heeft kunnen nemen en redelijkerwijs heeft kunnen onderkennen dat dit besluit tot bedoelde zwaardere lasten leidt.

Artikel 15.2 Zwaardere lasten door werktijduitbreiding zonder aanpassing van deeltijdfactor

1. Een besluit van een werkgever om een werktijduitbreiding naar ABP door te geven met een hoger inkomen in de normwerktijd kan tot gevolg hebben dat daardoor zwaardere lasten op het fonds worden gelegd of in uitzicht worden gesteld dan indien die werktijduitbreiding zou zijn doorgegeven in een aanpassing van de deeltijdfactor bij een ongewijzigde normwerktijd. In deze gevallen kan ABP de zwaardere lasten aan de werkgever in rekening brengen.
2. ABP kan hiertoe besluiten tot een jaar na ingang van het pensioen.

Artikel 15.3 Recht of aanspraak op pensioen in strijd met de strekking van het pensioenreglement

1. ABP kan een besluit van een werkgever voor de toepassing van dit reglement geheel of gedeeltelijk buiten beschouwing laten wanneer dat besluit leidt tot een recht of een aanspraak op pensioen in strijd met de kennelijke strekking van dit reglement.
2. ABP kan van deze bevoegdheid slechts gebruik maken binnen vijf jaar nadat ABP van dat besluit van de werkgever kennis heeft kunnen nemen. Deze termijn geldt niet wanneer de belanghebbende geen of een onjuist antwoord heeft gegeven op een hem voor de afloop van deze termijn gestelde vraag naar feiten of omstandigheden die van wezenlijke invloed zijn op een recht of een aanspraak op een recht krachtens dit reglement.

Artikel 15.4 Doorvertaling WIA sanctie naar werkgever

1. Elke sanctie die op grond van de WIA ten aanzien van een werkgever wordt toegepast, leidt voor de toepassing van dit reglement tot het opleggen van een daarmee corresponderende sanctie door ABP.
2. De toepassing van het eerste lid heeft geen consequenties voor de deelnemer met recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen.

Artikel 15.5 Tewerkstelling in strijd met medisch advies

ABP kan de kosten van het ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen ten laste brengen van de betrokken werkgever wanneer deze de deelnemer heeft aangesteld in afwijking van een over hem uitgebracht medisch advies en als gevolg daarvan recht op ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen of nabestaandenpensioen ontstaat.

Overgangsbepaling bij artikel 15.5	
Invaliditeitspensioen en herplaatsingstoelage	Artikel 15.5 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15.6 Ontbreken van suppletiereregelingen bij gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer

Vervallen per 01-01-2007

Overgangsbepaling ontbreken suppletiereregeling bij gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer	
Ontbreken suppletiereregeling bij gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer	ABP gaat ervan uit dat de werkgever ten aanzien van de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer die is ontslagen, een suppletiereregeling toepast die ten minste overeenkomt met de regeling opgenomen in bijlage J bij het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005. Als dat niet het geval is en de werkgever daardoor hogere lasten aan invaliditeitspensioen of herplaatsingstoelage voor het fonds veroorzaakt, kan ABP die lasten aan de werkgever in rekening brengen.

Hoofdstuk 16 Vrijwillige voorzieningen

Artikel 16.1 Vrijwillige deelneming

1. De werknemer van wie de dienstverhouding ingaat op of na de dag waarop hij 65 jaar is geworden, kan vrijwillig deelnemen. De vrijwillige deelneming eindigt uiterlijk bij 70 jaar.
2. De werknemer moet dit schriftelijk aan ABP verzoeken binnen een jaar na de aanvang van het deelnemerschap.
3. ABP stelt een individuele premie vast.
4. De premie komt volledig voor rekening van de werknemer.

Artikel 16.2 Vrijwillige voortzetting van de deelneming

1. De gewezen deelnemer kan de deelneming vrijwillig voortzetten gedurende ten hoogste drie jaren na ontslag, voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De gewezen deelnemer moet dit schriftelijk aan ABP verzoeken binnen een jaar na ingang van het ontslag.
3. De premie is een doorsneepremie. ABP stelt een individuele premie vast wanneer deze betrekking heeft op een periode waarin de deelnemer ouder is dan 62 jaar.
4. De premie komt volledig voor rekening van de werknemer.

Artikel 16.3 Vrijwillige aanvullende voortzetting van de deelneming

1. De gewezen werknemer die:
  - a. een ABP ArbeidsongeschiktheidsPensioen ontvangt;
  - b. een ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering ontvangt;kan de deelneming vrijwillig aanvullend voortzetten.
2. De deelnemer moet dit schriftelijk aan ABP verzoeken binnen een jaar na ingang van de in het eerste lid bedoelde situatie.
3. De premie is een doorsneepremie. ABP stelt een individuele premie vast wanneer deze betrekking heeft op een periode waarin de deelnemer ouder is dan 62 jaar.
4. De premie komt volledig voor rekening van de werknemer.

Overgangsbepaling A bij artikel 16.3	
FPU-gepensioneerde die op 1 april 1997 deelnemer én 50 jaar of ouder was	<ol style="list-style-type: none"> 1. De FPU-gepensioneerde die op 1 april 1997 deelnemer en 50 jaar of ouder was, kan de deelneming gedurende ten hoogste vier jaren voor de helft aanvullend voortzetten op basis van een opbouwpercentage van 1,75% en de franchise als bedoeld in overgangsbepaling B bij artikel 7.5. 2. ABP stelt een doorsneepremie vast volgens artikel 4.3. 3. De premie komt volledig voor rekening van de FPU-gepensioneerde.

Overgangsbepaling B bij artikel 16.3	
Deelnemer die een invaliditeitspensioen ontvangt	Artikel 16.3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 16.4 Bijsparen voor een aanvulling op ouderdomspensioen (ABP ExtraPensioen)

1. De werknemer kan bijsparen voor een uitkering in aanvulling op het ouderdomspensioen voor zover dit past binnen de Regeling taakafbakening pensioenfondsen en artikel 13, vijfde lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De werknemer bepaalt zelf de hoogte van de inleg.
3. De inleg rendeert op basis van het ABP-rendement. ABP bepaalt jaarlijks de hoogte van de inhouding op het rendement ten behoeve van de dekking van de kosten.
4. Op het moment van pensionering of ontslag niet gevolgd door waarde-overdracht naar een andere pensioenuitvoerder, zet ABP de som van inleg en rendement, om in een periodieke uitkering respectievelijk in een aanspraak op ouderdomspensioen. Bij overlijden zet ABP de som van inleg en rendement om in een periodieke uitkering in aanvulling op het partnerpensioen.
5. Bij deze aanwending dan wel bij de afkoop, bedoeld in artikel 7.15 of waarde-overdracht als bedoeld in hoofdstuk 13, is het totale saldo ten minste gelijk aan de som van de ingelegde bedragen.
6. ABP indexeert de periodieke uitkering volgens artikel 14.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 16.4	
Werknemer geboren vóór 1 januari 1950 die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement	In aanvulling op artikel 16.4 kan de werknemer ook bijsparen voor flexibel pensioen.

Overgangsbepaling B bij artikel 16.4	
FPU-gepensioneerde	De FPU-gepensioneerde kan met de verhoging van zijn aanvullende

	uitkering, die hem met toepassing van artikel 5, leden 1.7, 4.2 of 7.1.6 van het FPU-reglement, zoals dat luidde op 31 december 2005, is toegekend in verband met het doorwerken na de leeftijd van 61 jaar, bijsparen voor een uitkering in aanvulling op het ouderdomspensioen. Artikel 16.4 is hierbij van overeenkomstige toepassing.
--	---

Artikel 16.5 Bijsparen voor een hoger partnerpensioen (PartnerPlusPensioen)

1. De deelnemer kan eenmalig kiezen voor een verhoging van het partnerpensioen bij zijn overlijden op of na 65 jaar met vijf veertiende gedeelte van het op te bouwen ouderdomspensioen, voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De deelnemer deelt zijn keuze binnen zes maanden na aanvang van het deelnemerschap schriftelijk mee aan ABP.
3. De keuze bindt de deelnemer in al zijn bestaande en toekomstige deelnemerschappen. Hij kan de keuze tot verhoging van het partnerpensioen echter eenmalig schriftelijk intrekken.
4. De premie voor verhoging van het partnerpensioen is een doorsneepremie. ABP stelt echter een individuele premie vast voor degene die tevens deelnemer is op grond van artikel 16.3 of overgangsbepaling B bij artikel 16.3 wanneer deze 62 jaar wordt.
5. De premie komt volledig voor rekening van de deelnemer.

Artikel 16.6 Aanvullende individuele regeling voor deelnemers

ABP kan met een deelnemer een overeenkomst sluiten ter verhoging van zijn aanspraak op ouderdomspensioen volgens dit reglement. ABP neemt hierbij de Regeling taakafbakening pensioenfondsen, artikel 13, vijfde lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en de Wet op de loonbelasting 1964 in acht.

Overgangsbepaling A bij artikel 16.6	
FPU-gepensioneerde	ABP kan met een FPU-gepensioneerde een overeenkomst sluiten ter verhoging van zijn aanspraak op ouderdomspensioen. ABP neemt hierbij de Regeling taakafbakening pensioenfondsen, artikel 13, vijfde lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en de Wet op de loonbelasting 1964 in acht.

Overgangsbepaling B bij artikel 16.6	
Deelnemer geboren vóór 1 januari 1950, die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP kan met een deelnemer een overeenkomst sluiten ter verhoging van zijn aanspraak op flexibel pensioen en zijn aanspraak op ouderdomspensioen. ABP neemt hierbij de Regeling taakafbakening pensioenfondsen, artikel 13, vijfde lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en de Wet op de loonbelasting 1964 in acht. 2. Als de overeenkomst betrekking heeft op de inkoop van flexibel pensioen, biedt ABP de mogelijkheid de verschuldigde premie gespreid te betalen wanneer is voldaan aan de voorwaarden dat: <ol style="list-style-type: none"> a. betrokkene gedurende de in te kopen tijd recht had op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering; b. betrokkene gedurende die tijd deelnemer was, én c. de in te kopen tijd onmiddellijk voorafgaat aan het tijdstip waarop hij werknemer werd.

Overgangsbepaling A bij hoofdstuk 16	
Vrijwillig opgebouwde aanspraken op flexibel pensioen	ABP stelt de tot 1 januari 2006 met toepassing van de artikelen 16.3 en 16.4, zoals deze luiden op 31 december 2005 opgebouwde aanspraken op flexibel pensioen vast.

Overgangsbepaling B bij hoofdstuk 16	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer en gewezen deelnemer, geboren op of na 1 januari 1950	<p>ABP zet de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A bij dit hoofdstuk, om in aanspraken op ouderdomspensioen.</p> <p>Bij de omzetting bedoeld in het eerste lid hanteert ABP een uniforme ruilvoet, die voldoet aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.</p>

Overgangsbepaling C bij hoofdstuk 16	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer en gewezen deelnemer, geboren vóór 1 januari 1950, die geen recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement	<p>ABP zet de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A bij dit hoofdstuk, om in aanspraken op ouderdomspensioen.</p> <p>Bij de omzetting bedoeld in het eerste lid hanteert ABP een uniforme ruilvoet, die voldoet aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.</p>

Overgangsbepaling D bij hoofdstuk 16	
Aanwenden aanspraken op flexibel pensioen door deelnemer, geboren	1. ABP voegt de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A bij dit hoofdstuk bij toekenning flexibel

<p>vóór 1 januari 1950 die recht heeft op een aanvullende uitkering als bedoeld in artikel 4 van het FPU-reglement</p>	<p>pensioen toe aan dit pensioen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Het toevoegen aan het flexibel pensioen vindt plaats met toepassing van de factoren opgenomen in bijlage A bij dit reglement 3. Voor de deelnemer die doorwerkt tot leeftijd 65 jaar worden de aanspraken op flexibel pensioen als bedoeld in het eerste lid omgezet in aanspraken op ouderdomspensioen. 4. Bij de omzetting bedoeld in het derde lid hanteert ABP een uniforme ruilvoet die voldoet aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De ruilvoet is opgenomen in bijlage A bij dit reglement.
--	---

Hoofdstuk 17 Pensioenregeling Militairen

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 17.1.1 Begripsbepalingen

Dit hoofdstuk verstaat onder

- a. ABP: de Stichting Pensioenfonds ABP;
- b. AMAR: Algemeen militair ambtenarenreglement;
- c. Amp-wet: de Algemene militaire pensioenwet, zoals die luidde op 31 mei 2001;
- d. Anw: de Algemene nabestaandenwet;
- e. AOW: de Algemene ouderdomswet;
- f. arbeidsongeschiktheid: arbeidsongeschiktheid als bedoeld in hoofdstuk 1 van de WIA;
- g. arbeidsongeschiktheid met dienstverband: arbeidsongeschiktheid met dienstverband als bedoeld in artikel 2, eerste lid van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen;
- h. arbeidsongeschiktheidspensioen: arbeidsongeschiktheidspensioen ingevolge het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen;
- i. beroepsmilitair: de beroepsmilitair of daarmee gelijkgestelde, die op basis van het AMAR werkzaam is;
- j. gepensioneerde: de beroepsmilitair die recht heeft op ouderdomspensioen ten laste van ABP;
- k. gewezen deelnemer: degene van wie de deelneming is geëindigd, anders dan door ingang van ouderdomspensioen of overlijden;
- l. leeftijdsontslag: een ontslag terzake van het bereiken van de ontslagleeftijd als bedoeld in artikel 39, tweede lid onder a van het AMAR, dan wel indien van toepassing artikel 39a van het AMAR, gevolgd door toekenning van een uitkering krachtens de Uitkeringswet gewezen militairen;
- m. jaar: een kalenderjaar, tenzij uit de desbetreffende bepaling het tegendeel blijkt;
- n. nabestaande: 1. de partner,
2. de wees bedoeld in artikel 17.9.2;
- o. normwerktijd: de omvang van de werktijd zoals die voor de dienstbetrekking gebruikelijk was direct voorafgaande aan de uitbreiding van het gangbare aantal uren en in de arbeidsvoorwaarden was gedefinieerd;
- p. PSW: de Pensioen- en spaarfondsenwet;
- q. WIA: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

Overgangsbepaling bij artikel 17.1.1	
Arbeidsongeschiktheid ingetreden vóór 1 januari 2004	Onder arbeidsongeschiktheid wordt verstaan: arbeidsongeschiktheid als bedoeld in hoofdstuk II WAO.
Suppletie	Onder suppletie wordt verstaan: de uitkering toegekend vóór 1 januari 2007 door de Minister van Defensie op grond van de Suppletieregeling gedeeltelijk arbeidsongeschikten sector Defensie.

Artikel 17.1.2 Ontslagitkering

Dit hoofdstuk verstaat onder ontslaguitkering:

- a. een uitkering krachtens de militaire wachtgeldregeling 1961;
- b. een uitkering krachtens de Uitkeringswet gewezen militairen.

Artikel 17.1.3 Werkloosheidsuitkering

Dit hoofdstuk verstaat onder werkloosheidsuitkering:

- a. een uitkering op grond van de Werkloosheidswet toegekend terzake van werkloosheid ontstaan door ontslag uit een dienstverhouding met de Minister van Defensie;
- b. een uitkering krachtens het Besluit bovenwettelijke uitkeringen bij werkloosheid voor de sector Defensie.

Artikel 17.1.4 Suppletie

Vervallen per 01-01-2007

Artikel 17.1.5 Deeltijddienstverhouding en deeltijdfactor

1. Een deeltijddienstverhouding is een dienstverhouding ingevolge het AMAR waarop ingevolge het Besluit aanpassing arbeidsduur militairen buitengewoon verlof is verleend.
2. De omvang van een deeltijddienstverhouding wordt aangegeven door de deeltijdfactor. De deeltijdfactor is een breuk, waarvan:
  - a. de teller gelijk is aan het door de deelnemer feitelijk ontvangen inkomen; en

- b. de noemer gelijk is aan het inkomen dat de deelnemer bij de Minister van Defensie in een soortgelijke volledige dienstverhouding zou hebben ontvangen.
- 3. Voor de deelnemer die door ziekte, verlof anders dan buitengewoon verlof of een andere hem persoonlijk betreffende omstandigheid zijn inkomen niet of niet volledig ontvangt, geldt de deeltijdfactor die zou hebben gegolden, als die omstandigheid zich niet zou hebben voorgedaan.

Artikel 17.1.6 Deeltijdfactor bij ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering

1. De deeltijdfactor voor een deelnemer met een ontslaguitkering uit een deeltijddienstverhouding is de breuk, waarvan:
  - a. de teller gelijk is aan het feitelijk ontvangen inkomen vóór het ontslag; en
  - b. de noemer gelijk is aan het inkomen dat de deelnemer bij de Minister van Defensie in een soortgelijke volledige dienstverhouding zou hebben ontvangen.
2. Wanneer de deelnemer met een ontslaguitkering op of na de datum van het ontslag waaraan hij die uitkering ontleent, een andere dienstverhouding waarin hij deelnemer is, bedoeld in artikel 2.5, aanvaardt, of wanneer hij het aantal uren in een dienstverhouding waarin hij al als deelnemer werkzaam is, uitbreidt, wordt zijn deeltijdfactor verminderd. De vermindering is gelijk aan de deeltijdfactor voor de andere dienstverhouding, dan wel aan de verhoging van de deeltijdfactor voor de al bestaande dienstverhouding.
3. De deelnemer met een werkloosheidsuitkering bouwt aanspraak op pensioen op in dezelfde mate als waarin hij recht heeft op die uitkering.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.1.6	
Ontslaguitering, bedoeld in artikel 17.1.2 onder b, toegekend vóór 1 juni 2001	De deeltijdfactor is altijd de breuk, waarvan <ol style="list-style-type: none"> a. de teller gelijk is aan het feitelijk ontvangen inkomen vóór het ontslag; en b. de noemer gelijk is aan het inkomen dat de deelnemer bij de Minister van Defensie in een soortgelijke volledige dienstverhouding zou hebben ontvangen.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.1.6	
Deelnemer met recht op suppletie	Artikel 17.1.6, eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17.1.7 Partner en partnerschap

1. Dit hoofdstuk verstaat onder partner:
  - a. de echtgenoot van de deelnemer, gewezen deelnemer, of gepensioneerde;
  - b. de geregistreerde partner, bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, van de deelnemer, gewezen deelnemer, of gepensioneerde;
  - c. degene die ABP als partner heeft ingeschreven na aanmelding door een deelnemer of gewezen deelnemer.
2. Dit hoofdstuk verstaat onder partnerschap:
  - a. het huwelijk;
  - b. het geregistreerd partnerschap, bedoeld in het Burgerlijk Wetboek;
  - c. de relatie tussen de aanmelder en degene die ABP als zijn partner heeft ingeschreven.
3. ABP schrijft de partner bedoeld in het eerste lid onder c alleen in, als de aanmelder de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt. Verder moeten de partner en de aanmelder voldoen aan de voorwaarden dat zij:
  - a. ongehuwd zijn, geen geregistreerde partner zijn en niet als partner of als aanmelder betrokken zijn bij een andere inschrijving;
  - b. als ingezetene met hetzelfde woonadres in de basisadministratie, bedoeld in de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven;
  - c. blijkens een notarieel verleden samenlevingscontract zich tegenover elkaar verplicht hebben over en weer bij te dragen in de kosten van levensonderhoud;
  - d. geen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn zijn;
  - e. achttien jaar of ouder zijn.
4. De inschrijving eindigt met ingang van:
  - a. de dag van ontvangst van een schriftelijk verzoek daartoe van de partner of van de aanmelder;
  - b. de dag van overlijden van de partner;
  - c. de dag waarop de partner of de aanmelder in het huwelijk treedt, een geregistreerd partnerschap aangaat of als partner, dan wel als aanmelder betrokken is bij een andere inschrijving;
  - d. de dag na het verstrijken van de termijn die ABP de aanmelder heeft gesteld voor de herbevestiging van de aanmelding.

Artikel 17.1.8 Herbevestiging van aanmelding als partner

1. ABP verzoekt de aanmelder periodiek schriftelijk te verklaren dat hij en zijn partner nog steeds voldoen aan de voorwaarden voor de inschrijving.

2. ABP herhaalt haar verzoek wanneer zij de gevraagde verklaring niet binnen zes weken na het eerste verzoek heeft ontvangen.
3. Bij het herhaalde verzoek wijst ABP de aanmelder erop dat de inschrijving eindigt, als hij de gevraagde verklaring niet binnen een termijn van zes weken inzendt.

Artikel 17.1.9 Openbaarheid van statuten en reglementen

ABP stelt belanghebbenden in staat kennis te nemen van statuten en reglementen.

Artikel 17.1.10 Inlichtingen en inzage verstrekken

1. De Minister van Defensie, deelnemers en degenen die aanspraak of recht op pensioen hebben, moeten ABP alle informatie geven die nodig is voor een juiste uitvoering van dit hoofdstuk.
2. De Minister van Defensie moet ABP toegang verlenen tot zijn administratie voor zover dat nodig is voor een juiste uitvoering van dit hoofdstuk. Deze verplichting blijft in stand als de Minister van Defensie niet meer bij ABP is aangesloten of de beroepsmilitair geen deelnemer bij ABP meer is.

Artikel 17.1.11 Afkoop, vervreemden, prijsgeven of bezwaren van pensioen in principe niet mogelijk

Aanspraken of rechten op grond van dit hoofdstuk kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden. Afkoop van kleine pensioenen is echter mogelijk onder de voorwaarden vermeld in de artikelen 17.6.10, 17.7.10, 17.8.13 en 17.9.6.

§ 2 Werkingsfeer, deelneming en aanspraken

Artikel 17.2.1 Werkingsfeer

Dit hoofdstuk is van toepassing op de Minister van Defensie, beroepsmilitairen, gewezen beroepsmilitairen en gepensioneerden, alsmede op de nabestaanden van die beroepsmilitairen, gewezen beroepsmilitairen en gepensioneerden.

Artikel 17.2.2 Deelnemers

Deelnemers zijn:

- a. de beroepsmilitairen;
- b. de gewezen beroepsmilitairen die recht hebben op een arbeidsongeschiktheidspensioen ingevolge het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen voor zolang dat recht is toegekend;
- c. de gewezen beroepsmilitairen die recht hebben op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering voor zolang dat recht is toegekend.

Overgangsbepaling bij artikel 17.2.2	
Gewezen beroepsmilitair met recht op suppletie	Artikel 17.2.2 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17.2.3 Premievrije aanspraken bij tussentijds eindigen deelneming

1. De gewezen deelnemer krijgt bij eindigen van de deelneming anders dan door ingang van ouderdomspensioen of door overlijden een premievrije aanspraak op:
  - a. ouderdomspensioen;
  - b. partnerpensioen en wezenpensioen.
2. ABP stelt de premievrije aanspraken op ouderdomspensioen vast op grond van paragraaf 6.
3. ABP stelt de premievrije aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen vast op grond van de overgangsbepalingen C en D bij artikel 17.7.3 en de paragrafen 7, 8 en 9.

Artikel 17.2.4 Berichtgeving

1. De Minister van Defensie geeft de beroepsmilitair bij indienstreding een bewijs van aanmelding bij ABP. ABP stelt de deelnemer bij het begin van zijn deelnemerschap schriftelijk op de hoogte van de inhoud van statuten en reglementen en jaarlijks van de wijzigingen.
2. ABP geeft de deelnemer jaarlijks een overzicht van de opgebouwde aanspraken en het te bereiken pensioen. ABP verstrekt daarbij tevens een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaanwinst van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop rustende bepalingen.
3. ABP geeft de gewezen deelnemer ten minste één keer in vijf jaar een opgave van de opgebouwde aanspraken.
4. ABP geeft de deelnemer of gewezen deelnemer na een schriftelijk verzoek binnen drie maanden een overzicht van de opgebouwde aanspraken. ABP kan de kosten die hieraan verbonden zijn in rekening brengen.

5. De Minister van Defensie geeft de beroepsmilitair bij uitdiensttreding een bewijs van afmelding bij ABP. ABP geeft de gewezen deelnemer bij het einde van zijn deelnemerschap een overzicht van de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen.

Artikel 17.2.5 Vrijstelling van verplichte deelneming wegens gemoedsbezwaren

1. ABP verleent de beroepsmilitair die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, op zijn verzoek vrijstelling van de verplichting tot naleving van dit reglement.
2. ABP trekt de vrijstelling in:
  - a. op verzoek van de beroepsmilitair aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. wanneer de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan;
  - c. wanneer de beroepsmilitair de aan de vrijstelling gestelde voorwaarden niet naleeft.
3. Bij de vrijstelling gelden de voorwaarden en de regels zoals deze zijn opgenomen in bijlage B bij dit hoofdstuk.

§ 3 Pensioengevend inkomen

Artikel 17.3.1 Pensioengevend inkomen

1. Tot het pensioengevend inkomen behoort het vaste salaris, dat de beroepsmilitair uit hoofde van zijn dienstverhouding bij het Ministerie van Defensie ontvangt en de vaste toelagen, een en ander zoals omschreven in artikel 23a van het Inkomstenbesluit militairen en voor zover toegestaan binnen de fiscale wetgeving.
2. Tot het pensioengevend inkomen behoort niet de verhoging van het inkomen ingevolge artikel 3 van de Wet brutoering overhevelingstoelagen lonen 1993.

Artikel 17.3.2 Berekening pensioengevend inkomen

1. Voor de berekening van het pensioengevend inkomen in enig jaar gaat ABP uit van het vaste salaris en de vaste toelagen op de peildatum 1 januari. Verder worden alle inkomensbestanddelen, bedoeld in artikel 17.3.1 tot een jaarbedrag herleid.
2. Voor degene van wie de dienstverhouding bij het Ministerie van Defensie in de loop van het jaar is ingegaan, geldt de ingangsdatum van de dienstverhouding als peildatum.
3. Voor de beroepsmilitair die een deeltijd dienstverhouding vervult, wordt het inkomen omgerekend naar een inkomen uit een volledige dienstverhouding door het te delen door de deeltijdfactor.

Artikel 17.3.3 Pensioengevend inkomen bij werkloosheidsuitkering of ontslaguitkering

1. Het pensioengevend inkomen voor de deelnemer met recht op een werkloosheidsuitkering is het tot een jaarbedrag herleide bedrag van het inkomen vóór de datum van ingang van het ontslag uit de dienstverhouding bij het Ministerie van Defensie. Dit inkomen wordt jaarlijks op 1 januari aangepast overeenkomstig de wijziging van de salarissen in de sector Defensie.
2. Het pensioengevend inkomen voor de deelnemer met recht op een ontslaguitkering is het tot een jaarbedrag herleide bedrag, dat op 1 januari van het desbetreffende jaar als grondslag dient voor de berekening van de ontslaguitkering of suppletie.

Overgangsbepaling bij artikel 17.3.3	
Suppletie	Artikel 17.3.3, tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17.3.4 Pensioengevend inkomen bij ziekte, verlof e.d.

Als een beroepsmilitair door ziekte, verlof anders dan buitengewoon verlof of een andere hem persoonlijk betreffende omstandigheid zijn inkomen niet of niet volledig geniet, wordt onder pensioengevend inkomen verstaan het inkomen dat voor hem zou hebben gegolden als die omstandigheid zich niet zou hebben voorgedaan.

§ 4 Pensioenpremie

Artikel 17.4.1 Premieplicht ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie

De Minister van Defensie is pensioenpremie voor ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie verschuldigd voor:

- a. de beroepsmilitairen; en
- b. de gewezen beroepsmilitairen die met recht op een ontslaguitkering, werkloosheidsuitkering of suppletie uit de dienst zijn ontslagen.

Artikel 17.4.2 Premiegrondslag ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie

1. De premiegrondslag is het pensioengevend inkomen verminderd met de franchise.

2. Bijlage A bij dit hoofdstuk vermeldt het bedrag van de franchise en de periode waarvoor het geldt. ABP wijzigt deze bijlage na iedere nadere vaststelling van de franchise volgens artikel 17.4.5.

Artikel 17.4.3 Pensioenpremie ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie

1. De pensioenpremie bedraagt een percentage van de premiegrondslag.
2. ABP stelt het premiepercentage vast volgens de methodiek, beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten.
3. De pensioenpremie voor een deelnemer in een deeltijddienstverhouding bedraagt de in het eerste lid bedoelde pensioenpremie vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
4. Bijlage A bij dit hoofdstuk vermeldt het percentage van de premie en de periode waarvoor het geldt. ABP wijzigt deze bijlage na iedere wijziging van het percentage.
5. Als sprake is van dubbeltelling van pensioengeldige tijd, bedoeld in artikel 17.5.1, derde lid dan is de Minister van Defensie een koopsom verschuldigd. ABP stelt de hoogte van de koopsom vast.

Artikel 17.4.4 Pensioenpremie ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en Anw-compensatie voor deelnemer met recht op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering

1. De pensioenpremie voor de deelnemer die een ontslaguitkering ontvangt is gelijk aan de helft van de pensioenpremie voor de beroepsmilitair.
2. De pensioenpremie voor de deelnemer die een werkloosheidsuitkering ontvangt is gelijk aan drie achtste deel van de pensioenpremie voor de beroepsmilitair.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.4.4.	
Werkloosheidsuitkering vóór 1 april 2005	De pensioenpremie voor de deelnemer die een werkloosheidsuitkering ontvangt is voor de tijd tot 1 april 2005 gelijk aan de helft van de pensioenpremie voor de beroepsmilitair.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.4.4	
Deelnemer die suppletie ontvangt	De premie voor de deelnemer die een suppletie ontvangt is gelijk aan de premie voor de beroepsmilitair.

Artikel 17.4.5 Nadere vaststelling franchise voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen

De in artikel 17.4.2 bedoelde franchise kan door ABP nader worden vastgesteld op een veelvoud van € 50. Voorwaarde voor nadere vaststelling is dat het ouderdomspensioen voor gehuwden ingevolge de AOW, een of meer wijzigingen heeft ondergaan, waardoor het, herleid tot een jaarbedrag, sinds de laatste aanpassing van de franchise, € 50 of meer is gewijzigd.

Artikel 17.4.6 Premievaststelling

1. De in deze paragraaf bedoelde premies worden door ABP op een kostendekkend niveau vastgesteld. Deze premies worden bepaald conform de daarvoor geldende regelgeving op de wijze zoals omschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten.
2. De door ABP te bepalen feitelijk te betalen premies kunnen anders uitvallen dan de premies als bedoeld in het eerste lid, doordat daarin nog eventueel rekening wordt gehouden met een inhaalpremie op basis van een herstelplan of een korting in verband met de financiering uit het vrije vermogen wanneer is voldaan aan het bepaalde in artikel 12 van bijlage C behorende bij artikel 17.11.1.

Artikel 17.4.7 Premiebetaling

1. De Minister van Defensie betaalt de pensioenpremies in evenredige termijnen aan ABP, waarbij de minimale termijn vier weken bedraagt. De betaling moet gebeuren voor het einde van de maand volgende op de uitbetalingstermijn waarop die pensioenpremie betrekking heeft.
2. De Minister van Defensie is aan het fonds de wettelijke rente verschuldigd over bedragen die niet of niet tijdig zijn betaald.

Artikel 17.4.8 Premieverhaal

De Minister van Defensie kan een deel van de verschuldigde premies op de deelnemer verhalen.

§ 5 Pensioengeldige tijd

Artikel 17.5.1 Pensioengeldige tijd voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen

1. Pensioengeldige tijd is tijd doorgebracht als deelnemer.
2. Voor een deelnemer in een deeltijddienstverhouding wordt de tijd, bedoeld in het eerste lid vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
3. Van de pensioengeldige tijd, bedoeld in het eerste lid, telt dubbel mee de tijd ten aanzien waarvan dit door de Minister van Defensie op grond van de Regeling dubbeltelling pensioengeldige tijd is bepaald en voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.

4. Pensioengeldige tijd is tevens de tijd die ABP bij waarde-overname heeft toegekend.
5. ABP administreert de pensioengeldige tijd.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.5.1	
Tijd vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor de deelnemer wordt als pensioengeldige tijd in aanmerking genomen de diensttijd in de zin van de Amp-wet of een vroegere militaire pensioenwet in de zin van die wet, doorgebracht vóór 1 juni 2001, als die tijd in aanmerking zou zijn genomen als op 31 mei 2001 een pensioen ingevolge de Amp-wet zou zijn toegekend. 2. De tijd vóór 1 juni 2001 wordt niet als pensioengeldige tijd in aanmerking genomen wanneer deze tijd tevens in aanmerking is genomen bij de berekening van een ander pensioen.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.5.1	
Tijd in de periode van 1 juni 2001 tot 1 januari 2006	Voor de deelnemer wordt als pensioengeldige tijd in aanmerking genomen de tijd doorgebracht als deelnemer in het pensioenreglement zoals dit luidde op 31 december 2005.

Artikel 17.5.2 Pensioengeldige tijd bij arbeidsongeschiktheid

1. De tijd gedurende welke de gewezen beroepsmilitair recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen telt mee volgens onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Waarde
80% of meer	70%
65% tot 80%	56%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%

2. Voor de gewezen beroepsmilitair, bij wie sprake is van arbeidsongeschiktheid met dienstverband, telt de tijd mee volgens onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Waarde
80% of meer	100%
65% tot 80%	80%
55% tot 65%	60%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%

3. Als de mate van arbeidsongeschiktheid wijzigt omdat de arbeidsongeschikte wegens ziekte een andere dienstverhouding niet meer kan vervullen, wijzigt ABP de mate waarin de tijd meetelt pas na de beëindiging van die dienstverhouding.
4. De waardepercentages in het eerste en tweede lid worden vermenigvuldigd met een breuk, als de arbeidsongeschiktheid minder dan 80% bedraagt en er sprake is van een aangehouden dienstverhouding bij een werkgever niet zijnde de Minister van Defensie. De teller van de breuk wordt gevormd door het ongemaximeerde dagloon waarnaar de arbeidsongeschiktheidsuitkering is berekend en de noemer door het inkomen als deelnemer dat deel uitmaakt van dat ongemaximeerde dagloon.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.5.2	
Ingangsdatum WAO vóór 1 januari 2004	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als het recht op WAO is ontstaan vóór 1 januari 2004, telt de tijd mee volgens de percentages in het tweede lid. 2. In aanvulling op het eerste lid telt de tijd bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 25 tot 35 voor 30% en bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 15 tot 25 voor 20% mee.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.5.2	
Arbeidsongeschiktheid ontstaan vóór 1 januari 2004	Onder de mate van arbeidsongeschiktheid wordt mede verstaan de mate van arbeidsongeschiktheid met inachtneming van artikel 44 van de WAO.

Artikel 17.5.3 Pensioengeldige tijd bij ontslaguitkering

De tijd gedurende welke de gewezen beroepsmilitair recht heeft op een ontslaguitkering telt voor de helft mee.

Artikel 17.5.4 Pensioengeldige tijd bij werkloosheidsuitkering

1. De tijd gedurende welke de gewezen beroepsmilitair recht heeft op een werkloosheidsuitkering telt voor drie achtste deel mee.

2. Bij samenloop van een arbeidsongeschiktheidspensioen en een werkloosheidsuitkering uit hoofde van dezelfde dienstverhouding, telt de tijd met recht op een werkloosheidsuitkering mee volgens onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	waarde
65% tot 80%	22%
55% tot 65%	29%
45% tot 55%	32,5%
35% tot 45%	36%

3. Als sprake is van arbeidsongeschiktheid met dienstverband telt de tijd met recht op werkloosheidsuitkering mee volgens onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	waarde
65% tot 80%	10%
55% tot 65%	20%
45% tot 55%	25%
35% tot 45%	30%

4. Gedurende de tijd waarover de gewezen beroepsmilitair met recht op een werkloosheidsuitkering een bijdrage van de Stichting FVP ontvangt, wordt de deelneming aanvullend voortgezet volgens nader door ABP te stellen regels.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.5.4	
Ingangsdatum WAO vóór 1 januari 2004	1. Als het recht op WAO is ontstaan vóór 1 januari 2004, telt de tijd mee volgens de percentages in het derde lid. 2. In aanvulling op het eerste lid telt de tijd bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 25 tot 35 voor 35% en bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 15 tot 25 voor 40% mee.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.5.4	
Werkloosheidsuitkering vóór 1 april 2005	De tijd gedurende welke de deelnemer vóór 1 april 2005 recht heeft op een werkloosheidsuitkering telt voor de helft mee.

Artikel 17.5.5 Pensioengeldige tijd bij suppletie

Vervallen per 01-01-2007

Overgangsbepaling pensioengeldige tijd bij suppletie	
Gewezen beroepsmilitair met recht op suppletie	De tijd gedurende welke een deelnemer een suppletie ontvangt telt volledig mee.

Artikel 17.5.6 Verlof

ABP kan regels stellen ten aanzien van de tijd gedurende welke de deelnemer geheel of gedeeltelijk ontheven is geweest van de uitoefening van zijn dienstverhouding en hij elders pensioen opbouwt.

Artikel 17.5.7 Omrekening

- Als de deelneming langer dan één jaar wordt onderbroken en geen afkoop, bedoeld in artikel 17.6.10 of waardeoverdracht, bedoeld in artikel 17.10.1 heeft plaatsgevonden, wordt de premievrije aanspraak, berekend met toepassing van artikel 17.2.3, omgezet in een aanspraak berekend aan de hand van het pensioengevend inkomen en de franchise voor het jaar van herintreding.
- Als het pensioengevend inkomen met meer dan 10 procent is gestegen ten opzichte van het laatstelijk daaraan voorafgaand vastgestelde pensioengevend inkomen nadat dat met overeenkomstige toepassing van artikel 17.11.1 is aangepast, wordt de pensioengeldige tijd die is gelegen vóór de stijging van het pensioengeldend inkomen vermenigvuldigd met een breuk. Hierbij wordt de teller gevormd door het laatste met 10 procent verhoogde en met overeenkomstige toepassing van artikel 17.11.1 aangepaste, pensioengevend inkomen vóór de stijging verminderd met de franchise, bedoeld in artikel 17.4.2. De noemer wordt gevormd door het laatste pensioengevend inkomen verminderd met de franchise, bedoeld in artikel 17.4.2.
- Lid twee vindt geen toepassing als de stijging van het laatste pensioengevend inkomen het bedrag vermeld in bijlage A bij dit hoofdstuk niet te boven gaat. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast met overeenkomstige toepassing van artikel 17.11.1.
- Als de stijging van het pensioengevend inkomen zich voordoet in de eerste twee jaren van het dienstverband dan wordt, afhankelijk van wat voor belanghebbende de gunstigste uitkomst oplevert, de pensioengeldige tijd met toepassing van de voorgaande leden aangepast dan wel wordt de

pensioengeldige tijd vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller wordt gevormd door het laatste met het bedrag in bijlage A bij dit hoofdstuk verhoogde pensioengevend inkomen voor de stijging verminderd met de franchise, bedoeld in artikel 17.4.2. De noemer wordt gevormd door het laatste pensioengevend inkomen verminderd met de franchise, bedoeld in artikel 17.4.2.

5. Als het pensioengevend inkomen met vijf procent of meer is gedaald ten opzichte van het daaraan voorafgaand vastgestelde pensioengevend inkomen nadat dat overeenkomstig artikel 17.11.1 is aangepast, en het pensioengevend inkomen waarnaar het pensioen is berekend nog steeds minder bedraagt dan het pensioengevend inkomen voor de daling nadat dat overeenkomstig artikel 17.11.1 is aangepast, wordt de pensioengeldige tijd gelegen voor de daling van het pensioengevend inkomen vermenigvuldigd met een breuk. Hierbij wordt de teller gevormd door het laatste pensioengevend inkomen voor de daling, verminderd met de franchise, bedoeld in artikel 17.4.2. De noemer wordt gevormd door het pensioengevend inkomen waarnaar het pensioen wordt berekend, verminderd met de franchise, bedoeld in artikel 17.4.2.
6. De pensioenaanspraken bedragen ten gevolge van de toepassing van de voorgaande leden niet minder dan de pensioenaanspraken voor de toepassing daarvan.
7. Bij overeenkomstig toepassen van artikel 17.11.1 wordt, in afwijking van het bepaalde in dat artikel, uitgegaan van de algemene bezoldigingswijziging in de sector Defensie.

Overgangsbepaling bij artikel 17.5.7	
Omrekenen pensioengeldige tijd vóór 1 januari 2006	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als de deelneming langer dan één jaar wordt onderbroken en geen waardeoverdracht, bedoeld in artikel 11.1 of artikel 11.2 van het pensioenreglement, zoals deze luiden op 31 december 2005, heeft plaatsgevonden, wordt de premievrije aanspraak, berekend met toepassing van artikel 10.1 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005 omgezet in een aanspraak berekend aan de hand van het pensioengevend inkomen en de franchise voor het jaar van herintreding. 2. Als het pensioengevend inkomen met meer dan 25% is gestegen ten opzichte van het laatstelijk daaraan voorafgaand vastgestelde pensioengevend inkomen nadat dat met overeenkomstige toepassing van artikel 12.1 van het pensioenreglement, zoals dit luidde op 31 december 2005, is aangepast wordt de pensioengeldige tijd die is gelegen voor de stijging van het pensioengevend inkomen vermenigvuldigd met een breuk. Hierbij wordt de teller gevormd door het laatste pensioengevend inkomen voor de stijging. De noemer wordt gevormd door het met meer dan 25% gestegen pensioengevend inkomen. 3. Als het pensioengevend inkomen met 5% of meer is gedaald ten opzichte van het daaraan voorafgaand vastgestelde pensioengevend inkomen nadat dat met overeenkomstige toepassing van artikel 12.1 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005 is aangepast, en het pensioengevend inkomen waarnaar het pensioen is berekend nog steeds minder bedraagt dan het pensioengevend inkomen voor de daling nadat dat met overeenkomstige toepassing van artikel 12.1 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005, is aangepast, wordt de pensioengeldige tijd gelegen voor de daling van het pensioengevend inkomen vermenigvuldigd met een breuk. Hierbij wordt de teller gevormd door het laatste pensioengevend inkomen voor de daling. De noemer wordt gevormd door het pensioengevend inkomen waarnaar het pensioen is berekend. 4. De pensioenaanspraken bedragen ten gevolge van de toepassing van de voorgaande leden van omrekenen niet minder dan de pensioenaanspraken voor de toepassing daarvan.

§ 6 Ouderdomspensioen

Algemene bepalingen

Artikel 17.6.1 Toekenning, betaling en einde ouderdomspensioen

1. ABP kent het ouderdomspensioen toe op schriftelijke aanvraag van de belanghebbende.
2. ABP betaalt het ouderdomspensioen elke maand in de tweede helft van die maand.
3. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde is overleden.

Artikel 17.6.2 Recht op ouderdomspensioen

1. De deelnemer en gewezen deelnemer hebben recht op ouderdomspensioen op de dag waarop zij 65 jaar worden.
2. De deelnemer met recht op:

- a. een werkloosheidsuitkering, toegekend vanwege werkloosheid na ontslag uit een dienstverhouding bij de Minister van Defensie;
  - b. een arbeidsongeschiktheidspensioen
- heeft recht op ouderdomspensioen op de eerste dag van de maand waarin hij 65 jaar wordt.

Artikel 17.6.3 Berekening ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen bedraagt jaarlijks het bedrag dat wordt berekend volgens de formule: pensioengeldige tijd * 1,75% * (pensioengevend inkomen -/- franchise).
2. De in het eerste lid bedoelde pensioengeldige tijd is de pensioengeldige tijd bedoeld in paragraaf 5.
3. Het in het eerste lid bedoelde inkomen, is het inkomen, bedoeld in paragraaf 3 dat is vastgesteld voor het jaar voorafgaande aan het jaar waarin het ontslag heeft plaatsgevonden.
4. Als na ontslag recht op een ontslaguitkering heeft bestaan, wordt uitgegaan van het inkomen van het jaar voorafgaande aan het jaar waarin de ontslaguitkering is beëindigd.
5. Als na ontslag recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen heeft bestaan, wordt uitgegaan van het inkomen, bedoeld in het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen.
6. De in het eerste lid bedoelde franchise is de franchise voor de vaststelling van de premiegrondslag, bedoeld in artikel 17.4.2. De franchise is vermeld in bijlage A bij dit hoofdstuk.
7. ABP indexeert het ouderdomspensioen volgens artikel 17.11.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.6.3	
Toeslagen in verband met pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het ouderdomspensioen als sprake is van pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001 de toeslagen in verband met de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraken. 2. De overgangsbepalingen B tot en met D bij artikel 17.6.3 geven aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.6.3	
Toeslag over pensioengeldige tijd vóór 1 januari 1986	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op het ouderdomspensioen berekend naar pensioengeldige tijd vóór 1 januari 1986 wordt: <ol style="list-style-type: none"> a. een toeslag verleend als deze tijd samenvalt met tijd gedurende welke de partner van de gepensioneerde niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest ingevolge de AOW; of b. op schriftelijk verzoek een toeslag verleend als deze diensttijd samenvalt met tijd die wordt gebruikt voor de vaststelling van een vermindering op een pensioen van de partner van de gepensioneerde. 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar waarin sprake is van samenval een percentage van de franchise. 3. Het percentage, bedoeld in het tweede lid wordt vastgesteld voor de situatie, bedoeld in het eerste lid, <ol style="list-style-type: none"> a. onderdeel a, 1 procent van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 1 juni 2001 recht had, uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, bedoeld in artikel 4.2 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 1 juni 2001. b. onderdeel b, 2 procent van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 31 mei 2001 recht had, uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, bedoeld in artikel 4.2 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 1 juni 2001.
A. Toeslag: niet verzekerde AOW-tijd/ vrijwillige premiebetaling/ samenvallende tijd	
B. Toeslag: inkomensafhankelijke AOW-toeslag	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op het ouderdomspensioen berekend naar pensioengeldige tijd voor 1 januari 1986 wordt een toeslag verleend zolang een inkomensafhankelijke toeslag ingevolge de AOW wordt verminderd als gevolg van het inkomen van de partner. 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid, bedraagt pre pensioentellend jaar 2% van het verschil tussen de maximaal toe te kennen AOW-toeslag en de toegekende AOW- toeslag.

Overgangsbepaling C bij artikel 17.6.3	
Toeslag over pensioengeldige tijd tussen 31 december 1985 en 1 januari 1995	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op het ouderdomspensioen berekend naar pensioengeldige tijd gelegen tussen 31 december 1985 en 1 januari 1995, wordt op schriftelijk verzoek een toeslag verleend als deze diensttijd samenvalt met tijd die wordt gebruikt voor de vaststelling van een vermindering op een pensioen van de partner van de gepensioneerde. 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar waarin sprake is van samenval een percentage van de franchise. 3. Het percentage, bedoeld in het tweede lid wordt vastgesteld door 0,525% van

	de franchise, bedoeld in artikel F11a van de Amp-wet aan te passen naar het niveau op 31 mei 2001 en vervolgens uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, bedoeld in artikel 4.2 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 1 juni 2001.
--	---

Overgangsbepaling D bij artikel 17.6.3

Maximering toeslagen over pensioengeldige tijd vóór 1 januari 1996	De som van de toeslagen, bedoeld in de overgangsbepalingen A, B en C bij artikel 17.6.3 bedraagt per pensioentellend jaar in totaal, in geval een deelnemer die voor de AOW: <ol style="list-style-type: none"> als ongehuwd wordt aangemerkt, een percentage van de op 31 mei 2001 geldende franchise, dat overeenkomt met twee procent van het AOW-pensioen waarop een ongehuwde op 31 mei 2001 recht heeft; als gehuwd wordt aangemerkt, een percentage van de op 31 mei 2001 geldende franchise, dat overeenkomt met twee procent van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 31 mei 2001 recht heeft.
--	--

Overgangsbepaling E bij artikel 17.6.3

Recht op pensioen op leeftijd 60 jaar tot leeftijd 65 jaar over tijd vóór 1 juni 2001	Als ingevolge hoofdstuk Y van de Amp-wet uitzicht bestond op pensioen op leeftijd 60 jaar tot de eerste dag van de maand waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt dan wordt een pensioen toegekend op basis van de regels die terzake vóór 1 juni 2001 golden.
---	--

Bijzondere bepalingen

Artikel 17.6.4 Toekenning ouderdomspensioen bij overschrijding inkomen

Zodra het ouderdomspensioen op of na 65 jaar in enig jaar meer bedraagt dan het inkomen van het jaar daaraan voorafgaand, kent ABP het ouderdomspensioen zonder aanvraag toe en eindigt de opbouw van pensioen.

Artikel 17.6.5 Verhoging ouderdomspensioen bij lage grondslag

- Als het inkomen in een jaar gelijk is aan of minder bedraagt dan het grensbedrag vermeld in bijlage A bij dit hoofdstuk, vult ABP het ouderdomspensioen aan met een bedrag voor elk voor de berekening van dat pensioen geldend jaar.
- Als het inkomen in een jaar hoger is dan het grensbedrag, bedraagt het ouderdomspensioen niet minder dan het met toepassing van het vorige lid zou hebben bedragen bij een inkomen gelijk aan het grensbedrag.
- ABP indexeert het grensbedrag en het bedrag van de aanvulling volgens artikel 17.11.1.
- Bijlage A bij dit hoofdstuk vermeldt het grensbedrag, het bedrag voor de berekening van de aanvulling en de periode waarvoor die bedragen gelden. ABP wijzigt de bijlage na iedere indexatie volgens het derde lid.

Artikel 17.6.6 Bijzonder ouderdomspensioen

- Met gewezen echtgenoot wordt in dit artikel ook bedoeld gewezen geregistreerde partner. Met echtscheiding wordt ook bedoeld beëindiging van het geregistreerd partnerschap.
- De gewezen echtgenoot heeft recht op bijzonder ouderdomspensioen, als toepassing wordt gegeven aan artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
- Het bijzonder ouderdomspensioen gaat in:
  - op de dag waarop de gewezen echtgenoot 65 jaar wordt, óf
  - wanneer de echtscheiding na dit tijdstip plaatsvindt, zodra artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding van toepassing wordt;
  - maar niet eerder dan een maand nadat ABP de vereiste stukken heeft ontvangen.
- ABP geeft de gewezen echtgenoot een overzicht van het bijzonder ouderdomspensioen.
- ABP geeft de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een afschrift van dat overzicht en een overzicht van het verminderde ouderdomspensioen.

Artikel 17.6.7 Vermindering van ouderdomspensioen met bijzonder ouderdomspensioen

ABP brengt de aanspraken die in aanmerking zijn genomen voor de aanspraak of het recht op een bijzonder ouderdomspensioen blijvend in mindering op het bedrag van het ouderdomspensioen.

Artikel 17.6.8 Vermindering van ouderdomspensioen bij scheiding

- Met gewezen echtgenoot wordt in dit artikel ook bedoeld gewezen geregistreerde partner. Met hertrouwen wordt ook bedoeld het partnerschap opnieuw laten registreren.
- Als de gewezen echtgenoot volgens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht heeft op pensioenverevening, vermindert ABP het ouderdomspensioen met het bedrag van de verevening.
- De vermindering eindigt per het einde van de maand:
  - van overlijden van de gewezen echtgenoot;
  - van overlijden van de gepensioneerde;

- c. waarin partijen ABP schriftelijk hebben laten weten dat ze met elkaar zijn hertrouwd of zich hebben verzoend.
4. ABP geeft de gewezen echtgenoot een overzicht van de opgebouwde aanspraak waarop de verevening zal worden gebaseerd en de ingangsdatum van uitbetaling. ABP geeft de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een afschrift van dat overzicht.

Overgangsbepaling bij artikel 17.6.8	
Verevening vóór 1 juni 2001.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij de toepassing van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding wordt voor de gewezen echtgenoot een correctiebedrag, vastgesteld ter hoogte van 50 procent van het voor de rechthebbende als gehuwde geldende correctiebedrag, bedoeld in artikel 18c.3, tweede lid van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005, vermenigvuldigd met een breuk. De teller is de tot het correctiebedrag leidende diensttijd over de huwelijkse periode. De noemer is de totale tot dat correctiebedrag leidende diensttijd. 2. Als door de partners een ander percentage dan 50 procent dan wel een andere periode dan de huwelijkse periode aan de verevening ten grondslag is gelegd, wordt het in het eerste lid genoemde percentage dan wel de in de teller genoemde periode dienovereenkomstig aangepast. 3. Als de verevening heeft plaatsgevonden krachtens artikel 12, tweede lid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding wordt het percentage, bedoeld in het eerste lid vervangen door 25 procent.

Artikel 17.6.9 Verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen

1. De deelnemer en gewezen deelnemer kunnen bij ingang van het ouderdomspensioen de aanspraak op partnerpensioen bedoeld in hoofdstuk 17, paragraaf 8 omzetten in ouderdomspensioen. Door deze omzetting wordt het ouderdomspensioen met 6% verhoogd.
2. De deelnemer of gewezen deelnemer kan bij ingang van het ouderdomspensioen de aanspraak op partnerpensioen, bedoeld in artikel 17.13.4 omzetten in ouderdomspensioen. Door deze omzetting wordt het ouderdomspensioen over de tijd van deelname aan het PartnerPlusPensioen met 6% verhoogd.
3. De omzetting is onherroepelijk.
4. De partner moet toestemming geven voor de omzetting.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.6.9	
Deelnemer of gewezen deelnemer met opbouw vóór 1 juli 1999	Omzetting van de aanspraak op partnerpensioen in ouderdomspensioen is niet mogelijk voor de aanspraak die is opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.6.9	
Deelnemer of gewezen deelnemer met opbouw vóór 1 januari 2004	Voor de deelnemer of gewezen deelnemer die pensioenopbouw hebben vóór 1 januari 2004 bedraagt het in artikel 17.6.9, eerste lid, genoemde percentage 12 over de tijd tot 1 januari 2004.

Artikel 17.6.10 Afkoop klein ouderdomspensioen

1. Als het ouderdomspensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. Betrokkene ontvangt dan een uitkering ineens.
2. Als de betrokkene op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.
3. Wie in het buitenland woont kan zijn aanspraak op pensioen afkopen en daarvoor een uitkering ineens ontvangen. De waarde van die aanspraak mag in dat geval niet meer bedragen dan het tweevoud van het in het eerste lid bedoelde bedrag.
4. ABP stelt de afkoopsom vast met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen waarbij voor mannen en vrouwen van dezelfde leeftijd bij gelijke rechten op pensioen gelijke bedragen worden uitgekeerd. De hierbij behorende contante waarde factoren zijn opgenomen in bijlage D bij dit hoofdstuk.

Artikel 17.6.11 Overlijdensuitkering

1. ABP kent na het overlijden van de gepensioneerde een overlijdensuitkering toe aan zijn partner van wie hij niet duurzaam gescheiden leefde. De uitkering bedraagt het ouderdomspensioen over twee maanden.
2. ABP keert de overlijdensuitkering niet uit als er geen recht op partnerpensioen is omdat de partner de gepensioneerde opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.
3. Als er geen partner is kent ABP de overlijdensuitkering toe aan:
  - a. de wezen;
  - b. ouders, meerderjarige kinderen, broers of zussen, als de overledene kostwinner van hen was.
4. Als er ook geen personen als bedoeld in het vorige lid zijn, kan ABP de overlijdensuitkering uitbetalen aan een derde voor de betaling van de kosten van de laatste ziekte en lijkbezorging. De nalatenschap van de overledene moet dan niet toereikend zijn voor deze kosten.

Overgangsbepaling A bij § 6	
Pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> Op pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001 en omgezet ingevolge de in artikel 2, eerste lid van de Kaderwet militaire pensioenen bedoelde ministeriële regeling zijn de correctiefactoren als bedoeld in die regeling van toepassing. De correctiebedragen worden toegepast al naar gelang de rechthebbende voor de AOW als gehuwd of ongehuwd wordt aangemerkt.

Overgangsbepaling B bij § 6	
Pensioenen gebaseerd op regelgeving totstandgekomen voor 1922	Pensioenen toegekend op basis van regelgeving die voor 1922 is totstandgekomen blijven, met uitzondering van het bepaalde in artikel 17.11.1, beheerst door die regelgeving.

§ 7 Partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar

Algemene bepalingen

Artikel 17.7.1 Toekenning, betaling en einde partnerpensioen

- ABP kent het partnerpensioen toe op schriftelijke aanvraag van de partner.
- ABP betaalt het partnerpensioen elke maand in de tweede helft van die maand.
- Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner is overleden.

Artikel 17.7.2 Recht op partnerpensioen

Bij overlijden van de deelnemer voor 65 jaar heeft de partner recht op partnerpensioen. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.7.2	
Tijd vóór 1 juni 2001	De op grond van de Amp-wet, de vroegere militaire pensioenwetten in de zin van die wet en de op grond van het Nabestaandenreglement militairen zoals dat reglement luidde op 31 mei 2001 of het Besluit bijzondere voorzieningen militair nabestaandenpensioen zoals dat besluit luidde op 31 mei 2001 in uitzicht gestelde of toegekende pensioenen worden omgezet in een aanspraak of recht op pensioen ingevolge dit hoofdstuk, tenzij de aan het uitzicht of recht op pensioen ten grondslag liggende diensttijd kan worden vergolden met een pensioen ingevolge het Besluit bijzondere militaire pensioenen.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.7.2	
Gewezen deelnemer met pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 januari 1996 en huwelijk voor ontslag	<p>Bij overlijden van de gewezen deelnemer heeft de partner recht op partnerpensioen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de overledene zijn pensioenaanspraken geheel heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996, en - het partnerschap is aangegaan voor het ontslag.

Overgangsbepaling C bij artikel 17.7.2	
Gewezen deelnemer met pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 juli 1999	Bij overlijden van de gewezen deelnemer heeft de partner recht op partnerpensioen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling D bij artikel 17.7.2	
Recht op bijzonder partnerpensioen voor gewezen partner over pensioenaanspraken vóór 1 juli 1999	<ol style="list-style-type: none"> Bij overlijden van de deelnemer vóór 65 jaar heeft de gewezen partner recht op bijzonder partnerpensioen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999. De gewezen partner heeft geen recht op bijzonder partnerpensioen als: <ol style="list-style-type: none"> de partners bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op het einde van het partnerschap dit overeenkomen en ABP daarmee instemt; als de overledene alleen pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996 en geen uitzicht op bijzonder partnerpensioen ingevolge de Amp-wet bestond omdat: <ul style="list-style-type: none"> - de echtscheiding is uitgesproken vóór 1 januari 1966; - de echtscheiding is uitgesproken vóór 1 oktober 1971 op vordering van de man; - het partnerschap is aangegaan na het ontslag van de gepensioneerde; - hij de deelnemer of gewezen deelnemer opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor is veroordeeld

Overgangsbepaling E bij artikel 17.7.2	
Reservist	1. Aan het pensioen van de reservist, zoals dat op 1 juni 2001 bij

	<p>toetreden tot ABP is omgezet, is geen recht op partnerpensioen verbonden.</p> <p>2. Reservist is degene die op grond van artikel E3, eerste lid, van de Amp-wet of daarmee overeenkomende bepalingen in vroegere militaire pensioenwetten in de zin van die wet recht op pensioen heeft.</p>
--	---

Artikel 17.7.3 Berekening partnerpensioen

1. Het partnerpensioen bedraagt bij overlijden van de deelnemer voor 65 jaar vijf zevende deel van het ouderdomspensioen.
2. ABP berekent het partnerpensioen ook over de tijd na het overlijden tot het einde van de maand waarin de overledene 65 jaar zou zijn geworden. Bij de doortelling wordt rekening gehouden met de beperking van de pensioenopbouw die zou gelden wanneer de deelnemer met leeftijdsontslag zou zijn gegaan.
3. Het partnerpensioen gaat niet uit boven het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
4. ABP indexeert het partnerpensioen volgens artikel 17.11.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.7.3	
Toeslagen in verband met pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het partnerpensioen als sprake is van pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001 de toeslagen in verband met de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraken. 2. De overgangsbepaling B bij artikel 17.7.3 geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.7.3	
Toeslag over pensioengeldige tijd vóór 1 januari 1986	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op partnerpensioen berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1986, wordt: <ol style="list-style-type: none"> a. een toeslag verleend als deze diensttijd samenvalt met tijd gedurende welke de partner van de gepensioneerde niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest ingevolge de AOW; of b. op schriftelijk verzoek een toeslag verleend indien deze diensttijd samenvalt met tijd die wordt gebruikt voor de vaststelling van een vermindering op een pensioen van de partner van de gepensioneerde. 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar waarin sprake is van samenval een percentage van de franchise. Het percentage, bedoeld in de vorige volzin wordt vastgesteld door voor de situatie, bedoel in het eerste lid: <ol style="list-style-type: none"> a. onderdeel a, 70% van 1% van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 1 juni 2001 recht had, uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, ten bedrage van € 14.022; b. onderdeel b, 70% van 2% van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 31 mei 2001 recht had, uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, ten bedrage van € 14.022.

Overgangsbepaling C bij artikel 17.7.3	
Gewezen deelnemer met pensioenaanspraken opgebouwd geheel of gedeeltelijk vóór 1 juli 1999	Als de overledene een gewezen deelnemer was, berekent ABP het partnerpensioen alleen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling D bij artikel 17.7.3	
Berekening bijzonder partnerpensioen	ABP berekent het bijzonder partnerpensioen, bedoeld in overgangsbepaling D bij artikel 17.7.2 over de aanspraken opgebouwd: tot datum einde partnerschap, maar uiterlijk tot 1 juli 1999.

Overgangsbepaling E bij artikel 17.7.3	
Berekening bijzonder partnerpensioen bij einde partnerschap vóór 1 januari 1996 en einde deelnemerschap ná 1 januari 1996	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd op 31 december 1995 en op 1 januari 1996 en het partnerschap is geëindigd vóór 1 januari 1996, bedraagt het bijzonder partnerpensioen vijf zevende deel van het ouderdomspensioen berekend tot het einde van het partnerschap. Daarbij wordt evenwel de berekeningsgrondslag in de zin van de Amp-wet in aanmerking genomen voor het jaar 1995.

Overgangsbepaling F bij artikel 17.7.3	
Recht op pensioen op leeftijd 60 jaar tot leeftijd 65 jaar over tijd vóór 1 juni 2001	Als ingevolge hoofdstuk Y van de Amp-wet, zoals die wet luidde op 31 mei 2001 uitzicht bestond op pensioen op leeftijd 60 jaar tot de eerste dag van de maand waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt dan wordt een pensioen toegekend op basis van de regels die ter zake vóór 1 juni 2001 golden.

Artikel 17.7.4 Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen

1. De partner met recht op partnerpensioen die nog geen 65 jaar is, heeft recht op een toeslag van 7,5% van het partnerpensioen. De toeslag bedraagt niet meer dan het bedrag vermeld in bijlage A bij dit hoofdstuk.

2. De toeslag eindigt op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt.
3. De partner heeft geen recht op deze toeslag als het partnerpensioen opnieuw is vastgesteld volgens artikel 17.7.6.

Overgangsbepaling bij artikel 17.7.4	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Voor zover de aanspraak op partnerpensioen is opgebouwd vóór 1 juli 1999, bedraagt de toeslag 15%.

Bijzondere bepalingen

Artikel 17.7.5 Geen recht op partnerpensioen

De partner heeft geen recht op partnerpensioen als hij opzettelijk zijn partner van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.

Artikel 17.7.6 Berekening partnerpensioen: bijzondere bepalingen

1. Als er sprake is van een nieuw partnerschap of als de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw, stelt ABP het partnerpensioen blijvend opnieuw vast. ABP berekent het partnerpensioen dan zonder toepassing van het tweede lid van artikel 17.7.3. Dit opnieuw vastgestelde pensioen gaat in met ingang van de maand nadat de partner een nieuw partnerschap is aangegaan of een gezamenlijke huishouding is gaan voeren als bedoeld in de Anw.
2. Als er in verband met hetzelfde overlijden ook recht op een of meer bijzondere partnerpensioenen bestaat, vermindert ABP het partnerpensioen met deze bijzondere partnerpensioenen. Deze vermindering vindt ook plaats als gekozen is voor omzetting van het verevende ouderdompensioen en het bijzonder partnerpensioen in een eigen recht op ouderdompensioen voor de partner als bedoeld in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
3. Als bij de berekening van het ouderdompensioen een korting op het salaris heeft plaatsgevonden wegens leeftijd, laat ABP bij de berekening van het partnerpensioen deze korting buiten beschouwing.
4. Als de partner met recht op partnerpensioen in verband met een volgend overlijden opnieuw recht krijgt op partnerpensioen krachtens dit of een ander pensioenreglement, telt ABP samenlopende tijd alleen mee bij de pensioenberekening waar die tijd het hoogste bedrag oplevert.

Artikel 17.7.7 Mededelingsplicht

Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Overgangsbepaling bij artikel 17.7.7	
Recht op nabestaandpensioen berekend over diensttijd vóór 1 januari 1996	Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1996 een Anw-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Artikel 17.7.8 Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw

1. De partner van een deelnemer met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij geen of niet langer recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag eindigt na 12 maanden als de partner bij toekenning van het partnerpensioen jonger is dan 40 jaar.
4. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering.
5. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering.
6. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.7.8	
Recht op toeslag is ontstaan vóór 1 juni 2001	Als het recht op de toeslag is ontstaan vóór 1 juni 2001 en op 31 mei 2001 de niveaugarantie bedoeld in artikel 29, tweede lid van het Nabestaandenreglement militairen zoals dat reglement luidde op 31 mei 2001 van toepassing is, handhaaft ABP deze toeslag op het laatstelijk vóór 1 juni 2001 vastgestelde niveau, tenzij de toeslag volgens artikel 17.7.8 hoger is.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.7.8	
Toeslag over pensioengeldige tijd vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op het partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen berekend naar diensttijd voor 1 januari 1996, wordt een toeslag verleend indien de partner: <ol style="list-style-type: none"> a. geen recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering; en b. geen recht heeft op een toeslag ingevolge artikel 17.7.8. 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar: <ol style="list-style-type: none"> a. voor zover de tijd is gelegen voor 1 januari 1986, 2% van de krachtens de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering; b. voor zover de tijd is gelegen tussen 31 december 1985 en 1 januari 1996, 2,5% van de krachtens de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering. 3. Het recht op de toeslag, bedoeld in het eerste lid vervalt met ingang van de eerste dag van de maand waarin: <ol style="list-style-type: none"> a. de pensioengerechtigde 65 jaar wordt; b. de partner recht krijgt op een Anw-nabestaandenuitkering.

Artikel 17.7.9 Toeslag: compensatie bij verminderde Anw

1. De partner van een deelnemer met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw-nabestaandenuitkering door inkomen uit of in verband met arbeid.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkering en de ingevolge artikel 18 van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering.
4. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw-nabestaandenuitkering is gewijzigd.
5. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.7.9	
Recht op toeslag is ontstaan vóór 1 juli 1999	Als het recht op de toeslag is ontstaan vóór 1 juli 1999 en de niveaugarantie bedoeld in artikel 29a, tweede lid van het Nabestaandenreglement militairen zoals dat reglement luidde op 31 mei 2001 van toepassing is, handhaaft ABP deze toeslag op het laatstelijk voor 1 juli 1999 vastgestelde niveau, tenzij de toeslag volgens artikel 17.7.9 hoger is.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.7.9	
Recht op toeslag voor degene die vóór 1 juli 1996 met dezelfde persoon samenwoont, waardoor de Anw is verminderd en die op 1 januari 1998 55 jaar of ouder is	<ol style="list-style-type: none"> 1. De partner van een deelnemer of gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw-nabestaandenuitkering door samenwoning voor zover: hij op 1 januari 1998 55 jaar is, en al vóór 1 juli 1996 met dezelfde partner ongehuwd samenwoont. 2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden. 3. Deze toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkeringen de ingevolge artikel 67, derde of negende lid, van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering. 4. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw is gewijzigd. 5. Het recht op toeslag vervalt: <ol style="list-style-type: none"> a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt; b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat; c. op de eerste dag van de maand waarin de vermindering ongedaan wordt gemaakt.

Artikel 17.7.10 Afkoop klein partnerpensioen

1. Als het partnerpensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. De partner ontvangt dan een uitkering ineens.
2. Als de partner op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.

3. ABP stelt de afkoopsom vast met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen waarbij voor mannen en vrouwen van dezelfde leeftijd bij gelijke rechten op pensioen gelijke bedragen worden uitgekeerd. De hierbij behorende contante waarde factoren zijn opgenomen in bijlage D bij dit hoofdstuk.

Overgangsbepaling A bij § 7	
Pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> Op pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001 en omgezet ingevolge de in artikel 2, eerste lid van de Kaderwet militaire pensioenen bedoelde ministeriële regeling zijn de correctiebedragen als bedoeld in die regeling van toepassing. De correctiebedragen worden toegepast al naar gelang de rechthebbende voor de AOW als gehuwd of ongehuwd wordt aangemerkt.

Overgangsbepaling B bij § 7	
Pensioenen gebaseerd op regelgeving totstandgekomen voor 1922	Pensioenen toegekend op basis van regelgeving die voor 1922 is totstandgekomen blijven, met uitzondering van het bepaalde in artikel 17.11.1, beheerst door die regelgeving.

§ 8 Partnerpensioen bij overlijden op of na 65 jaar

Algemene bepalingen

Artikel 17.8.1 Toekenning pensioen, betaling pensioen en einde partnerpensioen

- ABP kent het pensioen toe op schriftelijke aanvraag van de partner of bijzondere partner.
- ABP betaalt het pensioen elke maand in de tweede helft van die maand.
- Het pensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner of bijzondere partner is overleden.

Artikel 17.8.2 Recht op partnerpensioen

- Bij overlijden van de gepensioneerde op of na 65 jaar heeft de partner recht op partnerpensioen, tenzij het partnerschap is aangegaan op of na de dag waarop de deelnemer of gepensioneerde 65 jaar is geworden. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.
- Voor zover omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 17.6.9 heeft plaatsgevonden heeft de partner geen recht op partnerpensioen.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.8.2	
Tijd vóór 1 juni 2001	De op grond van de Amp-wet, de vroegere militaire pensioenwetten in de zin van die wet en de op grond van het Nabestaandenreglement militairen zoals dat reglement luidde op 31 mei 2001 of het Besluit bijzondere voorzieningen militair nabestaandenpensioen zoals dat besluit luidde op 31 mei 2001 in uitzicht gestelde of toegekende pensioenen worden omgezet in een aanspraak of recht op pensioen ingevolge dit hoofdstuk, tenzij de aan het uitzicht of recht op pensioen ten grondslag liggende diensttijd kan worden vergolden met een pensioen ingevolge het Besluit bijzondere militaire pensioenen.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.8.2	
Gepensioneerde met pensioenaanspraken geheel opgebouwd vóór 1 januari 1996 en partnerschap vóór ontslag	Bij overlijden van de gepensioneerde heeft de partner recht op partnerpensioen als: <ol style="list-style-type: none"> de overledene zijn pensioenaanspraken geheel heeft opgebouwd vóór 1 januari 1996, en het partnerschap is aangegaan vóór het ontslag.

Overgangsbepaling C bij artikel 17.8.2	
Reservist	<ol style="list-style-type: none"> Aan het pensioen van de reservist, zoals dat op 1 juni 2001 bij toetreden tot het ABP is omgezet, is geen recht op partnerpensioen verbonden. Reservist is degene die op grond van artikel E3, eerste lid, van de Amp-wet of daarmee overeenkomende bepalingen in vroegere militaire pensioenwetten in de zin van die wet recht op pensioen heeft.

Artikel 17.8.3 Berekening partnerpensioen

- Het partnerpensioen bedraagt bij overlijden op of na 65 jaar vijf veertiende deel van het ouderdomspensioen.
- Als de deelnemer heeft gekozen voor PartnerPlusPensioen als bedoeld in artikel 17.13.4 wordt het partnerpensioen verhoogd met vijf veertiende deel van het ouderdomspensioen dat is opgebouwd in de periode van deelname aan PartnerPlusPensioen.
- Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van toepassing voor zover geen omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 17.6.9 heeft plaatsgevonden.

4. Als de deelnemer overlijdt voor het einde van de maand waarin hij 65 jaar is of zou zijn geworden, berekent ABP het partnerpensioen ook over de tijd na het overlijden tot het einde van de maand waarin de overledene 65 jaar zou zijn geworden. Bij de doortelling wordt rekening gehouden met de beperking van de pensioenopbouw die zou gelden wanneer de deelnemer met leeftijdsontslag zou zijn gegaan.
5. Het partnerpensioen gaat niet uit boven het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
6. ABP indexeert het partnerpensioen volgens artikel 17.11.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.8.3	
Toeslagen in verband met pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP betreft bij de berekening van het partnerpensioen als sprake is van pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001 de toeslagen in verband met de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraken. 2. De overgangsbepaling B bij artikel 17.8.3 geeft aan in welke gevallen en tot welke bedragen een toeslag wordt verleend.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.8.3	
Toeslag over pensioengeldige tijd vóór 1 januari 1986	<p>Op partnerpensioen berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1986, wordt:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. een toeslag verleend indien deze diensttijd samenvalt met tijd gedurende welke de partner van de gepensioneerd niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest ingevolge AOW; of b. op schriftelijk verzoek een toeslag verleend indien deze diensttijd samenvalt met tijd die wordt gebruikt voor de vaststelling van een vermindering op een pensioen van de partner van de gepensioneerde. <ol style="list-style-type: none"> 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar waarin sprake is van samenval een percentage van de franchise. 3. Het percentage, bedoeld in het tweede lid wordt vastgesteld door voor de situatie, bedoeld in het eerste lid: <ol style="list-style-type: none"> a. onderdeel a, 70% van 1% van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 1 juni 2001 recht had, uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, ten bedrage van € 14.022; b. onderdeel b, 70% van 2% van tweemaal het AOW-pensioen waarop een gehuwde op 31 mei 2001 recht heeft, uit te drukken in een percentage van de op 1 juni 2001 geldende franchise, ten bedrage van € 14.022.

Overgangsbepaling C bij artikel 17.8.3	
Gepensioneerde heeft gekozen voor verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Als de gepensioneerde gekozen heeft voor verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen als bedoeld in artikel 17.6.9 berekent ABP het partnerpensioen alleen over de pensioenaanspraken geheel of gedeeltelijk opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling D bij artikel 17.8.3	
Recht op pensioen op leeftijd 60 jaar tot leeftijd 65 jaar over tijd vóór 1 juni 2001	Als ingevolge hoofdstuk Y van de Amp-wet uitzicht bestond op pensioen op leeftijd 60 jaar tot de eerste dag van de maand waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt dan wordt een pensioen toegekend op basis van de regels die ter zake vóór 1 juni 2001 golden.

Overgangsbepaling E bij artikel 17.8.3	
Gepensioneerde met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2004	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 2004 bedraagt het partnerpensioen over deze pensioenaanspraken vijf zevende deel van het ouderdomspensioen.

Artikel 17.8.4 Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over pensioen

1. De partner met recht op partnerpensioen die nog geen 65 jaar is, heeft recht op een toeslag van 7,5% van het partnerpensioen. De toeslag bedraagt niet meer dan het bedrag vermeld in bijlage A bij dit hoofdstuk.
2. De toeslag eindigt op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt.

Overgangsbepaling bij artikel 17.8.4	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Voor zover de aanspraak op partnerpensioen is opgebouwd vóór 1 juli 1999, bedraagt de toeslag 15%.

Artikel 17.8.5 Recht op bijzonder partnerpensioen

1. Bij overlijden van de gepensioneerde op of na 65 jaar heeft de gewezen partner recht op bijzonder partnerpensioen. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.
2. De gewezen partner heeft bij overlijden geen recht op bijzonder partnerpensioen, als

- a. het partnerschap is aangegaan op of na de dag waarop de deelnemer of gepensioneerde 65 jaar is geworden;
  - b. de partners bij huwelijks voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op het einde van het partnerschap dit overeenkomen en ABP daarmee instemt.
3. Voor zover omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 17.6.9 heeft plaatsgevonden heeft de gewezen partner geen recht op bijzonder partnerpensioen.

Overgangsbepaling bij artikel 17.8.5	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juni 2001	De bijzondere partner heeft recht op bijzonder partnerpensioen over de tijd vóór 1 juni 2001, als dit recht op 31 mei 2001 bestond op grond van het Nabestaandenreglement militairen of het Besluit bijzondere voorzieningen militair nabestaandenpensioen.

Artikel 17.8.6 Berekening bijzonder partnerpensioen

1. Het bijzonder partnerpensioen bedraagt vijf veertiende deel van het ouderdomspensioen berekend tot de datum einde van het partnerschap.
2. Als de deelnemer heeft gekozen voor PartnerPlusPensioen als bedoeld in artikel 17.13.4 wordt het partnerpensioen verhoogd met vijf veertiende deel van het ouderdomspensioen dat is opgebouwd in de periode van deelname aan het PartnerPlusPensioen.
3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van toepassing voor zover geen omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 17.6.9 heeft plaatsgevonden.
4. ABP indexeert het partnerpensioen volgens artikel 17.11.1 indexatiebepaling.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.8.6	
Gepensioneerde heeft gekozen voor verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen met pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999	Als de gepensioneerde gekozen heeft voor verhoging ouderdomspensioen door omzetting partnerpensioen als bedoeld in artikel 17.6.9 berekent ABP het bijzonder partnerpensioen alleen over de pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 juli 1999.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.8.6	
Berekening bijzonder partnerpensioen bij einde partnerschap vóór 1 januari 1996 en einde deelnemerschap ná 1 januari 1996	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd op 31 december 1995 en op 1 januari 1996 en het partnerschap is geëindigd vóór 1 januari 1996, bedraagt het bijzonder partnerpensioen vijf zevende deel van het ouderdomspensioen berekend tot het einde van het partnerschap. Daarbij wordt evenwel de berekeningsgrondslag in de zin van de Amp-wet in aanmerking genomen voor het jaar 1995.

Overgangsbepaling C bij artikel 17.8.6	
Pensioenaanspraken opgebouwd vóór 1 januari 2004	Als de overledene pensioenaanspraken heeft opgebouwd vóór 1 januari 2004 bedraagt het bijzonder partnerpensioen over deze pensioenaanspraken vijf zevende deel van het ouderdomspensioen.

Bijzondere bepalingen

Artikel 17.8.7 Geen recht op (bijzonder) partnerpensioen

De partner of gewezen partner heeft geen recht op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen als hij opzettelijk zijn partner of gewezen partner van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.

Artikel 17.8.8 Berekening (bijzonder) partnerpensioen: bijzondere bepalingen

1. Als er in verband met hetzelfde overlijden ook recht op een of meer bijzondere partnerpensioenen bestaat, vermindert ABP het partnerpensioen met deze bijzondere partnerpensioenen. Deze vermindering vindt ook plaats als gekozen is voor omzetting van het verevende ouderdomspensioen en het bijzonder partnerpensioen in een eigen recht op ouderdomspensioen voor de partner als bedoeld in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
2. Als bij de berekening van het ouderdomspensioen een korting op het salaris heeft plaatsgevonden wegens leeftijd, laat ABP bij de berekening van het partnerpensioen deze korting buiten beschouwing.
3. Als de partner met recht op partnerpensioen in verband met een volgend overlijden opnieuw recht krijgt op partnerpensioen krachtens dit of een ander pensioenreglement, telt ABP samenlopende tijd alleen mee bij de pensioenberekening waar die tijd het hoogste bedrag oplevert.

Artikel 17.8.9 Mededelingsplicht

Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Overgangsbepaling bij artikel 17.8.9	
Recht op partnerpensioen berekend over diensttijd vóór 1 januari 1996	Als degene aan wie ABP een partnerpensioen heeft toegekend berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1996 een Anw-uitkering gaat genieten of als die uitkering wijzigt, moet hij dit onmiddellijk schriftelijk aan ABP meedelen.

Artikel 17.8.10 Toeslag: compensatie indien geen recht op Anw

1. De partner van een gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij geen of niet langer recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag eindigt na 12 maanden als de partner bij toekenning van het partnerpensioen jonger is dan 40 jaar.
4. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering.
5. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering.
6. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt;
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.8.10	
Recht op toeslag is ontstaan vóór 1 juni 2001	Als het recht op de toeslag is ontstaan vóór 1 juni 2001 en op 31 mei 2001 de niveaugarantie bedoeld in artikel 29, tweede lid van het nabestaandenreglement van toepassing is, handhaaft ABP deze toeslag op het laatstelijk vóór 1 juni 2001 vastgestelde niveau, tenzij de toeslag volgens artikel 17.8.10 hoger is.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.8.10	
Pensioentijd gelegen vóór 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op het partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen berekend naar diensttijd vóór 1 januari 1996, wordt een toeslag verleend indien de partner: <ol style="list-style-type: none"> a. geen recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering; en b. geen recht heeft op een toeslag ingevolge artikel 17.7.8. 2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar: <ol style="list-style-type: none"> a. voor zover de tijd is gelegen voor 1 januari 1986, 2% van de krachtens de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering; b. voor zover de tijd is gelegen tussen 31 december 1985 en 1 januari 1996, 2,5% van de krachtens de artikel 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering. 3. Het recht op de toeslag, bedoeld in het eerste lid vervalt met ingang van de eerste dag van de maand waarin: <ol style="list-style-type: none"> a. de pensioengerechtigde 65 jaar wordt; b. de partner recht krijgt op een Anw-nabestaandenuitkering.

Artikel 17.8.11 Toeslag: compensatie bij verminderde Anw

1. De partner van een gepensioneerde met recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw-nabestaandenuitkering door inkomen uit of in verband met arbeid.
2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden.
3. De toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkering en de ingevolge artikel 18 van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering.
4. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw-nabestaandenuitkering is gewijzigd.
5. Het recht op de toeslag vervalt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt
  - b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat of de partner een gezamenlijke huishouding gaat voeren als bedoeld in de Anw.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.8.11	
Recht op toeslag is ontstaan vóór 1 juli 1999	Als het recht op de toeslag is ontstaan vóór 1 juli 1999 en de niveaugarantie bedoeld in artikel 29a, tweede lid van het nabestaandenreglement van toepassing is, handhaaft ABP deze toeslag op het laatstelijk vóór 1 juli 1999 vastgestelde niveau, tenzij de toeslag volgens artikel 17.8.11 hoger is.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.8.11	
Recht op toeslag voor degene die vóór 1 juli 1996 met dezelfde persoon samenwoont, waardoor de Anw is	1. De partner van een deelnemer of gepensioneerde het recht op partnerpensioen heeft recht op een toeslag als hij recht heeft op een verminderde Anw-nabestaandenuitkering door samenwoning voor

verminderd en die op 1 januari 1998 55 jaar of ouder is	zover: a. hij op 1 januari 1998 55 jaar is, en b. al vóór 1 juli 1996 met dezelfde partner ongehuwd samenwoont. 2. De toeslag gaat in met ingang van de maand waarin de partner voldoet aan de voorwaarden. 3. Deze toeslag bedraagt per jaar waarover pensioen wordt berekend 1,875% van het verschil tussen de ingevolge de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde volledige nabestaandenuitkering en de ingevolge artikel 67, derde of negende lid, van de Anw vastgestelde verminderde nabestaandenuitkering. 4. De maximale toeslag bedraagt niet meer dan 75% van de Anw-nabestaandenuitkering. ABP stelt de toeslag opnieuw vast als de verminderde Anw-nabestaandenuitkering is gewijzigd. 5. Het recht op toeslag vervalt: a. op de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt; b. op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de partner weer een partnerschap aangaat; c. op de eerste dag van de maand waarin de vermindering ongedaan wordt gemaakt.
---	--

Artikel 17.8.12 Premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen

1. Als het partnerschap anders dan door overlijden eindigt op of na 65 jaar van de gepensioneerde krijgt de gewezen partner een premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
2. ABP stelt de premievrije aanspraak vast volgens de artikelen 17.8.6.
3. ABP geeft de gewezen partner een overzicht van deze aanspraak.

Overgangsbepaling bij artikel 17.8.12	
Premievrije aanspraken op bijzonder partnerpensioen bij einde partnerschap vóór 65 jaar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als het partnerschap anders dan door overlijden eindigt voor 65 jaar van de deelnemer of gewezen deelnemer krijgt de gewezen partner een premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen. 2. ABP stelt de premievrije aanspraak vast volgens artikel 17.8.6. 3. ABP stelt daarbij tevens de aanspraak vast opgebouwd na 30 juni 1999 tot datum einde partnerschap voor de situatie dat de deelnemer of gewezen deelnemer zou overlijden na 65 jaar.

Artikel 17.8.13 Afkoop klein partnerpensioen

1. Als het partnerpensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. De partner ontvangt dan een uitkering ineens.
2. Als de partner op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.
3. ABP stelt de afkoopsom vast met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen waarbij voor mannen en vrouwen van dezelfde leeftijd bij gelijke rechten op pensioen gelijke bedragen worden uitgekeerd. De hierbij behorende contante waarde factoren zijn opgenomen in bijlage D bij dit hoofdstuk.

Overgangsbepaling A bij § 8	
Pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001 en omgezet ingevolge de in artikel 2, eerste lid van de Kaderwet militaire pensioenen bedoelde ministeriële regeling zijn de correctiebedragen als bedoeld in die regeling van toepassing. 2. De correctiebedragen worden toegepast al naar gelang de rechthebbende voor de AOW als gehuwd of ongehuwd wordt aangemerkt.

Overgangsbepaling B bij § 8	
Pensioenen gebaseerd op regelgeving totstandgekomen voor 1922	Pensioenen toegekend op basis van regelgeving die voor 1922 is totstandgekomen blijven, met uitzondering van het bepaalde in artikel 17.11.1, beheerst door die regelgeving.

§ 9 Wezenpensioen

Algemene bepalingen

Artikel 17.9.1 Toekenning, betaling en einde wezenpensioen

1. ABP kent het wezenpensioen toe op schriftelijke aanvraag van of namens de wees.
2. ABP betaalt het wezenpensioen elke maand in de tweede helft van die maand.
3. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees:
  - a. is overleden;
  - b. 21 jaar is geworden; of daaraan voorafgaand een partnerschap is aangegaan;
  - c. wettig kind is geworden van een ander dan de partner of gewezen partner met recht op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.

Artikel 17.9.2 Recht op wezenpensioen

1. Bij overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde heeft de wees recht op wezenpensioen als de wees:
  - a. nog geen 21 jaar is;
  - b. niet betrokken is (geweest) bij een partnerschap.
2. Het pensioen gaat in op de dag volgende op de dag van overlijden.
3. Onder wees wordt verstaan:
  - a. het kind geboren of geadopteerd tijdens een partnerschap;
  - b. het kind dat deel uitmaakte van het gezin van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde waarvoor hij de kosten van levensonderhoud droeg;
  - c. het kind van de vrouwelijke deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde waarmee de familierechtelijke betrekking niet door adoptie is verbroken;
  - d. het kind voor wie de mannelijke deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde op datum overlijden tot onderhoud was verplicht op grond van artikel 1 : 394 van het Burgerlijk Wetboek of bij authentieke akte.

Artikel 17.9.3 Berekening wezenpensioen

1. Het wezenpensioen bedraagt een zevende deel van het ouderdompensioen als de verzorger van de wees in verband met hetzelfde overlijden recht heeft op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.
2. Het wezenpensioen bedraagt twee zevende deel van het ouderdompensioen, als er geen verzorger is als bedoeld in het vorige lid.
3. ABP stelt het wezenpensioen opnieuw vast als de verzorger bedoeld in het eerste lid is overleden. Deze wijziging gaat in met ingang van de maand volgende op die waarin de verzorger is overleden.
4. Het wezenpensioen gaat niet uit het fiscale maximum als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.
5. ABP indexeert het wezenpensioen volgens artikel 17.11.1.

Overgangsbepaling A bij artikel 17.9.3	
Toeslagen in verband met pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001	ABP betreft bij de berekening van het wezenpensioen als sprake is van pensioengeldige tijd vóór 1 juni 2001 de toeslagen in verband met de omrekening van de tot die datum opgebouwde aanspraken.

Overgangsbepaling B bij artikel 17.9.3	
Pensioentijd gelegen tussen 31 december 1985 en 1 januari 1996	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op het wezenpensioen berekend naar pensioengeldige tijd gelegen tussen 31 december 1985 en 1 januari 1996, wordt een toeslag verleend indien de wees geen recht heeft op een Anw-wezenuitkering. 2. De toeslag bedoeld in het eerste lid bedraagt per pensioentellend jaar:<ol style="list-style-type: none"> a. als aan hetzelfde overlijden door de verzorger van de wees recht op een partnerpensioen dan wel recht op een bijzonder partnerpensioen wordt ontleend, 0,375% van tien zevende deel van de krachtens de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering; b. in alle andere gevallen; 0,75% van tien zevende deel van de krachtens de artikelen 14 en 30 van de Anw vastgestelde nabestaandenuitkering.

Bijzondere bepalingen

Artikel 17.9.4 Bepaling gezamenlijk bedrag wezenpensioenen

1. De gezamenlijke wezenpensioenen bedragen niet meer dan vijf zevende deel van het ouderdompensioen.
2. Als de wezenpensioenen meer dan vijf zevende deel van het ouderdompensioen bedragen, vermindert ABP de wezenpensioenen. De vermindering gebeurt in evenredigheid naar de omvang van de wezenpensioenen.
3. Bij de toepassing van dit artikel wordt de toeslag, bedoeld in artikel 17.9.5 buiten beschouwing gelaten.

Artikel 17.9.5 Toeslag: compensatie premiebetaling AOW/Anw over wezenpensioen

1. De wees met recht op wezenpensioen heeft recht op een toeslag van 15 % van het wezenpensioen. De toeslag bedraagt niet meer dan het bedrag vermeld in bijlage A bij dit hoofdstuk.
2. Deze toeslag gaat in op de eerste dag van de maand waarin hij 15 jaar wordt.

Artikel 17.9.6 Afkoop klein wezenpensioen

1. Als het wezenpensioen op het tijdstip van ingang op jaarbasis niet meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 32, vijfde lid van de PSW, koopt ABP dit pensioen af. De wees ontvangt dan een uitkering ineens.

- Als de wees op het tijdstip van ingang van het pensioen in het buitenland woont, koopt ABP het pensioen af als het niet meer bedraagt dan het tweevoud van het in het vorige lid bedoelde bedrag.

Overgangsbepaling bij § 9	
Pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001	Op pensioenen toegekend vóór 1 juni 2001 en omgezet ingevolge de in artikel 2, eerste lid van de Kaderwet militaire pensioenen bedoelde ministeriële regeling zijn de correctiebedragen als bedoeld in die regeling van toepassing.

§ 10 Waarde-overdracht en waarde-overname

Artikel 17.10.1 Waarde-overdracht

- De gewezen deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken de waarde van het pensioen of de aanspraak op pensioen rechtstreeks over te dragen aan een andere pensioeninstantie.
- De gewezen deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken bij zijn aanstelling in vaste dienst van een van de Europese Gemeenschappen de waarde van zijn aanspraak op ouderdomspensioen en de waarde van zijn aanspraak op partnerpensioen over te dragen aan de betrokken gemeenschap.

Artikel 17.10.2 Waarde-overname

De deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken de bij een voorafgaande pensioeninstantie opgebouwde aanspraken op pensioen over te nemen. ABP verleent de deelnemer voor deze waarde aanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen.

Artikel 17.10.3 Omrekening bij wisselen deelnemerschap militair burger

Bij het beëindigen van de deelneming als bedoeld in artikel 17.2.2, gevolgd al dan niet na een onderbreking, door deelneming als bedoeld in artikel 2.5, onder a, rekent ABP de aanspraken ontleend aan hoofdstuk 17 van dit reglement om in aanspraken op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen op basis van de hoofdstukken 7 en 9 van dit reglement.

Overgangsbepaling bij artikel 17.10.3	
Omrekenen aanspraken bij wisselend deelnemerschap beroepsmilitair - burger vóór 1 januari 2006	Aanspraken op pensioen worden omgerekend met toepassing van artikel 5.7 van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005.

Artikel 17.10.4 Overname aanspraak levensloopregeling

De deelnemer kan ABP schriftelijk verzoeken een aanspraak ingevolge een levensloopregeling om te zetten in een aanspraak op ouderdomspensioen, voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 17.10.5 Waarde-overdracht en waarde-overname volgens regels PSW

Bij de uitvoering van deze paragraaf houdt ABP rekening met de artikelen 32a en 32b en 32ba van de PSW.

§ 11 Voorwaardelijke indexatie

Artikel 17.11.1 Voorwaardelijke indexatie

- Het beleid van ABP omvat de ambitie om de pensioenen bestendig en volledig te indexeren. Het inhalen van in het verleden niet verleende volledige indexatie is onderdeel van die ambitie. Bestendig en volledig indexeren betekent dat jaarlijks de pensioenaanspraak opgebouwd krachtens het bepaalde in de paragrafen 3, 4 en 5, het jaarlijks pensioenbedrag berekend op grond van de artikelen 17.6.3, 17.7.3, 17.8.3, 17.8.6 en 17.9.3 en met inbegrip van de bij dat pensioen behorende toeslagen, voor zover daarop recht bestaat, dan wel een aanspraak op pensioen van een gewezen deelnemer dan wel een gewezen partner wordt aangepast overeenkomstig de algemene bezoldigingswijzigingen van het overheidspersoneel teneinde een aan die bezoldigingswijziging evenredige aanpassing van de pensioenen te bewerkstelligen, tenzij de financiële positie van het fonds zich dwingend tegen die aanpassing verzet. In het tweede en derde lid wordt beschreven of en zo ja, in hoeverre de in de vorige volzin bedoelde financiële positie van het fonds leidt tot vermindering, dan wel het geheel achterwege laten van de aanpassing.
- Onverminderd het bepaalde in het derde lid vindt de aanpassing bedoeld in het eerste lid in het geheel niet, dan wel slechts gedeeltelijk plaats, indien de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds, uitgedrukt in de dekkingsgraad zich dwingend tegen volledige aanpassing verzet. Voor de toepassing van de vorige volzin stelt ABP nadere regels vast, waarin een jaarlijks vast te stellen ondergrens en bovengrens van de dekkingsgraad worden gedefinieerd, alsmede een beleidsstafel, waarmee ook een gedeeltelijke aanpassing kan worden bepaald. Bevindt de dekkingsgraad zich op of onder de voor pensioenfondsen geldende minimale dekkingsgraad dan is de aanpassing nihil. Bevindt de dekkingsgraad zich boven de minimale dekkingsgraad en beneden de bovengrens dan vindt gedeeltelijke

aanpassing plaats. Bevindt de dekkingsgraad zich op of boven de bovengrens dan is de aanpassing gelijk aan de algemene bezoldigingswijzigingen. De in dit lid bedoelde nadere regels zijn neergelegd in Bijlage C bij dit hoofdstuk.

3. De indexatie van het pensioen is voorwaardelijk; er is geen recht op indexatie en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden. ABP toetst elk jaar of de aanpassing als bedoeld in het eerste lid kan plaatsvinden. Bij het nemen van deze beslissing laat ABP zich behalve door de dekkingsgraad als beschreven in het tweede lid mede leiden door andere overwegingen welke bepalend zijn voor de beantwoording van de vraag of de financiële positie van het fonds zich dwingend tegen die aanpassing verzet, zoals, doch niet uitsluitend, de algemene economische situatie en de ontwikkeling op de financiële markten. Een besluit dat in enig jaar een aanpassing kan plaatsvinden, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren toe te kennen aanpassingen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die ABP ter zake heeft. In de premies bepaald conform de daarvoor geldende regelgeving op de wijze zoals omschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten, wordt een marge aangehouden voor toekomstige indexatie. Om de indexatieambitie te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat op de langere termijn sprake is van een gerealiseerd reëel beleggingsrendement dat overeenkomst met het voor premievaststelling gehanteerde verwachte reële rendement. De indexatietoezegging wordt aldus gefinancierd uit de premies alsook uit het beleggingsrendement dat het fonds maakt. Er wordt geen bestemmingsreserve gevormd voor indexatie.
4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de bedragen, bedoeld in de artikelen 17.5.7 en 17.6.5, 17.7.4, 17.8.4 en 17.9.5, met dien verstande dat het bedrag waarmee het pensioen wordt verhoogd, rekenkundig wordt afgerond op 50 eurocenten.
5. Alvorens tot vaststelling van de regels, bedoeld in het tweede lid, over te gaan, worden de externe actuaris, bedoeld in artikel 20 van de statuten, de deelnemersraad bedoeld in artikel 17 van de statuten, de werkgeversraad, bedoeld in artikel 17a van de statuten en de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid in de gelegenheid gesteld twee maanden over die voorgenomen regels te adviseren. Bij de adviesaanvraag aan de deelnemersraad, de werkgeversraad en de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid wordt het advies van de externe actuaris gevoegd.
6. De algemene bezoldigingswijziging is het gewogen gemiddelde van de wijziging van de salarissen van het overheidspersoneel in de onderscheiden sectoren in de zin van de WPA.
7. ABP stelt de algemene bezoldigingswijziging, bedoeld in het zesde lid, en de datum waarop deze in gaat, vast.
8. Indien de salarissen, bedoeld in het zesde lid, in een sector een gedifferentieerde wijziging ondergaan, bepaalt ABP in hoeverre deze wijziging een algemeen karakter draagt, en wordt bij de toepassing van het zesde lid wat betreft de weging van de desbetreffende sectorale salarisontwikkeling uitgegaan of tevens uitgegaan van de aldus vastgestelde bezoldigingswijziging met algemeen karakter.
9. Bij de vaststelling van het gewogen gemiddelde, bedoeld in het zesde lid, wordt uitgegaan van de laatst vastgestelde jaarlijkse som van de met de deeltijdfactor vermenigvuldigde inkomens in de onderscheiden sectoren, afgerond op miljoenen euro's.
10. Indien aan het personeel, bedoeld in het zesde lid, een eenmalige uitkering is of wordt toegekend, bepaalt ABP in hoeverre deze uitkering een algemeen karakter draagt.
11. ABP stelt regels voor de toepassing van het eerste lid en het vierde lid, en in voorkomend geval voorts over de wijze waarop eenmalige uitkeringen, bedoeld in het tiende lid, leiden tot eenmalige uitkeringen aan pensioengerechtigden en tot een overeenkomstige aanpassing van de aanspraken van gewezen deelnemers.
12. De aanpassingen, bedoeld in het eerste lid, en de uitkeringen, bedoeld in het elfde lid, vinden in beginsel slechts met ingang van 1 januari plaats en zijn gebaseerd op de bezoldigingswijzigingen en de uitkeringen die zich tot en met die datum hebben voorgedaan.

§ 12 Sanctiebepalingen

Artikel 17.12.1 Belangrijk zwaardere lasten

1. Als ABP van oordeel is dat een besluit van de Minister van Defensie ten aanzien van een deelnemer of groep van deelnemers lasten op het fonds legt of in uitzicht stelt die het fonds belangrijk zwaarder belasten dan voor overeenkomstige deelnemers in het algemeen het geval is, kan ABP die zwaardere lasten bij de Minister van Defensie in rekening brengen.
2. ABP kan dit oordeel slechts uitspreken binnen een jaar nadat zij van bedoeld besluit kennis heeft kunnen nemen en redelijkerwijs heeft kunnen onderkennen dat dit besluit tot bedoelde zwaardere lasten leidt.

Artikel 17.12.2 Zwaardere lasten door werktijduitbreiding zonder aanpassing van deeltijdfactor

1. Een besluit van de Minister van Defensie om een werktijduitbreiding naar ABP door te geven met een hoger inkomen in de normwerktijd kan tot gevolg hebben dat daardoor zwaardere lasten op het fonds worden gelegd of in uitzicht worden gesteld dan indien die werktijduitbreiding zou zijn doorgegeven in een

aanpassing van de deeltijdfactor bij een ongewijzigde normwerktijd. In deze gevallen kan ABP de zwaardere lasten bij de Minister van Defensie in rekening brengen.

2. ABP kan hiertoe besluiten tot een jaar na ingang van het pensioen.

Artikel 17.12.3 Recht of aanspraak op pensioen in strijd met de strekking van het hoofdstuk

1. ABP kan een besluit van de Minister van Defensie voor de toepassing van dit hoofdstuk geheel of gedeeltelijk buiten beschouwing laten wanneer dat besluit leidt tot een recht of een aanspraak op pensioen in strijd met de kennelijke strekking van dit hoofdstuk.
2. ABP kan van deze bevoegdheid slechts gebruik maken binnen vijf jaar nadat ABP van dat besluit van de Minister van Defensie kennis heeft kunnen nemen. Deze termijn geldt niet wanneer de belanghebbende geen of een onjuist antwoord heeft gegeven op een hem voor de afloop van deze termijn gestelde vraag naar feiten of omstandigheden die van wezenlijke invloed zijn op een recht of een aanspraak op een recht krachtens dit hoofdstuk.

§ 13 Vrijwillige voorzieningen

Artikel 17.13.1 Vrijwillige voortzetting van de deelneming

1. De gewezen deelnemer kan de deelneming vrijwillig voortzetten gedurende ten hoogste drie jaren na ontslag, voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De gewezen deelnemer moet dit schriftelijk aan ABP verzoeken binnen een jaar na ingang van het ontslag.
3. De premie is een doorsneepremie. ABP stelt een individuele premie vast wanneer deze betrekking heeft op een periode waarin de deelnemer ouder is dan 62 jaar.
4. De premie komt volledig voor rekening van de gewezen deelnemer.

Artikel 17.13.2 Vrijwillige aanvullende voortzetting van de deelneming

1. De deelnemer die:
  - a. een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt;
  - b. een ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering ontvangt;kan de deelneming vrijwillig aanvullend voortzetten.
2. De deelnemer moet dit schriftelijk aan ABP verzoeken binnen een jaar na ingang van de in het eerste lid bedoelde situatie.
3. De premie is een doorsneepremie. ABP stelt een individuele premie vast wanneer deze betrekking heeft op een periode waarin de deelnemer ouder is dan 62 jaar.
4. De premie komt volledig voor rekening van de deelnemer.

Artikel 17.13.3 Bijsparen voor een aanvulling op ouderdomspensioen (ABP ExtraPensioen)

1. De beroepsmilitair kan bijsparen voor een uitkering in aanvulling op het ouderdomspensioen voor zover dit past binnen de Regeling taakafbakening pensioenfondsen en artikel 13, vijfde lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De beroepsmilitair bepaalt zelf de hoogte van de inleg.
3. De inleg rendeert op basis van het ABP-rendement. ABP bepaalt jaarlijks de hoogte van de inhouding op het rendement ten behoeve van de dekking van de kosten.
4. Op het moment van pensionering of ontslag niet gevolgd door waarde-overdracht naar een andere pensioenuitvoerder, zet ABP de som van inleg en rendement, om in een periodieke uitkering in aanvulling op respectievelijk in een aanspraak op ouderdomspensioen. Bij overlijden zet ABP de som van inleg en rendement om in een periodieke uitkering in aanvulling op het nabestaandenpensioen.
5. Bij deze aanwending dan wel bij de afkoop bedoeld in artikel 17.6.10 of waarde-overdracht als bedoeld in paragraaf 11 is het totale saldo ten minste gelijk aan de som van de ingelegde bedragen.
6. ABP indexeert de periodieke uitkering volgens artikel 17.11.1

Artikel 17.13.4 Bijsparen voor een hoger partnerpensioen (PartnerPlusPensioen)

1. De deelnemer kan eenmalig kiezen voor een verhoging van het partnerpensioen bij zijn overlijden op of na 65 jaar met vijf veertiende gedeelte van het op te bouwen ouderdomspensioen voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De deelnemer deelt zijn keuze binnen twee maanden na aanvang van het deelnemerschap schriftelijk mee aan ABP.
3. De keuze bindt de deelnemer in al zijn bestaande en toekomstige deelnemerschappen. Hij kan de keuze tot verhoging van het partnerpensioen echter eenmalig schriftelijk intrekken.
4. De premie voor verhoging van het partnerpensioen is een doorsneepremie. ABP stelt echter een individuele premie vast voor degene die tevens deelnemer is op grond van artikel 17.13.2 wanneer deze 62 jaar wordt.
5. De premie komt volledig voor rekening van de deelnemer.

Artikel 17.13.5 Aanvullende individuele regeling voor deelnemers

ABP kan met een deelnemer een overeenkomst sluiten ter verhoging van zijn aanspraak op pensioen volgens dit reglement. ABP neemt hierbij de Regeling taakafbakening pensioenfondsen, artikel 13, vijfde lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en de Wet op de loonbelasting 1964 in acht.

§ 14 Slotbepalingen

Artikel 17.14.1 Nadere voorschriften

ABP kan voorschriften vaststellen voor de uitvoering van dit hoofdstuk.

Artikel 17.14.2 Bijzondere gevallen

De toepassing van dit hoofdstuk kan in bijzondere gevallen tot een onredelijke uitkomst leiden. ABP kan dan ten gunste van de betrokkene een beslissing nemen die met de strekking van dit hoofdstuk overeenkomt.

Artikel 17.14.3 Onvoorziene gevallen

ABP beslist in de gevallen waarin dit hoofdstuk niet voorziet.

Artikel 17.14.4 Bezwaar en beroep

1. Wie bezwaar heeft tegen een beslissing ingevolge dit hoofdstuk waardoor hij rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen, dient eerst de in dit artikel neergelegde procedure te volgen, voordat hij het bezwaar kan voorleggen aan de bevoegde rechter.
2. De betrokkene legt zijn bezwaar schriftelijk voor aan ABP. ABP beslist zo spoedig mogelijk op het bezwaar. Hierbij geeft ABP aan dat tegen de beslissing op het bezwaar beroep kan worden ingesteld bij de Commissie van Beroep.
3. Wie het niet eens is met de beslissing op het bezwaar, kan daartegen per aangetekende brief beroep instellen bij de Commissie van Beroep. De Commissie beslist zo spoedig mogelijk op het beroep en deelt zijn beslissing per aangetekende brief mee aan de betrokkene.
4. ABP stelt nadere regels omtrent de beroepsprocedure in het reglement van de Commissie van Beroep.

Artikel 17.14.5 Wijzigingsbevoegdheid

ABP kan het hoofdstuk wijzigen. De wijzigingen zijn in overeenstemming met artikel 12 van de statuten, waarbij regels zijn gegeven met betrekking tot het wijzigen van het reglement.

Artikel 17.14.6 Inwerkingtreding/overgangsbepaling

1. Dit hoofdstuk met bijlagen is inwerking getreden op 1 januari 2006 en is opnieuw vastgesteld met ingang van 1 januari 2007.
2. De bepalingen van het reglement, zoals die luiden op 31 december 2005, blijven van kracht voor wat betreft de rechten en verplichtingen die op grond van die bepalingen vóór 1 januari 2006 zijn ontstaan en op die datum nog niet zijn afgewikkeld.

Bijlage A bij hoofdstuk 17

Bedragen en percentages

Artikel	Omschrijving	Datum	
		01-01-2006	01-01-2007
17.4.2	Franchise premiegrondslag OP/NP/Anw	€ 15.750	€ 16,150
17.4.3	Premie OP/NP	19,8%	20,60%
	Premie Anw	0,4%	0,40%
17.5.7	Bedrag bij omrekenen	€ 5.240	€ 5.355,28
17.6.3	Franchise opbouw OP/NP	€ 15.750	€ 16.150
17.6.5	Verhoging opbouw OP bij lage grondslag		
	a. grensbedrag	€ 24.757,05	€ 25.663,16
	b. bedrag aanvulling	€ 35,50	€ 37,00
	Maximum toeslag compensatie premiebetaling over nabestaandenpensioen		
17.7.4		€ 5.498,89	€ 5.690,82
17.8.4		€ 5.489,89	€ 5.690,82
17.9.5		€ 5.489,89	€ 5.690,82
17.13.1	Premie vrijwillige voortzetting deelneming:		
	a. tot leeftijd 62 jaar	20,2%	21,00%
	b. vanaf leeftijd 62 jaar	26,8%	28,45%
17.13.2	Premie vrijwillige aanvullende voortzetting deelneming:		
	a. tot leeftijd 62 jaar	20,2%	21,00%
	b. vanaf leeftijd 62 jaar	26,8%	28,45%
17.13.4	Premie bijsparen hoger partnerpensioen		
	a. tot leeftijd 62 jaar	1,70%	1,60%
	b. vanaf leeftijd 62 jaar	2,45%	2,20%

Bijlage B bij hoofdstuk 17 (Artikel 17.2.5)

Voorwaarden en regels voor vrijstelling van verplichte deelneming wegens gemoedsbezwaren

1. Het verzoek om vrijstelling, bedoeld in artikel 17.2.5, geschiedt door indiening van een door de beroepsmilitair ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat de beroepsmilitair die de verklaring indient, overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en dat hij mitsdien noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd.
2. ABP verleent, indien de verklaring naar zijn mening overeenkomstig de waarheid is, de vrijstelling. Aan een vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds.
3. Van de verleende vrijstelling wordt door ABP een bewijs uitgereikt.
4. Ieder die vrijstelling, bedoeld in artikel 17.2.5, heeft, is verplicht dezelfde bijdragen die hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan ABP te betalen in de vorm van spaarbijdragen. Deze bepaling geldt mede voor de Minister van Defensie met betrekking tot de bijdragen die hij verschuldigd is voor een beroepsmilitair die vrijstelling heeft.
5. De ingevolge het vierde lid ten behoeve van een beroepsmilitair betaalde spaarbijdragen worden door ABP geboekt op een die beroepsmilitair betreffende spaarrekening bij ABP. Over het spaartegoed wordt een rentevergoeding gegeven waarvan de hoogte gerelateerd is aan het rendement dat ABP in dat jaar op zijn belegd vermogen heeft behaald; de rentevergoeding vindt plaats door verhoging van het spaartegoed met het bedrag van die rentevergoeding. Jaarlijks na de bijschrijving van de rentevergoeding doet ABP schriftelijk aan de beroepsmilitair opgave van zijn spaartegoed.
6. Het spaartegoed wordt aan de beroepsmilitair uitgekeerd bij het bereiken van 65-jarige leeftijd dan wel aan de belanghebbende zoals hierna beschreven bij het intreden van de gebeurtenis die zou hebben geleid tot uitkering van pensioen.
7. In geval van overlijden van de beroepsmilitair voordat de uitkeringen zijn ingegaan, wordt het spaartegoed aangewend voor een uitkering aan de partner als bedoeld in artikel 17.1.7. De periode waarover vanuit het spaartegoed een periodieke uitkering wordt gedaan bedraagt 15 jaar. Indien er geen partner is dan wordt het spaartegoed aangewend voor een uitkering aan de wees of wezen als bedoeld in artikel 17.9.2, derde lid en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt. In geval van afwezigheid van een partner of wezen als hiervoor vermeld wordt het spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
8. Indien de partner van de beroepsmilitair komt te overlijden in de periode dat uitkeringen worden genoten als bedoeld in lid 7 dan worden de resterende uitkeringen omgerekend in nieuwe termijnen en uitgekeerd aan de wees of wezen als bedoeld in artikel 17.9.2, derde lid en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt.
9. In geval van vooroverlijden of afwezigheid van wezen als hiervoor bedoeld wordt het spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
10. De spaarbijdragen voor de vervangende uitkering van ouderdomspensioen worden aansluitend aan het bereiken van de in artikel 17.6.2 opgenomen pensioeningangsdatum in gelijke termijnen uitgekeerd gedurende 15 jaar.
11. In geval van overlijden van de beroepsmilitair nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de partner als bedoeld in artikel 17.1.7.
Indien een partner ontbreekt geschiedt de uitkering ten behoeve van de wees of wezen als bedoeld in artikel 17.9.2, derde lid en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt. Bij afwezigheid van een partner of wees wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan erfgenamen.
12. Indien de partner als bedoeld in artikel 17.1.7, komt te overlijden in de periode dat uitkeringen worden genoten als bedoeld in lid 11, dan worden de resterende uitkeringen omgerekend in nieuwe termijnen en uitgekeerd aan de wees of wezen als bedoeld in artikel 17.9.2, derde lid en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt.
13. In geval van vooroverlijden of afwezigheid van wezen als hiervoor bedoeld wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
14. Indien een vrijstelling ingevolge het tweede lid van artikel 17.2.5 is ingetrokken, vervalt de aanspraak van de beroepsmilitair op het tegoed van zijn spaarrekening en bepaalt ABP tot welke bedrag hij pensioen-aanspraken verkrijgt.

Bijlage C bij hoofdstuk 17 (Artikel 17.11.1)

Voorwaardelijke indexatie

1. De indexatie van het pensioen is voorwaardelijk; er is geen recht op indexatie en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden. ABP toetst elk jaar of de aanpassing als bedoeld in het eerste lid van artikel 17.11.1 kan plaatsvinden. Bij het nemen van die beslissing laat ABP zich behalve door de dekkingsgraad als beschreven in het tweede lid van artikel 17.11.1, mede leiden door andere overwegingen welke bepalend zijn voor de beantwoording van de vraag of de financiële positie van het fonds zich dwingend tegen die aanpassing verzet, zoals, doch niet uitsluitend, de algemene economische situatie en de ontwikkeling op de financiële markten. Een besluit dat in enig jaar een aanpassing kan plaatsvinden, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren toe te kennen aanpassingen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die ABP ter zake heeft. In de premies betaald conform de daarvoor geldende regelgeving op de wijze zoals omschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de statuten, wordt een marge aangehouden voor toekomstige indexatie. Om de indexatieambitie te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat op de langere termijn sprake is van een gerealiseerd reëel beleggingsrendement dat overeenkomst met het voor premievaststelling gehanteerde verwachte reële rendement. De indexatie-toezegging wordt aldus gefinancierd uit de premies alsook uit het beleggingsrendement dat het fonds maakt. Er wordt geen bestemmingsreserve gevormd voor indexatie.
2. Het tweede lid van artikel 17.11.1 bepaalt dat de nadere regels met betrekking tot een gedeeltelijke aanpassing van het jaarlijks pensioenbedrag in een bijlage bij dit hoofdstuk zijn neergelegd.
3. Met inachtneming van het eerste tot en met het derde lid van artikel 17.11.1 zal ABP ieder jaar besluiten of en in hoeverre de nadere regels, zoals neergelegd in het vierde tot en met twaalfde artikel van deze bijlage, leiden tot indexatie.
4. Indien de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds uitgedrukt in de dekkingsgraad, berekend op basis van een actuele nominale marktrente die aansluit bij de gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen overeenkomstig de in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota neergelegde waarderingsregels op 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de aanpassing van de pensioenaanspraken en het jaarlijkse pensioenbedrag als bedoeld in het eerste lid van artikel 17.11.1 betrekking heeft, zich dwingend tegen volledige aanpassing verzet, vindt de aanpassing niet of gedeeltelijk plaats.
5. Teneinde te kunnen beoordelen of de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds, uitgedrukt in de dekkingsgraad, zich dwingend tegen volledige aanpassing verzet wordt ieder jaar door ABP een zogenoemde beleidsstaffel vastgesteld. De werking van deze staffel wordt grafisch weergegeven in de figuur bij deze bijlage. Peildatum voor de invulling van deze staffel is 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de werking van de staffel betrekking zal hebben.
6. Voor de bepaling van de ondergrens van deze staffel worden de verplichtingen gewaardeerd tegen de actuele nominale marktrente die het dichtst aansluit bij de looptijd van de verplichtingen.
7. Voor de bepaling van de bovengrens van deze staffel worden de verplichtingen gewaardeerd tegen de actuele nominale marktrente die het dichtst aansluit bij de looptijd van de verplichtingen minus de verwachte prijsinflatie en minus het gemiddelde verschil tussen de verwachte prijsinflatie en de bezoldigingswijziging van het overheids personeel over de afgelopen 10 jaren, overeenkomstig de berekeningsmethodiek zoals opgenomen in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota. Indien dit aldus berekende gemiddelde verschil negatief zou zijn, wordt dit op 0% gesteld. De bovengrens van de staffel wordt vervolgens uitgedrukt in termen van de dekkingsgraad berekend op basis van een actuele nominale marktrente die aansluit bij de gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen overeenkomstig de in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota neergelegde waarderingsregels.
8. Indien de feitelijke dekkingsgraad van het fonds per de in het vierde artikel van deze bijlage genoemde peildatum, gelijk is aan of kleiner dan de voor pensioenfondsen geldende minimaal vereiste dekkingsgraad, vindt geen aanpassing, zoals bedoeld in het eerste lid van artikel 17.11.1 plaats.
9. Indien de feitelijke dekkingsgraad van het fonds per de in het vierde artikel van deze bijlage genoemde peildatum groter is dan de voor pensioenfondsen geldende minimaal vereiste dekkingsgraad en kleiner is dan de bovengrens, vindt de aanpassing als bedoeld in het eerste lid van artikel 17.11.1, afhankelijk van de verhouding tussen de boven- en ondergrens en deze feitelijke dekkingsgraad.
10. Indien de feitelijke dekkingsgraad van het fonds per de in het vierde artikel van deze bijlage genoemde peildatum gelijk is aan of groter is dan de bovengrens, vindt de aanpassing als bedoeld in het eerste lid van artikel 17.11.1, volledig plaats. Ingeval de dekkingsgraad groter is dan de bovengrens is ABP bovendien bevoegd om in het verleden niet verleende volledige aanpassingen alsnog volledig of gedeeltelijk te verlenen (hierna te noemen: inhaalindexatie).
11. Bij een eventueel besluit tot inhaalindexatie, laat ABP zich leiden door de aan de financiële positie van het fonds te stellen eisen en de overweging dat de kans op volledige indexatie in de nabije toekomst door een besluit tot toekenning van inhaalindexatie niet onevenredig zwaar mag worden gereduceerd. Dit betekent dat eventuele inhaalindexatie niet ten koste mag gaan van het uitzicht op volledige indexatie in de nabije toekomst. Een besluit dat in enig jaar inhaalindexatie kan plaatsvinden, vormt geen garantie voor in

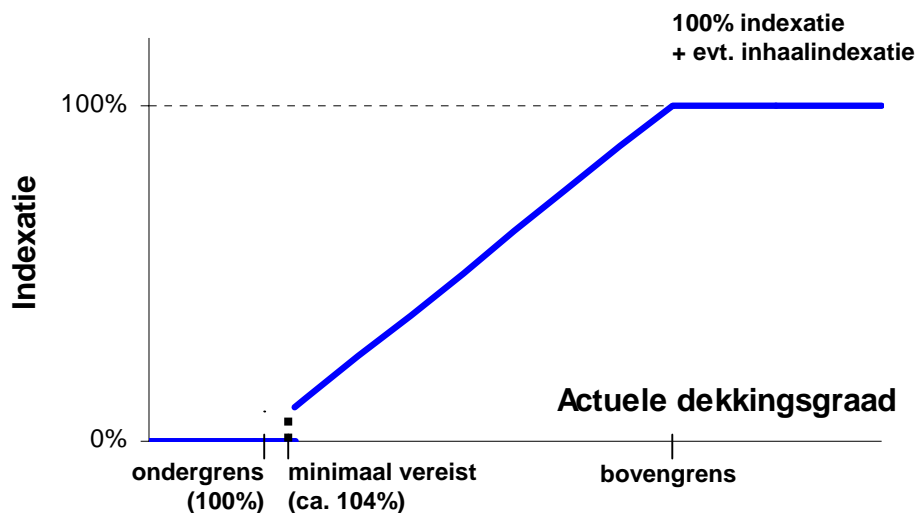
toekomstige jaren toe te kennen aanpassingen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die ABP ter zake heeft.

12. Een korting op de premie kan alleen worden gehanteerd als de continuïteitsanalyse aantoont dat de gewekte verwachting ten aanzien van de indexatie nu en in de toekomst kan worden waargemaakt, terwijl de geprojecteerde dekkinggraad structureel boven de evenwichtssituatie blijft. ABP zal geen korting verlenen op de premie, vóórdat volledige inhaalindexatie is verleend.

Uit een oogpunt van bestendig beleid is het niet gewenst dat de (ex)deelnemers/gepensioneerden in een relatief korte tijd zowel met een premiekorting als met een korting op de indexatie worden geconfronteerd.

13. Deze bijlage kan worden gewijzigd conform hetgeen terzake is bepaald in artikel 17.11.5.

Beleidsstaffel indexatie

Bijlage D bij hoofdstuk 17 (Artikelen 17.6.10, 17.7.10 en 17.8.13)

Contante waarde factoren afkoop kleine pensioenen

leeftijd	(G)OP	OT	NP	TNP	FP62-65	NP65+
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
15	1,508	0,592	0,738	0,268	0,416	0,349
16	1,569	0,616	0,767	0,278	0,432	0,363
17	1,632	0,640	0,798	0,290	0,450	0,378
18	1,698	0,666	0,831	0,301	0,468	0,393
19	1,767	0,693	0,864	0,313	0,487	0,409
20	1,838	0,721	0,897	0,324	0,507	0,426
21	1,912	0,750	0,931	0,335	0,527	0,443
22	1,990	0,781	0,966	0,346	0,548	0,461
23	2,070	0,812	1,000	0,356	0,571	0,480
24	2,154	0,845	1,036	0,365	0,594	0,499
25	2,241	0,879	1,071	0,374	0,618	0,519
26	2,332	0,915	1,108	0,383	0,643	0,540
27	2,427	0,951	1,145	0,392	0,669	0,562
28	2,525	0,990	1,184	0,401	0,696	0,585
29	2,627	1,030	1,223	0,409	0,724	0,609
30	2,734	1,072	1,264	0,418	0,754	0,634
31	2,845	1,115	1,305	0,426	0,784	0,660
32	2,960	1,160	1,348	0,434	0,816	0,686
33	3,081	1,207	1,391	0,442	0,849	0,714
34	3,206	1,256	1,435	0,449	0,884	0,743
35	3,337	1,308	1,480	0,456	0,920	0,774
36	3,473	1,361	1,525	0,461	0,957	0,806
37	3,615	1,416	1,571	0,467	0,997	0,839
38	3,763	1,474	1,618	0,471	1,037	0,873
39	3,917	1,535	1,665	0,474	1,080	0,909
40	4,079	1,598	1,712	0,477	1,125	0,946
41	4,247	1,664	1,760	0,478	1,171	0,986
42	4,423	1,733	1,807	0,478	1,220	1,027
43	4,607	1,804	1,855	0,476	1,270	1,070
44	4,800	1,880	1,902	0,473	1,323	1,114
45	5,001	1,958	1,949	0,468	1,379	1,161
46	5,212	2,041	1,995	0,461	1,437	1,211
47	5,433	2,127	2,041	0,453	1,498	1,262
48	5,664	2,217	2,087	0,443	1,562	1,316
49	5,907	2,311	2,131	0,430	1,629	1,373
50	6,161	2,411	2,174	0,416	1,699	1,433
51	6,429	2,515	2,216	0,400	1,773	1,496
52	6,710	2,624	2,257	0,381	1,851	1,562
53	7,006	2,739	2,296	0,361	1,933	1,632
54	7,318	2,859	2,333	0,339	2,019	1,705
55	7,647	2,987	2,368	0,315	2,110	1,783
56	7,994	3,120	2,401	0,289	2,206	1,866
57	8,362	3,262	2,431	0,262	2,308	1,953
58	8,751	3,411	2,459	0,234	2,415	2,046
59	9,164	3,569	2,483	0,205	2,530	2,146
60	9,604	3,737	2,502	0,176	2,652	2,252
61	10,074	3,916	2,517	0,146	2,782	2,366
62	10,577	4,107	2,525	0,118	2,922	2,489
63	11,117	4,310	2,527	0,091	1,995	2,622
64	11,700	4,528	2,523	0,065	1,023	2,767
65	12,330	4,763	2,509	0,040	0,000	2,924

Hoofdstuk 18 Slotbepalingen

Artikel 18.1 Nadere voorschriften

ABP kan voorschriften vaststellen voor de uitvoering van dit reglement.

Artikel 18.2 Bijzondere gevallen

De toepassing van dit reglement kan in bijzondere gevallen tot een onredelijke uitkomst leiden. ABP kan dan ten gunste van de betrokkene een beslissing nemen die met de strekking van dit reglement overeenkomt.

Artikel 18.3 Onvoorziene gevallen

ABP beslist in de gevallen waarin dit reglement niet voorziet.

Artikel 18.4 Bezwaar en beroep

1. Wie bezwaar heeft tegen een beslissing ingevolge dit reglement waardoor hij rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen, dient eerst de in dit artikel neergelegde procedure te volgen, voordat hij het bezwaar kan voorleggen aan de bevoegde rechter.
2. De betrokkene legt zijn bezwaar schriftelijk voor aan ABP. ABP beslist zo spoedig mogelijk op het bezwaar. Hierbij geeft ABP aan dat tegen de beslissing op het bezwaar beroep kan worden ingesteld bij de Commissie van Beroep.
3. Wie het niet eens is met de beslissing op het bezwaar, kan daartegen per aangetekende brief beroep instellen bij de Commissie van Beroep. De Commissie beslist zo spoedig mogelijk op het beroep en deelt zijn beslissing per aangetekende brief mee aan de betrokkene.
4. ABP stelt nadere regels omtrent de beroepsprocedure in het reglement van de Commissie van Beroep.

Overgangsbepaling bij artikel 18.4	
Beslissing met betrekking tot flexibel pensioen in combinatie met een uitkering op basis van het FPU-reglement	Wanneer een beslissing betrekking heeft op flexibel pensioen dient in artikel 18.4 voor 'ABP' en 'Commissie van Beroep' gelezen te worden "het Vut-fonds' en 'de Commissie van Beroep van het Vut-fonds'.

Artikel 18.5 Wijzigingsbevoegdheid

ABP kan het reglement wijzigen. De wijzigingen zijn in overeenstemming met artikel 12 van de statuten, waarbij regels zijn gegeven met betrekking tot het wijzigen van het reglement.

Artikel 18.6 Inwerkingtreding/overgangsbepaling

Dit reglement met bijlagen is op 1 januari 1996 inwerking getreden en is opnieuw vastgesteld met ingang van 1 januari 2007.

Bijlage A bij het pensioenreglement van ABP

Bedragen en percentages

Artikel	Omschrijving	Datum		
		01-01-2006	01-01-2007	
4.2	Franchise premiegrondslag OP/NP/Anw	€ 9.600	€ 9.850	
4.3	Premie OP/NP Premie Anw	19,40% 0,40%	19,20% 0,40%	
4.7	Franchise premiegrondslag AAOP	€ 16.450 (IP-grondslag)	€ 16.850	
4.8	Premie AAOP voor de sector:			
	a. Rijk;	1,20%	0,60%	
	b. Defensie;	1,00%	0,80%	
	c. Onderwijs;	1,40%	0,80%	
	d. Politie;	1,20%	1,00%	
	e. Rechterlijke Macht;	1,20%	0,60%	
	f. Gemeenten;	1,40%	1,00%	
	g. Provincies;	1,20%	0,60%	
	h. Waterschappen;	1,20%	0,60%	
	i. Academische Ziekenhuizen;	1,20%	0,60%	
	j. Hoger Beroepsonderwijs;	1,00%	0,80%	
	k. Wetenschappelijk Onderwijs;	1,00%	0,40%	
	l. Onderzoekinstellingen;	1,00%	0,40%	
	m. Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie;	1,40%	0,80%	
	n. Energie- en Nutsbedrijven/Waterbedrijven;	1,20%	0,80%	
	o. Overig.	1,80%	1,20%	
		(IP-premie)		
4.9 (artikel per 1-1-2007 vervallen)	Verlaging premie IP in verband met verlaagd IP	0,25%	vervallen	
hoofdstuk 6 overgangsbepaling B overgangsbepaling C overgangsbepaling D overgangsbepaling F overgangsbepaling H	Ruilvoet omzetten aanspraken flexibel pensioen	0,225	PM PM PM PM PM	
7.5	Franchise opbouw OP	€ 9.600	€ 9.850	
7.5 overgangsbepaling B	Franchise opbouw OP	€ 15.500	€ 15.950	
7.5 overgangsbepaling C	Franchise opbouw OP a. deelnemer geboren na 31 december 1963 b. deelnemer geboren na 31 december 1953 en vóór 1 januari 1964 c. deelnemer geboren vóór 1 januari 1954		€ 13.600 € 14.900 € 15.950	
7.5 overgangsbepaling D	Maximaal inkomen bij inkoop	PM	PM	
7.8	Verhoging opbouw OP bij lage grondslag a. grensbedrag b. aanvulling	€ 24.757,05 € 35,50	€ 25.663,16 € 37,00	
7.14	Ruilvoet omzetten OP naar NP		9,00 %	
8.4 9.4 10.5	Maximum toeslag compensatie premiebetaling AOW/Anw over nabestaandenpensioen	€ 5.489,89 € 5.489,89 € 5.489,89	€ 5.690,82 € 5.690,82 € 5.690,82	
11.7	Wia-franchise		€ 45.017,28	
16.1	Premie vrijwillige deelneming	26,25%	26,55%	
16.2	Premie vrijwillige voortzetting deelneming: a. tot leeftijd 62 jaar b. vanaf leeftijd 62 jaar	19,80% 26,25%	19,60% 26,55%	
16.3	Premie vrijwillige aanvullende voortzetting deelneming: a. tot leeftijd 62 jaar	19,80%	19,60%	

overgangsbepaling A overgangsbepaling B	b. vanaf leeftijd 62 jaar	26,25%	26,55%	
	a. tot leeftijd 62 jaar b. vanaf leeftijd 62 jaar	19,80% 26,25%	19,60% 26,55%	
16.3 overgangsbepaling B	Franchise	€ 15.500		
16.5 overgangsbepaling B	Premie bijsparen hoger partnerpensioen			
	a. tot leeftijd 62 jaar b. vanaf leeftijd 62 jaar	1,70% 2,45%	1,50% 2,10%	
16.5 én overgangsbepaling B		1,70%	1,50%	
bijlage C artikel 1			1,40%	

Bijlage B bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 2.4)

Werknemers

1. Overheidswerknemer is degene die:
  - a. bij een publiekrechtelijk lichaam is aangesteld of in dienst is genomen op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en die deswege bezoldigd of beloond wordt rechtstreeks ten laste van een publiekrechtelijk lichaam;
  - b. in dienst is van een privaatrechtelijk lichaam dat zich het geven van onderwijs aan instellingen als bedoeld in dit onderdeel ten doel stelt, bezoldigd of beloond wordt rechtstreeks ten laste van dat lichaam en uit dien hoofde werkzaam is aan:
    - 1° een Nederlandse bijzondere instelling van wetenschappelijk onderwijs, een bijzondere instelling voor hoger beroepsonderwijs, een school, cursus, opleiding of andere instelling voor bijzonder onderwijs, indien de personeelskosten hiervan voor ten minste 51 procent door de overheid worden vergoed ingevolge een regeling houdende voorwaarden voor bekostiging, toegepast of tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van Onze Minister onder wiens departement de instelling ressorteert;
    - 2° een Nederlandse bijzondere instelling voor hoger beroepsonderwijs, een school, cursus, opleiding of andere instelling voor bijzonder onderwijs, die ingevolge wettelijke bepaling door Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen zijn aangewezen als bevoegd om aan de studenten of leerlingen op grond van met gunstig gevolg afgelegde examens dezelfde diploma's of getuigschriften uit te reiken als die uitgereikt worden door overeenkomstige door de overheid bekostigde instellingen;
    - 3° een Nederlandse bijzondere basisschool of bijzondere speciaal school voor basisonderwijs, een Nederlandse school voor bijzonder voortgezet speciaal onderwijs of een Nederlandse school of instelling voor bijzonder speciaal en voortgezet speciaal onderwijs - anders dan bedoeld onder 1° - waarvan het schoolwerkplan blijkt een door Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen aan het privaatrechtelijk lichaam op verzoek afgegeven beschikking voldoet aan het bij of krachtens de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra of deel 11 van de Wet op het voortgezet onderwijs bepaalde omtrent onderwijsactiviteiten of vakken, en aantal lessen, voor zo lang dat lichaam voldoet aan de in deze beschikking op te nemen voorwaarden en bedingen;
  - c.
    - 1° in dienst is van een privaatrechtelijk lichaam dat zich ingevolge de artikelen 179 en 180 van de Wet op het primair onderwijs, de artikelen 165 en 166 van de Wet op de expertisecentra en artikel B3 van de Wet van 15 mei 1997 (Stb.252) het verlenen van schoolbegeleiding tot taak heeft, en die bezoldigd wordt rechtstreeks ten laste van dat lichaam;
    - 2° in dienst is van een privaatrechtelijk lichaam als bedoeld in artikel 2 van de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten mits dat privaatrechtelijk lichaam tevens is een instelling als bedoeld in artikel 12 van die wet, en die bezoldigd of beloond wordt rechtstreeks ten laste van dat lichaam;
  - d. in dienst is van een privaatrechtelijk lichaam dat zich het verlenen van ondersteuning van volwasseneneducatie ten doel stelt, bezoldigd of beloond wordt rechtstreeks ten laste van dat lichaam en uit dien hoofde werkzaam is aan een privaatrechtelijke ondersteuningsinstelling, waarvan de personeelskosten voor ten minste 51 procent door de overheid dan wel uit middelen van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie, bedoeld in de Arbeidsvoorzieningswet, worden vergoed;
  - e. in dienst is van een privaatrechtelijk lichaam als bedoeld in artikel 68 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 69 van de Wet op de expertisecentra en artikel 53b en 187 van de Wet op het voortgezet onderwijs, waarvan de personeelskosten voor ten minste 51 procent ten laste van de overheidskassen door de scholen worden bekostigd;
  - f. in dienst is van een B 3-lichaam;
  - g. die op 31 december 1995 ambtenaar in de zin van de Abp-wet is ingevolge artikel U 1 van die wet, dan wel op grond van artikel 65 van de Organisatiewet sociale verzekeringen, zoals dat artikel luidde op 31 december 1994, en wiens dienstverband op 1 januari 1996 niet is beëindigd.
2. In afwijking van het eerste lid zijn geen overheidswerknemer:
  - a. personen waarvan de dienstverhouding is ingegaan op of na het tijdstip waarop zij de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt;
  - b. ministers, staatssecretarissen, gedeputeerden, wethouders en voorzitters van deelgemeenteraden;
  - c. voorzitters en leden van besturen van waterschappen, tenzij de aan hun functie verbonden werkzaamheden een dagtaak vormen en zij deswege bezoldigd of beloond worden rechtstreeks ten laste van het waterschap;
  - d. voorzitters en leden van besturen van andere publiekrechtelijke lichamen dan in onderdeel c genoemd, wier functie overwegend een vertegenwoordigend karakter draagt, tenzij de aan hun functie verbonden werkzaamheden een dagtaak vormen en zij deswege bezoldigd of beloond worden

- rechtstreeks ten laste van een publiekrechtelijk lichaam, niet zijnde een openbaar lichaam voor beroep en bedrijf als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet;
- e. de gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba;
  - f. Vervallen ingevolge de Wet van 13 december 2000, Stb. 2001, 37 (Kaderwet militaire pensioenen) met ingang van 1 juni 2001
  - g. personen in dienst van de openbare lichamen voor beroep en bedrijf bedoeld in artikel 134 van de Grondwet;
  - h. personen in dienst van de Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek (T.N.O.);
  - i. de Nationale ombudsman en substituut-ombudsmannen;
  - j. de personen en groepen van personen die bij door onze Minister te stellen regels, welke regels in overeenstemming met het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP worden vastgesteld, op grond van hun bijzondere arbeidsvoorwaarden of de bijzondere aard van hun werkzaamheden zijn aangewezen;
  - k. personen in dienst van een B 3-instelling ten aanzien van wie bij de aanwijzing, bedoeld in artikel B 3 van de Abp-wet, is bepaald dat zij geen ambtenaar in de zin van die wet zijn;
  - l. personen in dienst van een B 3-instelling waarvan de aanwijzing op of na 1 januari 1996 is of wordt ingetrokken, met ingang van de datum van die intrekking.
3. Tevens wordt als overheidswerknemer aangemerkt degene die in dienst is van:
    - a. de Stichting Pensioenfonds ABP;
    - b. een privaatrechtelijk lichaam dat met ingang van een datum gelegen na 31 december 1995 door Onze Minister, op grond van de doelstelling en financiële verhouding tot een of meer publiekrechtelijke lichamen, is aangewezen als lichaam waarvan de werknemers deelnemen in de Stichting Pensioenfonds ABP;
    - c. een privaatrechtelijk lichaam, waarvan de arbeidsvoorwaarden van de werknemers van dat lichaam overeenkomen met de arbeidsvoorwaarden van het personeel dat werkzaam is in een van de sectoren genoemd in artikel 1, onder q, onderdeel 1 tot en met 8, dat voor het tijdstip, bedoeld in artikel 21, derde lid, door onze Minister, met inachtneming van artikel 3 is aangewezen als lichaam waarvan de werknemers deelnemen in de Stichting Pensioenfonds ABP.
  4. De in het derde lid, onder c, bedoelde aanwijzing vindt uitsluitend plaats indien:
    - a. werknemers in dienst van het aan te wijzen lichaam overheidswerknemers zijn op de dag voorafgaande aan het tijdstip waarop de beoogde deelneming op basis van die aanwijzing in werking zal treden, en
    - b. het verzoek om aanwijzing een gezamenlijk verzoek is van de werkgever en werknemers die bevoegd zijn tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voor de werknemers van dat lichaam, dan wel een verzoek is van hun vertegenwoordigers.
  5. Onze Minister kan in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij ministeriële regeling bepalen dat onderdelen van de arbeidsvoorwaarden van de werknemers en onderdelen van de arbeidsvoorwaarden van een sector, voor de vergelijking die volgt uit de toepassing van het derde lid, onder c, buiten beschouwing blijven.
  6. Voor de toepassing van de paragrafen 4, 9 en 10, alsmede van artikel 57 van de WPA wordt tevens als overheidswerknemer aangemerkt degene die behoort tot het personeel van de Koninklijke Hofhouding, bedoeld in artikel 1, onderdeel b van de Wet gevolgen privatisering ABP voor het personeel van de Koninklijke Hofhouding.

Bijlage C bij het pensioenreglement van ABP (Overgangsbepaling artikel 2.6)

Regeling sector Politie met ingang van 1 januari 2006

Overgangsbepaling A bij bijlage C	
Aanspraken op afup-pensioen	ABP stelt de tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op afup-pensioen vast op basis van de artikelen E.2. E.2.1, E.2.2 en E.2.3 van het afup-opbouwreglement, zoals deze luiden op 31 december 2005.

Overgangsbepaling B bij bijlage C	
Aanwenden aanspraken op afup-pensioen	<ol style="list-style-type: none"> 1. ABP zet de aanspraken op afup-pensioen als bedoeld in overgangsbepaling A bij toekenning ouderdomspensioen om in aanspraken op ouderdomspensioen. 2. Bij de omzetting hanteert ABP een uniforme ruilvoet. ABP stelt de ruilvoet vast en de periode waarvoor deze geldt.

Artikel 1 PartnerPlusPensioen Politie

1. De deelnemer die ingevolge het Akkoord Arbeidsvoorwaarden sector Politie 2005 – 2007 in aanmerking komt voor verhoging van de aanspraak op partnerpensioen bij overlijden op of na 65 jaar, verder aangeduid als PartnerPlusPensioen Politie, kan deze verhoging aanwenden:
  - a. ter verhoging met vijf veertiende gedeelte van het partnerpensioen bij overlijden van de deelnemer op of na 65 jaar; of
  - b. ter verhoging van het ouderdomspensioen met 6% over de tijd van deelname aan PartnerPlusPensioen Politie.
2. ABP stelt voor de verhoging van het partnerpensioen een sectorale premie vast.
3. De premie komt voor rekening van de werkgever en de deelnemer.
4. De deelnemer, bedoeld in het eerste lid is uitgesloten van deelname aan PartnerPlusPensioen, bedoeld in artikel 16.5.
5. Bijlage A bij dit reglement vermeldt het percentage van de premie en de periode waarvoor het geldt.

Bijlage D bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 2.8)

Voorwaarden en regels voor vrijstelling van verplichte deelneming wegens gemoedsbezwaren

1. Het verzoek om vrijstelling, bedoeld in artikel 2.8 van het reglement, geschiedt door indiening van een door de werknemer ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat de werknemer die de verklaring indient, overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en dat hij mitsdien noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door een aangesloten werkgever ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de aan hem als aangesloten werkgever opgelegde verplichtingen.
2. Wanneer het verzoek een aangesloten werkgever betreft, wordt de verklaring ingediend door het ingevolge de wet of statuten van die aangesloten werkgever daartoe bevoegde orgaan.
3. Onverminderd het eerste lid houdt de verklaring, bedoeld in het tweede lid, tevens in dat degenen, die behoren tot het orgaan van de aangesloten werkgever dat ingevolge de wet of statuten bevoegd is te besluiten de vrijstelling aan te vragen, in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben.
4. Bij het verzoek, bedoeld in het tweede lid, worden gevoegd:
  - a. een gewaarmerkt afschrift van de statuten van de aangesloten werkgever en
  - b. een gewaarmerkt afschrift van de notulen van de vergadering, waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.
5. ABP verleent, indien de verklaring naar zijn mening overeenkomstig de waarheid is, de vrijstelling. Aan een vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds.
6. Van de verleende vrijstelling wordt door ABP een bewijs uitgereikt.
7. Ieder die vrijgesteld is van zijn verplichtingen als aangesloten werkgever, is verplicht te zorgen dat het hem uitgereikte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats, die vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze, dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennis genomen.
8. Ieder die vrijstelling, bedoeld in artikel 2.8 van het reglement, heeft, is verplicht dezelfde bijdragen die hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan ABP te betalen in de vorm van spaarbijdragen. Deze bepaling geldt mede voor een aangesloten werkgever die geen vrijstelling heeft, met betrekking tot de bijdragen die hij verschuldigd is voor een werknemer die wel vrijstelling heeft.
9. Een werknemer die geen vrijstelling heeft en verbonden is aan een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, betaalt de door hem verschuldigde bijdragen rechtstreeks aan ABP. De betaling geschiedt in maandelijkse termijnen. De door de werknemer betaalde bijdragen worden omgezet in evenredige pensioenaanspraken van deze werknemer en zijn nagelaten betrekkingen.
10. Indien een werknemer die geen vrijstelling heeft en in dienst is van een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, daartoe aan ABP een verzoek richt, worden ook de door de aangesloten werkgever reeds betaalde en door ABP nog niet uitgekeerde, alsmede de door aangesloten werkgever nog verschuldigde spaarbijdragen omgezet in evenredige pensioenaanspraken ten behoeve van die werknemer.
11. De ingevolge het achtste lid ten behoeve van een werknemer betaalde spaarbijdragen worden door ABP geboekt op een die werknemer betreffende spaarrekening bij ABP. Over het spaartegoed wordt een rentevergoeding gegeven waarvan de hoogte gerelateerd is aan het rendement dat ABP in dat jaar op zijn belegd vermogen heeft behaald; de rentevergoeding vindt plaats door verhoging van het spaartegoed met het bedrag van die rentevergoeding. Jaarlijks na de bijschrijving van de rentevergoeding doet ABP schriftelijk aan de werknemer opgave van zijn spaartegoed.
12. Het spaartegoed wordt aan de werknemer uitgekeerd bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd dan wel aan de belanghebbende zoals hierna beschreven bij het intreden van de gebeurtenis die zou hebben geleid tot uitkering van pensioen. Op verzoek kan ABP het spaartegoed eerder uitkeren doch niet eerder dan bij het bereiken van de leeftijd van 60 jaar.
13. In geval van overlijden van de werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden het spaartegoed aangewend voor een uitkering aan de partner als bedoeld in artikel 1.8 van het reglement. De periode waarover vanuit het spaartegoed een periodieke uitkering wordt gedaan bedraagt 15 jaar. Indien er geen partner is dan wordt het spaartegoed aangewend voor een uitkering aan de wees of wezen en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt. In geval van afwezigheid van een partner of wezen als hiervoor vermeld worden het spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
14. Indien de partner van de werknemer komt te overlijden in de periode dat uitkeringen worden genoten als bedoeld in lid 13, dan worden de resterende uitkeringen omgerekend in nieuwe termijnen en uitgekeerd aan de wees of wezen en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt.
15. In geval van vooroverlijden of afwezigheid van wezen als hiervoor bedoeld wordt het spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.

16. De spaarbijdragen voor de vervangende uitkering van ouderdomspensioen worden aansluitend aan het bereiken van de in het reglement opgenomen pensioeningangsdatum in gelijke termijnen uitgekeerd gedurende 15 jaar.
17. In geval van overlijden van de werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de partner. Indien een partner ontbreekt geschiedt de uitkering ten behoeve van de wees of wezen en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt. Bij afwezigheid van een partner of wees wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan erfgenamen.
18. Indien de partner komt te overlijden in de periode dat uitkeringen worden genoten als bedoeld in lid 17, dan worden de resterende uitkeringen omgerekend in nieuwe termijnen en uitgekeerd aan de wees of wezen en wel uiterlijk tot het einde van de maand waarin de wees de 21-jarige leeftijd bereikt. In geval van vooroverlijden of afwezigheid van wezen als hiervoor bedoeld wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
19. Indien een werknemer, die geen vrijstelling heeft, ophoudt verbonden te zijn aan een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, vervalt zijn aanspraak op het tegoed van zijn spaarrekening en bepaalt ABP tot welk bedrag hij pensioenaanspraken verkrijgt.
20. Indien een vrijstelling ingevolge het tweede lid van artikel 2.8 van het reglement is ingetrokken, vervalt de aanspraak van de betrokkene op het tegoed van zijn spaarrekening en bepaalt ABP tot welk bedrag hij pensioenaanspraken verkrijgt.
21. Indien een vrijstelling ingevolge het derde lid van artikel 2.8 van het reglement is vervallen en geen nieuwe vrijstelling is verleend, vervalt van iedere betrokkene de aanspraak op het tegoed van de spaarrekening en bepaalt ABP tot welk bedrag pensioenaanspraken worden verkregen.

Bijlage E bij het pensioenreglement van ABP (Overgangsbepaling D bij hoofdstuk 6)

Omrekenfactoren FP

lft.	mnd.	factor	lft.	mnd.	factor	lft.	mnd.	factor
56	1	0,295	59	1	0,471	62	1	1,000
56	2	0,298	59	2	0,478	62	2	1,030
56	3	0,302	59	3	0,486	62	3	1,062
56	4	0,305	59	4	0,494	62	4	1,096
56	5	0,308	59	5	0,502	62	5	1,133
56	6	0,312	59	6	0,510	62	6	1,171
56	7	0,316	59	7	0,519	62	7	1,212
56	8	0,319	59	8	0,528	62	8	1,256
56	9	0,323	59	9	0,537	62	9	1,303
56	10	0,327	59	10	0,546	62	10	1,353
56	11	0,331	59	11	0,556	62	11	1,408
56	12	0,335	59	12	0,566	62	12	1,467
57	1	0,339	60	1	0,576	63	1	1,530
57	2	0,343	60	2	0,587	63	2	1,599
57	3	0,347	60	3	0,598	63	3	1,675
57	4	0,352	60	4	0,610	63	4	1,757
57	5	0,356	60	5	0,622	63	5	1,848
57	6	0,360	60	6	0,634	63	6	1,949
57	7	0,365	60	7	0,647	63	7	2,061
57	8	0,370	60	8	0,660	63	8	2,185
57	9	0,375	60	9	0,674	63	9	2,326
57	10	0,380	60	10	0,688	63	10	2,485
57	11	0,385	60	11	0,703	63	11	2,667
57	12	0,390	60	12	0,719	63	12	2,877
58	1	0,395	61	1	0,735	64	1	3,122
58	2	0,401	61	2	0,752	64	2	3,411
58	3	0,406	61	3	0,770	64	3	3,758
58	4	0,412	61	4	0,788	64	4	4,183
58	5	0,418	61	5	0,807	64	5	4,713
58	6	0,424	61	6	0,827	64	6	5,395
58	7	0,430	61	7	0,849	64	7	6,305
58	8	0,436	61	8	0,871	64	8	7,578
58	9	0,443	61	9	0,894	64	9	9,489
58	10	0,449	61	10	0,918	64	10	12,672
58	11	0,456	61	11	0,944	64	11	19,039
58	12	0,463	61	12	0,971	64	12	38,141

Bijlage F bij het Pensioenreglement van ABP (Artikelen 7.15, 8.10 en 9.12)

Contante waarde factoren afkoop kleine pensioenen

leef- tijd	(G)OP	OT	NP	TNP	FP62-65	NP65+
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
15	1,508	0,592	0,738	0,268	0,416	0,349
16	1,569	0,616	0,767	0,278	0,432	0,363
17	1,632	0,640	0,798	0,290	0,450	0,378
18	1,698	0,666	0,831	0,301	0,468	0,393
19	1,767	0,693	0,864	0,313	0,487	0,409
20	1,838	0,721	0,897	0,324	0,507	0,426
21	1,912	0,750	0,931	0,335	0,527	0,443
22	1,990	0,781	0,966	0,346	0,548	0,461
23	2,070	0,812	1,000	0,356	0,571	0,480
24	2,154	0,845	1,036	0,365	0,594	0,499
25	2,241	0,879	1,071	0,374	0,618	0,519
26	2,332	0,915	1,108	0,383	0,643	0,540
27	2,427	0,951	1,145	0,392	0,669	0,562
28	2,525	0,990	1,184	0,401	0,696	0,585
29	2,627	1,030	1,223	0,409	0,724	0,609
30	2,734	1,072	1,264	0,418	0,754	0,634
31	2,845	1,115	1,305	0,426	0,784	0,660
32	2,960	1,160	1,348	0,434	0,816	0,686
33	3,081	1,207	1,391	0,442	0,849	0,714
34	3,206	1,256	1,435	0,449	0,884	0,743
35	3,337	1,308	1,480	0,456	0,920	0,774
36	3,473	1,361	1,525	0,461	0,957	0,806
37	3,615	1,416	1,571	0,467	0,997	0,839
38	3,763	1,474	1,618	0,471	1,037	0,873
39	3,917	1,535	1,665	0,474	1,080	0,909
40	4,079	1,598	1,712	0,477	1,125	0,946
41	4,247	1,664	1,760	0,478	1,171	0,986
42	4,423	1,733	1,807	0,478	1,220	1,027
43	4,607	1,804	1,855	0,476	1,270	1,070
44	4,800	1,880	1,902	0,473	1,323	1,114
45	5,001	1,958	1,949	0,468	1,379	1,161
46	5,212	2,041	1,995	0,461	1,437	1,211
47	5,433	2,127	2,041	0,453	1,498	1,262
48	5,664	2,217	2,087	0,443	1,562	1,316
49	5,907	2,311	2,131	0,430	1,629	1,373
50	6,161	2,411	2,174	0,416	1,699	1,433
51	6,429	2,515	2,216	0,400	1,773	1,496
52	6,710	2,624	2,257	0,381	1,851	1,562
53	7,006	2,739	2,296	0,361	1,933	1,632
54	7,318	2,859	2,333	0,339	2,019	1,705
55	7,647	2,987	2,368	0,315	2,110	1,783
56	7,994	3,120	2,401	0,289	2,206	1,866
57	8,362	3,262	2,431	0,262	2,308	1,953
58	8,751	3,411	2,459	0,234	2,415	2,046
59	9,164	3,569	2,483	0,205	2,530	2,146
60	9,604	3,737	2,502	0,176	2,652	2,252
61	10,074	3,916	2,517	0,146	2,782	2,366
62	10,577	4,107	2,525	0,118	2,922	2,489
63	11,117	4,310	2,527	0,091	1,995	2,622
64	11,700	4,528	2,523	0,065	1,023	2,767
65	12,330	4,763	2,509	0,040	0,000	2,924

Bijlage G bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 7.6)

PM

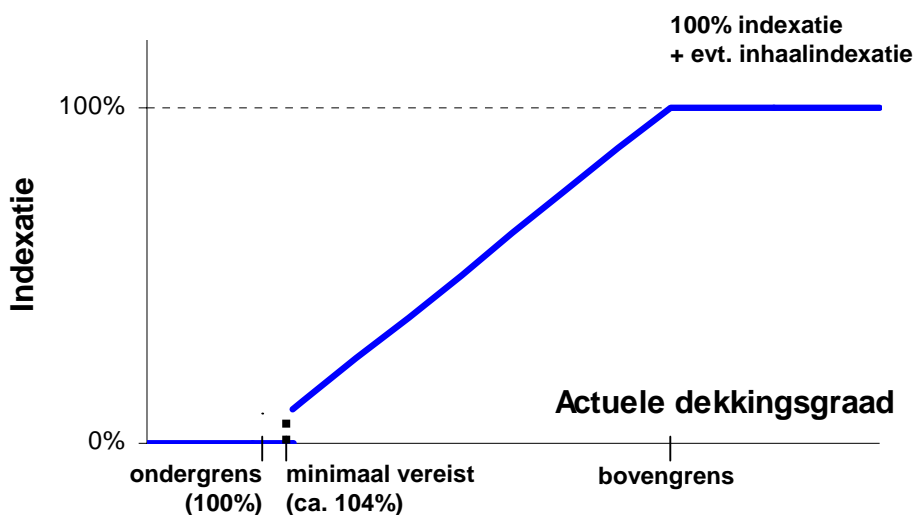
Bijlage H bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 14.1)

Voorwaardelijke indexatie

1. De indexatie van het pensioen is voorwaardelijk; er is geen recht op indexatie en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden. ABP toetst elk jaar of de aanpassing als bedoeld in het eerste lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement kan plaatsvinden. Bij het nemen van die beslissing laat ABP zich behalve door de dekkingsgraad als beschreven in het tweede lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement, mede leiden door andere overwegingen welke bepalend zijn voor de beantwoording van de vraag of de financiële positie van het fonds zich dwingend tegen die aanpassing verzet, zoals, doch niet uitsluitend, de algemene economische situatie en de ontwikkeling op de financiële markten. Een besluit dat in enig jaar een aanpassing kan plaatsvinden, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren toe te kennen aanpassingen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die ABP ter zake heeft.
In de premies bepaald conform de daarvoor geldende regelgeving op de wijze zoals omschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in artikel 3, vierde lid van de Statuten, wordt een marge aangehouden voor toekomstige indexatie. Om de indexatieambitie te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat op de langere termijn sprake is van een gerealiseerd reëel beleggingsrendement dat overeenkomt met het voor premievaststelling gehanteerde verwachte reële rendement. De indexatietoezegging wordt aldus gefinancierd uit de premies alsook uit het beleggingsrendement dat het fonds maakt. Er wordt geen bestemmingsreserve gevormd voor indexatie.
2. Het tweede lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement bepaalt dat de nadere regels met betrekking tot een gedeeltelijke aanpassing van het jaarlijks pensioenbedrag in een Bijlage bij het Pensioenreglement zijn neergelegd.
Met inachtneming van het eerste tot en met het derde lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement zal ABP ieder jaar besluiten of en in hoeverre de nadere regels, zoals neergelegd in het vierde tot en met twaalfde artikel van deze Bijlage, leiden tot indexatie.
3. Indien de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds uitgedrukt in de dekkingsgraad, berekend op basis van een actuele nominale marktrente die aansluit bij de gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen overeenkomstig de in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota neergelegde waarderingsregels, op 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de aanpassing van het jaarlijkse pensioenbedrag als bedoeld in het eerste lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement betrekking heeft, zich dwingend tegen volledige aanpassing verzet, vindt de aanpassing niet of gedeeltelijk plaats.
4. Teneinde te kunnen beoordelen of de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds, uitgedrukt in de dekkingsgraad, zich dwingend tegen volledige aanpassing verzet wordt ieder jaar door ABP een zogenoemde beleidsstaffel vastgesteld. De werking van deze staffel wordt grafisch weergegeven in de figuur bij deze Bijlage. Peildatum voor de invulling van deze staffel is 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de werking van de staffel betrekking zal hebben.
5. Voor de bepaling van de ondergrens van deze staffel worden de verplichtingen gewaardeerd tegen de actuele nominale marktrente die het dichtst aansluit bij de looptijd van de verplichtingen.
6. Voor de bepaling van de bovengrens van deze staffel worden de verplichtingen gewaardeerd tegen de actuele nominale marktrente die het dichtst aansluit bij de looptijd van de verplichtingen minus de verwachte prijsinflatie en minus het gemiddelde verschil tussen de prijsinflatie en de bezoldigingswijziging van het overheids personeel over de afgelopen 10 jaren, overeenkomstig de berekeningsmethodiek zoals opgenomen in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota. Indien dit aldus berekende gemiddelde verschil negatief zou zijn, wordt dit op 0% gesteld. De bovengrens van de staffel wordt vervolgens uitgedrukt in termen van de dekkingsgraad berekend op basis van een actuele nominale marktrente die aansluit bij de gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen overeenkomstig de in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota neergelegde waarderingsregels.
7. Indien de feitelijke dekkingsgraad van het fonds per de in het vierde artikel van deze Bijlage genoemde peildatum gelijk is aan of kleiner dan de voor pensioenfondsen geldende minimaal vereiste dekkingsgraad, vindt geen aanpassing, zoals bedoeld in het eerste lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement, plaats.
8. Indien de feitelijke dekkingsgraad van het fonds per de in het vierde artikel van deze Bijlage genoemde peildatum groter is dan de voor pensioenfondsen geldende minimaal vereiste dekkingsgraad en kleiner is dan de bovengrens, vindt de aanpassing als bedoeld in het eerste lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement gedeeltelijk plaats, afhankelijk van de verhouding tussen de boven- en ondergrens en deze feitelijke dekkingsgraad.
9. Indien de feitelijke dekkingsgraad van het fonds per de in het vierde artikel van deze Bijlage genoemde peildatum gelijk is aan of groter is dan de bovengrens, vindt de aanpassing als bedoeld in het eerste lid van artikel 14.1 van het Pensioenreglement, volledig plaats. Ingeval de dekkingsgraad groter is dan de bovengrens is ABP bovendien bevoegd om in het verleden niet verleende volledige aanpassingen alsnog volledig of gedeeltelijk te verlenen (hierna te noemen: inhaalindexatie).

10. Bij een eventueel besluit tot inhaalindexatie, laat ABP zich leiden door de aan de financiële positie van het fonds te stellen eisen en de overweging dat de kans op volledige indexatie in de nabije toekomst door een besluit tot toekenning van inhaalindexatie niet onevenredig zwaar mag worden gereduceerd. Dit betekent dat eventuele inhaalindexatie niet ten koste mag gaan van het uitzicht op volledige indexatie in de nabije toekomst. Een besluit dat in enig jaar inhaalindexatie kan plaatsvinden, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren toe te kennen aanpassingen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die ABP ter zake heeft.
11. Een korting op de premie kan alleen worden gehanteerd als de continuïteits-analyse aantoont dat de gewekte verwachting ten aanzien van de indexatie nu en in de toekomst kan worden waargemaakt, terwijl de geprognosticeerde dekkingsgraad structureel boven de evenwichtssituatie blijft. ABP zal geen korting verlenen op de premie, vóórdat volledige inhaalindexatie is verleend.
Uit een oogpunt van bestendig beleid is het niet gewenst dat de (ex-)deelnemers / gepensioneerden in een relatief korte tijd zowel met een premiekorting als met een korting op de indexatie worden geconfronteerd.
12. Deze bijlage kan worden gewijzigd conform hetgeen terzake is bepaald in artikel 18.5 van het Pensioenreglement.

Beleidsstaffel indexatie

Bijlage I bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 15.4)

Vervallen per 01-01-2007

Bijlage J bij het pensioenreglement van ABP (Artikel 15.6)
Vervallen per 01-01-2007

Bijlage K bij het pensioenreglement van ABP (Overgangsbepaling bij de artikelen 7.6, 8.3, 9.3 en 10.3)

Toeslagen en kortingen in verband met de privatisering van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds

Algemene bepalingen

Artikel 1 Toepasselijkheid van deze bijlage

Deze bijlage is van toepassing op degene die pensioen heeft opgebouwd voor 1 januari 1996 en van wie het pensioen of de aanspraak op pensioen is omgerekend volgens hoofdstuk 18 van het reglement, zoals dat luidde op 31 december 2005.

Artikel 2 Ingang toeslag of korting

De toeslag of korting gaat in met ingang van de maand waarin de belanghebbende voldoet aan de voorwaarden.

Artikel 3 Einde toeslag of korting

De toeslag of korting eindigt met ingang van de maand waarin de belanghebbende niet meer voldoet aan de voorwaarden.

Artikel 4 Algemene bepalingen

- Deze bijlage verstaat onder:
  - echtgenoot: degene die voor de AOW als echtgenoot wordt aangemerkt;
  - AOW, AOW-toeslag en Anw: de maandelijkse uitkering verhoogd met de bijbehorende vakantieuitkering;
  - franchise: het in artikel 18e.1, tweede lid van het pensioenreglement, zoals dat luidde op 31 december 2005, vermelde bedrag van € 15 450, zoals dat nadien door ABP op de voet van artikel 4.10 van dit reglement nader is vastgesteld.
- De artikelen 6 en 7 zijn ook van toepassing als er sprake is van een pensioen of uitkering krachtens een wettelijke regeling van de Nederlandse Antillen, van Aruba of van een vreemde mogendheid en dat pensioen of die uitkering naar aard en strekking overeenkomt met de AOW.
- De artikelen 6, 7, 8 en 9 zijn van overeenkomstige toepassing op een partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen, als de partner of bijzondere partner recht heeft op AOW of Anw of een pensioen of uitkering krachtens een wettelijke regeling van de Nederlandse Antillen, van Aruba of van een vreemde mogendheid en dat pensioen of die uitkering naar aard en strekking overeenkomt met de AOW of Anw.
- Als bij de vaststelling van de correctiefactor ten aanzien van de franchise, bedoeld in artikel 18.2, tweede lid van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005, J12 van de ABP-wet van toepassing was, vermenigvuldigt ABP de toeslagen bedoeld in de artikelen 18.5 tot en met 18.13 met de in dat artikel J12 bedoelde breuk.

Artikel 5 Maximum toeslagen

- De toeslagen bedragen in totaliteit per dienstjaar ten hoogste het in onderstaande tabel vermelde percentage van de franchise:

voor de deelnemer die voor de AOW als ongehuwd wordt aangemerkt	1,752652%
voor de deelnemer die voor de AOW als gehuwd wordt aangemerkt	1,223520%

- Bij een partnerpensioen of een bijzonder partnerpensioen bedragen de toeslagen per dienstjaar ten hoogste het in onderstaande tabel vermelde percentage van de franchise:

voor de partner of bijzondere partner met recht op een Anw nabestaandenuitkering	1,192284%
voor de partner of bijzondere partner met recht op een Anw nabestaandenuitkering en halfwezenuitkering	1,493250%

Diensttijd vóór 1 januari 1986

Artikel 6 Toeslag niet-verzekerde AOW-tijd / vrijwillige premiebetaling

- De gepensioneerde heeft recht op een toeslag als hij diensttijd heeft die samenvalt met tijd waarin hij of zijn echtgenoot niet verzekerd is geweest voor de AOW, of vrijwillig verzekerd is geweest voor de AOW.
- De toeslag bedraagt volgens de onderstaande tabel per samenvallend dienstjaar een percentage van de franchise:

voor de ongehuwde gepensioneerde	1,223520%
----------------------------------	-----------

voor de gehuwde gepensioneerde man, als beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd zijn geweest	1,752652%
voor de gehuwde gepensioneerde vrouw, als beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd zijn geweest	1,223520%
voor de gehuwde gepensioneerde man, als één van beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest	0,876326%
voor de gehuwde gepensioneerde vrouw, als één van beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest	0,611760%

Artikel 7 Toeslag inkomensafhankelijke AOW-toeslag

1. De gepensioneerde heeft recht op een toeslag als hij in verband met het inkomen van zijn echtgenoot geen of maar gedeeltelijk recht heeft op de toeslag ingevolge hoofdstuk III, paragraaf 1 van de AOW.
2. De toeslag bedraagt per dienstjaar:

voor de mannelijke gepensioneerde:	2% van het verschil tussen de maximale AOW-toeslag en de toegekende AOW-toeslag;
voor de vrouwelijke gepensioneerde	2% van het verschil tussen de maximale AOW-toeslag en de toegekende AOW-toeslag en vervolgens zoveel mogelijk verminderd met 60% van de maximale AOW-toeslag

Artikel 8 Toeslag samenvallende diensttijd

1. Op schriftelijk verzoek van de gepensioneerde kent ABP hem een toeslag toe als bij de berekening van zijn pensioen een vermindering van het inbouwbedrag zou hebben plaatsgevonden op grond van artikel 14 of artikel J 15 van de Abp-wet.
2. De toeslag bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar waarin sprake is van samenloop van een pensioen met een eigen pensioen of een pensioen van zijn echtgenoot dat zijn oorsprong vindt in de Abp-wet een percentage van de franchise:

voor de ongehuwde gepensioneerde	0,611760%
voor de mannelijke gehuwde gepensioneerde	0,876326%
voor de vrouwelijke gehuwde gepensioneerde	0,611760%

3. De toeslag bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar waarin sprake is van samenloop van een pensioen met een eigen pensioen of een pensioen van zijn echtgenoot dat niet zijn oorsprong vindt in de Abp-wet een percentage van de franchise:

voor de ongehuwde gepensioneerde	1,223520%
voor de mannelijke gehuwde gepensioneerde	1,752652%
voor de vrouwelijke gehuwde gepensioneerde	1,223520%

Artikel 9 Toeslag inbouw gehuwde vrouw

1. De vrouwelijke gepensioneerde heeft recht op een toeslag als het inbouwbedrag voor haar pensioen op grond van artikel J13 van de Abp-wet, zou zijn bepaald op het inbouwbedrag voor een ongehuwde.
2. De toeslag bedraagt per dienstjaar 0,529132% van de franchise.

Artikel 10 Toeslag partnerpensioen en bijzonder partnerpensioen

1. Het pensioen van de partner of bijzondere partner wordt verhoogd met een toeslag, dan wel verlaagd met een korting. De toeslag, dan wel de korting compenseert het verschil tussen het effect van de inbouw volgens het systeem van de Abp-wet en dat van de uniforme franchise volgens dit pensioenreglement.
2. De toeslag bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar een percentage van de franchise:

voor de belanghebbende die nog geen 65 jaar is en geen recht heeft op een nabestaandenuitkering krachtens de Anw	1,251894%
voor de belanghebbende die recht heeft op een nabestaandenuitkering krachtens artikel 14 Anw	0,059611%
voor de belanghebbende die recht heeft op een AOW-pensioen voor een ongehuwde	0,028374%

3. De korting bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar een percentage van de franchise:

voor de belanghebbende die recht heeft op een nabestaandenuitkering	-/- 0,241359%
---	---------------

krachtens artikel 14 Anw en een halfwezenuitkering krachtens artikel 22 Anw	
voor de belanghebbende die recht heeft op een AOW-pensioen voor een gehuwde en van wie de partner eveneens recht heeft op dat AOW-pensioen	-/- 0,500758%

4. De belanghebbende heeft geen recht op de toeslag bedoeld in het tweede lid, als hij recht heeft op een toeslag compensatie bij geen recht op Anw-nabestaandenuitkering als bedoeld in artikel 7.4a van het reglement zoals dat luidde op 31 december 2005.

Artikel 11 Toeslag wezenpensioen

1. Het pensioen van de wees wordt verhoogd met een toeslag, dan wel verlaagd met een korting. De toeslag, dan wel de korting compenseert het verschil tussen het effect van de inbouw volgens het systeem van de Abp-wet en dat van de uniforme franchise volgens dit pensioenreglement.
2. De toeslag bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar een percentage van de franchise:

voor de wees die geen recht heeft op een wezenpensioen krachtens de Anw	0,250379 % (half) 0,500758 %(vol)
voor de wees die recht heeft op een wezenpensioen krachtens artikel als bedoeld in artikel 29, tweede lid, letter a Anw	0,119230%

3. De korting bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar een percentage van de franchise:

voor de belanghebbende die 10 jaar of ouder maar jonger is dan 16 jaar en recht heeft op een wezenpensioen als bedoeld in artikel 29, tweede lid, letter b Anw en een halfwezenuitkering krachtens artikel 22 Anw	-/- 0,071529%
voor de belanghebbende die 16 jaar of ouder is en recht heeft op een wezenpensioen als bedoeld in artikel 29, tweede lid, letter c Anw en een halfwezenuitkering	-/- 0,262297%

Diensttijd tussen 31 december 1985 en 1 januari 1995

Artikel 12 Toeslag samenvallende diensttijd

1. Op schriftelijk verzoek van de gepensioneerde kent ABP een toeslag toe als ABP bij de berekening van het pensioen volgens de bepalingen van de Abp-wet eveneens een toeslag zou hebben toegekend op grond van artikel F 7c.
2. De toeslag bedraagt per dienstjaar 0,657244% van de franchise.

Artikel 13 Toeslag partnerpensioen en bijzonder partnerpensioen

1. De partner of bijzondere partner heeft recht op een toeslag als hij geen recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering en jonger is dan 65 jaar.
2. De toeslag bedraagt per dienstjaar 1,490355% van de franchise.
3. De toeslag eindigt op de eerste dag van de maand waarin de partner of bijzondere partner 65 jaar wordt.
4. De partner of bijzondere partner heeft geen recht op deze toeslag als hij recht heeft op een toeslag compensatie bij geen recht op Anw-nabestaandenuitkering als bedoeld in artikel 7.4a van het reglement, zoals dat luidde op 31 december 2005..

Artikel 14 Toeslag wezenpensioen

1. De wees heeft recht op een toeslag toe als hij geen recht heeft op een Anw-wezenpensioen en zijn ouder recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering zonder recht op een halfwezenuitkering.
2. De toeslag bedraagt volgens onderstaande tabel per dienstjaar een percentage van de franchise:

voor de wees die volgens artikel 10.4 eerste lid recht heeft op een zevende deel van het ouderdompensioen	0,279985%
voor de wees die volgens artikel 10.4 tweede lid recht heeft op twee zevende deel van het ouderdompensioen	0,559970%